לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

יום ד', ג' באדר ונשמ"ז, 4 במרס 1987 / שנת מ"ד מס' 13285 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

הרמטכ"ל רוצה הארכה "עבריות" ולא "לועזית"

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

מקורות צבאיים מוסמכים מסרו אתמול, כי הרמטכ"ל, רב־אלוף משה לוי, לא ביקש משר־הביטחון להאריך את תקופת כהונתו בשבועיים ימים.

המקורות מסרו, כי על־פי החלטת הממשלה, אמור הרמטכ"ל להתחלף ב־1 לחודש אפריל, אולם על־פי התאריך העברי נכנס לוי לתפקידו ב־ז' לחודש אייר, יום למחרת יום העצמאות.

לפיכך, טענו, מקורבי לוי, הוא צריך לסיים תפקידו במלאת ארבע שנים לתפקידו, על־פי התאריך העברי. אולם החלטות הממשלה תמיד נקבעות על־פי התאריך הלועזי.

וינברגר: יתרונה הצבאי של ישראל מוביל לתוקפנות

אביאם סלע האשם בריגול

גזר־דינם של ג'ונתן פולארד ואשתו אן, יושמע היום ■ בודקים הסרת החסינות שהוענקה לשאר המעורבים בפרשה ■ מינויו החדש של סלע – מפקד בסיס תל־נוף

מאת זאב בליצר, כתב "על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — שלטונות ארצות הברית האשימו אתמול רשמית את אל"מ אביאם סלע מחיל־האוויר הישראלי בשלו־שה סעיפי ריגול.

התובע של מחוז קולומביה, ג'וזף די ג'ינובה, האשים את סלע בגיוסו של יונתן פולארד ב־1984, כדי שירגל למען ישראל, ולאחר מכן קיבל ממנו מסמכי ביון סודיים ביותר.

פולארד ישמע את גזר דינו היום.

לאחר שהודה באשמת ריגול בחודש יוני שעבר, הוא עלול להשפט למאסר עולם. גם אשתו אן צפויה לגזר דין היום, על האשמות פחותות משלו, והמקסימום שיכול להיות מוטל עליה הוא עשר שנות מאסר.

גורמים ישראלים בוושינגטון

(סוף בעמוד 2)

"פולארד תרם לערעור המצב במזרח־התיכון"

מאת זאב בליצר, כתבנו בארה"ב

שר ההגנה של ארה"ב, קספאר וויינברגר, בהודעה בת 41 עמודים שהגיש לבית־המשפט לאחרונה בקשר עם פרשת פולארד הדגיש, כי המרגל הישראלי תרם לערעור המצב במזרח־התיכון בחזקו את יכולתה הצבאית של ישראל.

התזכיר של וויינברגר, כפי שנחשף על־ידי פרקליטיו של פולארד טוען, כי המידע שסופק על־ידי פולארד, איפשר למטוסי ישראל להפציץ את מטה אש"ף בתוניסיה באוקטובר 1985. לדברי וויינברגר, הייתה זו דוגמה ל"תוקפנות ישראלית" כתוצאה ממידע מודיעיני. לדבריו, התקיפה הישראלית לא עלולה בקנה אחד עם האינטרסים האמריקניים משום שחיבלה קשות ביחסי ארצות הברית עם מדינה ידידותית כתוניסיה. לדבריו, הייתרון הצבאי של ישראל מוביל לתוקפנות.

דני קיי המנוח בשלושה תפקידים מתוך הסרטים הרבים בהם השתתף בימי חייו (צילום: אי.פי.)

דני קיי, שחקן, ליצן ומנצח, מת מדום־לב

לוס־אנג'לס. — השחקן־בדרן היהודי־אמריקני, דני קיי, שזכה לפרסום בקולנוע, בטלוויזיה ובתיאטרון בברודוויי במשך יותר מ־40 שנה, מת אתמול בבית־חולים בלוס־אנג'לס בגיל 74 שנה.

(המשך בעמוד 4)

מרפי הבטיח לבוא בשבוע הראשון של מרץ. "חוגים מעורבים" ● עמוד 8

שמיר פרס ורבין נפגשו בעניין סלע

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

ראש הממשלה, יצחק שמיר, ממלא מקומו ושר החוץ, שמעון פרס, ושר הביטחון, יצחק רבין, נפגשו אתמול לפני הצהריים לדיון בפרשת אביאם סלע. זו הפגישה הראשונה בפורום מצומצם שנערכה בין שמיר ופרס מאז שובו של שמיר מארה"ב ושובו של פרס ממצרים.

מיכאל אלבין המנוח

רן כהן במכתב אל שמיר ופרס: המשטרה המליצה להעמיד לדין 2 ח"כים וראש עיר מהליכוד בחשד קבלת טובות־הנאה ממיכאל אלבין המנוח. החקירה מוקפאת.

● עמוד 16 ●

העובדים הסכימו לבוררות חובה ומקדמות — שר־האוצר דוחה. החולים בגוניה"ח ימשיכו לסבול.

● עמוד 3 ●

יפית נוי — מלכת היופי

מאת עופר ניר, כתב "על המשמר"

יפית נוי, בת 19 מראשון לציון, נבחרה אתמול למלכת היופי של ישראל, בטקס שהתקיים באיצטדיון "יד אליהו".

כנערת ישראל נבחרה יעל גטלר.

פירוט מלא — ראה עמוד 16.

יועץ לשריד נעצר

מאת בצלאל עמיקם, כתב "על המשמר"

פקיד בכיר במשרד התיירות, המכהן במעמד של יועץ אישי לשר, נעצר אתמול לחקירה על־ידי היחידה לחקירות הונאה, כחשוד בתביעות מיניות מעובדות הכפופות לו.

רבין על סף ביטול ה"לביא"

המטוס היקר ביותר בעולם – התבטא שר־הביטחון ■ הכרעה בממשלה בשבועות הקרובים ■ ה"לביא" יקר מהאפ־16 ב־57 אחוז

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

אם "הלביא" ייבנה הוא יהיה המטוס היקר ביותר בעולם — אמר שר הביטחון, יצחק רבין, לקבוצה של פקידים בכירים במשרדו וקציני צבא המעורבים בפרויקט. רבין מקיים מזה כמה שבועות פגישה שבועית עם קבוצה זו ובוחן איתם את עתיד הפרויקט.

מקורות יודעי־דבר אמרו אתמול, כי רבין על סף החלטה על ביטול פרויקט ה"לביא" ובשבועות הקרובים ביותר הוא יביא את הנושא להכרעה בממשלה. שר־הביטחון, אמרו המקורות, לא רוצה שההחלטה תהיה שלו בלבד. אך על רבין מופעלים לחצים מצד הקצונה הבכירה בצבא ואנשי הכספים במשרד־הביטחון, למניעת מה שמוגדר "הרפתקאה פיננסית".

מהדיונים שקיים שר־הביטחון בשבועות האחרונים עולה, שבין 1978 לבין 2004, כאשר אחרון מטוסי ה"לביא" יעברו הוצאות הייצור של המטוס את הסכומים שמשרד־הביטחון מוכן ויכול להקציב ב־4.4 מיליון דולר. המחיר של ה"לביא", כולל הוצאות פיתוח מחקר וייצור, יגיע עד לסוף הפרוייקט לכ־14 מיליארד דולר.

אחד מקציני הצבא אמר לרבין: "אם הלביא ימריא — חילות היבשה יהיו על הפנים".

גם חיל־האוויר הודיע לרבין שיהיה זקוק ללא יותר ממאה מטוסי "לביא" — כחמישים מטוסים פחות מהתחזיות הפסימיות ביותר שהוכנו בזמנו במשרד־הביטחון. המקורות אמרו, שאם ה"לביא" יבוטל, האלטרנטיבה הסבירה ביותר תהיה לקנות אפ־16 מוכנים, בהוצאה של כ־3 מיליארד דולר.

לדברי המקורות, כאשר ניתן האות לפיתוח ה"לביא" חישב משרד־הביטחון שההוצאה תהיה יקרה בחמישה אחוזים מייצור אפ־16 אחד. כיום מעריכים במשרד־הביטחון שההוצאה הכרוכה בייצור ה"לביא" תעבור את זו של האפ־16 ב־57 אחוז.

אחריות הדרג המדיני

הדרג המדיני בישראל ממלא את פיו מים בכל הנוגע להסתבכותה החמורה של ישראל בפרשת הריגול של פולארד ושל מפעיליו הישראלים. נוצר רושם, כאילו ממשלת ישראל מתעלמת מחומרת המעשה, שדירדר את היחסים בין ישראל לארצות־הברית לשפל המדרגה, עד כדי סיכון הצרכים הבטחוניים של המדינה. אומנם נכון, בענייני ריגול בדרך כלל ממעטים מדבר. אבל ישראל מסובכת בנושא זה במידה כזאת שהשתיקה אינה שעלה עוד כלפי חוץ ואילו גם דעת הקהל בארץ רשאית לדעת מי אחראי למחדל נוסף, הפעם אולי אחד הגדולים ביותר בתולדות המדינה.

מתברר שהאמריקנים, במיוחד המערכת המשפטית, אינה מוכנה להסתפק בהודעת ממשלת ישראל, כי מדובר ב"מעשה חריג" ובהבטחה שישראל לא תרגל יותר נגד ארה"ב. גורמי החקירה והשיפוט האמריקנים מבקשים להעמיד לדין את מפעיליו הישראליים של פולארד, לרבות אלוף־משנה אביעם סלע, שנפסל על־ידם לכל מגע עם גורמים צבאיים שלהם. מינויו של רפי איתן, לשעבר היועץ לענייני טרור (מינוי של אריאל שרון) לתפקיד כלכלי בכיר, כיושב־ראש הדירקטוריון של החברה לכימיקלים, נחשב בעיני האמריקנים כ"מתן פרס" על שירותי הריגול בארה"ב. גם הכוונה להעלות בדרגה את אביעם סלע עוררה את זעמם של גורמי ביטחון בארה"ב, עד כדי אזהרה בנקיטת אמצעים מרחיקי־לכת. הפשרה של שר־הביטחון – הוויתור על מתן הדרגה אך מסירת פיקוד על אחד הבסיסים לידי סלע – ספק אם סיפקה את האמריקנים, שלפחות בשלב זה אינם יכולים לעכל את הפעילות הישראלית ה"חריגה".

עדיין אין לדעת כיצד תצליח ישראל לחלץ מן הפרשה הזאת, אך מה שבולט היום הוא העדר התפקוד והאחריות של הדרג המדיני. ישראל הודיעה בעבר, עם פרוץ שערוריית פולארד, כי כל פעילות הריגול שלו והפעלתו על־ידי סוכנים ישראלים נעשתה ללא אישור וללא ידיעת הדרג המדיני. אם אומנם נכון הדבר, הרי ששוב אנו חוזרים לאותה תופעה של דרג מדיני שאינו שולט על הזרועות האופראטיביים שהוא מופקד עליהם. כך זה אירע בפרשת השב"כ המפורסמת, כאשר שני ראשי הממשלה טענו שלא היתה להם כל ידיעה בדבר מסכת השקרים של ראשי השב"כ, כמו שלא ידעו מי נתן הוראה להרוג את שני המחבלים כאשר היו כבר בידי כוחות הביטחון שלנו. עתה, הדרג המדיני, כלומר שר־הביטחון בשנת 1984 וראש הממשלה דאז (האדונים ארנס ושמיר), לא ידעו כלל על פעילותו של פולארד וכמוהם גם יורשיהם, שמעון פרס ויצחק רבין. מה שמדאיג הוא, כי מי שכן ידע על כך אישר את הפעילות מבלי לדווח לדרג המדיני – אישיות בכירה זו אינה נדרשת לשאת באחריות.

למרות שממשלת ישראל מבקשת עתה לשמור על פרופיל נמוך של השערוריה זו, לא יהיה מנוס מלחשוף את האחראים הישירים והמרכזיים של פרשת פולארד. אשר לדרג המדיני שאינו יודע ואינו נשאל בעניינים מסוג זה הרי שתפקודו מצטמצם כנראה למלחמות פנימיות במסגרת האחרות הלאומית. גם הדרג המדיני ש"אינו יודע" אינו צריך לחיות משוחרר מן האחריות המיניסטריאלית.

גורמים בתק"ם לוחצים על רבין למנות איש קיבוץ כמפקד הנח"ל

תובעים לא לאשר מינוי שכבר נקבע — אח של ח"כ ליכוד

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

גורמים בתנועה הקיבוצית המאוחדת וגורמים נוספים, מפעילים מזה כמה חודשים לחצים על שר הביטחון, יצחק רבין, כי יעכב את מינויו הצפוי של קצין בכיר לתפקיד מפקד הנח"ל ויפעל למנות לתפקיד זה קצין בכיר אחר, מהתנועה הקיבוצית.

פורום השיבוצים של המטה הכללי, בראשותו של הרמטכ"ל, קבע כבר לפני כחודשיים קצין בדרגת אלוף־משנה לתפקיד מפקד הנח"ל במקומו של תת־אלוף יורם גלבוע, המתוכנן לסיים תפקידו בקיץ הקרוב. אולם, כאמור, מופעל לחץ על יצחק רבין כדי שלא יאשר מינוי זה.

כתבנו הצבאי מציין, כי הקצין המיועד לתפקיד הינו אחיו של אישיות פוליטית בכירה בליכוד.

לאחר שחלפו מספר שבועות מאז החלטת פורום השיבוצים, נפגש השבוע הקצין עם שר הביטחון כדי לשמוע מפיו מדוע הוא מעכב את חתימתו על המינוי.

גורמים צבאיים בכירים מותחים ביקורת קשה נוכח הלחצים המופעלים על רבין וטוענים, כי הם חסרי־תקדים ועשויים להסב נזק כבד למערכת הצבאית. בימים האחרונים הפך הנושא ל"שיחת היום" בקרב סגל הפיקוד הבכיר.

כתבנו מציין עוד, כי הקצין אותו מבקש התק"מ למנות לתפקיד מפקד הנח"ל הינו קצין ותיק ומוכשר.

הקיבוץ הארצי הבהיר אמש, כי אינו שותף ללחצים על שר

(המשך בעמוד 4)

תושב שכם נהרג וחברו נפצע במהלך "נוהל עצירת חשוד"

בשכם היתה אתמול שביתת מסחר כללית לרגל יום השנה להירצחו של ראש העיר זפר אל־מסרי

מאת מנחם ענברי, כתב "על המשמר"

אמג'ד יעיש בן 19 משכם נהרג אתמול וחברו עבד אל מרעטי ענבר, נפצע מיריות סיור צה"ל באיזור ניבוי השעון בשכם.

שני הצעירים וצעיר נוסף לא נשמעו להוראות החיילים במחסום לעצור לצורך בדיקה שגרתית והחלו להימלט מהמקום. החיילים פתחו ביריות על־פי "נוהל עצירת חשוד" במהלכו נהרג אחד הצעירים וחברו נפצע ברגלו. הצעיר השלישי נמלט מהמקום.

הצעיר הפצוע הועבר לבית החולים רפידיה בשכם ומפקד כוחות צה"ל באזור יו"ש הורה לפתוח בחקירה מיידית לבדיקת נסיבות הארוע.

התקרית אירעה כשעתיים אחרי עצרת זכרון שקטה לזכרו של ראש עיריית שכם, זפר אל־מסרי, שנרצח לפני שנה בפתח בניין העירייה.

בני המשפחה וראש העיר שכם, שספדו למנוח, הטילו את האשמה על סוריה ועל החזית העממית ודרשו מישראל לגלות את הרוצח. הם כינו את הרצח "בגידה באומה הפלשתינית".

היתה כוונה לערוך תהלוכה אבל בעיר. אבל מחשש לאלימות הסתפקה המשפחה בעצרת.

במהלך האזכרה ניגש ילד קטן לקבר והניח עליו זר פרחים כשעל סרטו כתוב: "בשלח עליך המפקד הכללי של כוחות המהפכה הפלשתינית, יאסר ערפאת".

בשכם היתה אתמול שביתת מסחר מוחלטת והעיר נראתה כמו בעת עוצר, כאשר רחובותיה שוממים מתנועת כלי רכב והולכי רגל. צה"ל החיש לשכם כוחות מוגברים.

חיילי משמר הגבול פוקחים עין במרכז שכם הסגור לתנועה. לרגל האזכרה לראש העיר לשעבר, זפר אל־מסרי. (צילום: אי.פי.)

פירושו של דבר

נוהל הפתיחה באש פשט את הרגל

כוחות הבטחון החלו לחקור את נסיבות הריגתו של אמג'ד יעיש בשכם ועדיין לא הסיקו את המסקנות. אבל נראה, כי נוהל הפתיחה באש הקיים פשט את הרגל.

שלטונות הבטחון עשו מאמץ גדול כדי שיום הזכרון לזפר אל־מסרי יעבור ללא תקריות, אבל מה שהכשיל את הכוונה היה נוהל הפתיחה באש.

גם לפי תיאורם של המקורות הצבאיים אפשר היה לפתור את בעיית בריחתם של שלושה מן המחסום ללא פתיחה באש, על־ידי מרדף, למשל.

נוהל הפתיחה באש לצורך מעצר חשוד הוכנס לשטחים בימים הגרועים ביותר ביחסי ישראל עם הפלשתינים בגדה, והוא לא מתאים לתקופת החיפושים אחר פתרון מדיני.

מנחם ענברי

אושרו 20 מיליון ש"ח לרשויות מתוכם 6 מיליון להתנחלויות

ח"כ צבן: חברי הכנסת של "העבודה" מילאו בנאמנות את תנאי כתב הכניעה

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים וכתבנו הכנסת

ועדת הכספים של הכנסת אישרה אתמול בדיון שקט סיוע בסך 20 מיליון ש"ח לרשויות המקומיות, מתוכו 6 מיליון ש"ח להתנחלויות בגדה המערבית.

בשנת הכספים הבאה יועברו לרשויות עוד כ־60 מיליון ש"ח ובתוך סכום זה יכלל שוב סיוע להתנחלויות.

חבר הכנסת היחיד מטעם מפלגת העבודה אשר התנגד לסיוע להתנחלויות היה חיים רמון, אשר ביקש להחזיר את הבקשה הנוגעת להתנחלויות לממשלה בטענה שהיא נוגדת את ההסכם הקואליציוני. רמון אמר שהוא מעלה בקשה זו בשמו של מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס.

אך יו"ר הוועדה, ח"כ אברהם שפירא (אגודת ישראל), דחה תביעתו של רמון ואמר, שאם פרס רוצה לערער על החלטה יוכל לעשות זאת בממשלה עצמה.

לבסוף הצביעו חברי המערך, להוציא את ח"כ רמון, בעד בקשת האוצר.

בשבוע שעבר טענו הח"כים של הליכוד שהם הסכימו להצביע בעד העזרה לתנועה הקיבוצית המאוחדת במסגרת של הסכם בינם לבין המערך על סיוע להתנחלויות.

לפני כמה ימים דחו חברי הכנסת של המערך טענה זו, אך אתמול היה ברור שאכן היתה הבנה בין שתי המפלגות בנושא זה.

ח"כ יהושע מצא (חרות) אמר לאחר הישיבה, שחברי הכנסת מהליכוד לא הסתפקו בסכומים שאישרו אתמול להתנחלויות בגדה המערבית וידרשו סיוע נוסף.

העדפת ההתנחלויות

נתוני משרד הפנים אשר הונחו על שולחן ועדת הכספים מוכיחים בעליל, כי ערי הפיתוח מופלים לרעה בהשוואה להתנחלויות ביו"ש. אמר אתמול ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) בישיבת הוועדה.

צבן הסתמך על נתוני משרד הפנים, לפיהם המענק לנפש בערי הפיתוח עומד על 274 שקלים לעומת 400 שמקבל בממוצע כל אחד מישובי יו"ש ועזה. המינהל הדרוזי מקבל מענק לנפש בסך 103 שקלים בלבד.

צבן האשים את ח"כי העבודה כי הם מילאו בנאמנות את תנאי כתב הכניעה שחתמו עליה, והצביעו למען מימון להתנחלויות ביו"ש.

משרד־החינוך מפריך ההכפשות בחוברת ההסברה של הליכוד

מאת כתבנו לענייני מפלגות

בסדרת החוברות שמוציא אגף ההסברה בליכוד תופיע היום חוברת המוקדשת לקיפוחו של הליכוד על־ידי משרד החינוך והתרבות והעומד בראשו, לעומת העדפת מוסדות מפלגת העבודה וערביה. במשרד החינוך תמהו אמש על מסע ההכפשות שמנהל שותף בקואליציה ושתכליתו לגרור את מערכת החינוך לוויכוח פוליטי.

"משרד החינוך והתרבות והשר יצחק נבון סייעו בשנתיים וחצי האחרונות בהחלשת הערכים הלאו־מיים־יהודיים־ישראליים", נאמר ב־חוברת של הליכוד, "באמצעות תמיכה ועידוד בגופים המטיפים לזלזול וללעג בערכים ציוניים ויהודיים, לשנאה ולביזוי עצמיים; נסיון להטיית החינוך הממלכתי לכיוון מפלגתי במסווה של 'ערכי תנועת העבודה'".

כותבי החוברת מדגימים את אפלייתו של הליכוד לרעה בטענה, ש"מתוך כ־25 מקהלות, תזמורות וגופים מוסיקאליים, הכוללים, בין היתר, באופן 'טבעי' את התזמורת הקיבוצית, מקהלת איחוד הקבוצות והקיבוצים, מקהלת הקיבוץ הארצי ועוד, המקהלה היחידה אשר אינה זוכה להקצבת משרד החינוך והתרבות, אלא דרך ההסכמים הקואליציוניים, היא מקהלת משקי חירות־'בית"ר'". על כך אמר דובר משרד החינוך ל"דבר", כי יש בארץ כ־800 מקהלות, ומשרד החינוך והתרבות תומך רק ב־8 מביניהן, שהן מקהלות מקצועיות על־פי אמות־מידה שקבעו מקצוענים.

על טענה דומה, שמוזיאונים הקשורים לתנועה הלאומית — כמו בית גידי, מכון ז'בוטינסקי, מוזיאון האצ"ל ואחרים — "הם כנראה לא חשובים בעיני איש החינוך והתרבות יצחק נבון" ולכן אינם נתמכים על־ידי משרד החינוך והתרבות, אמר דובר המשרד, כי התמיכה במוזי־אונים נקבעה על־פי חוק המוזי־אונים. מבין אלה שמנה הליכוד בחוברת, יש כאלה שההנהלות בהם אינן מתפקדות ושתצוגות המימצאים מוזנחת, לעומת זאת, מכון ז'בו־טינסקי, לדברי דובר משרד החינוך והתרבות, מקבל תמיכה קבועה וחוץ ממנה תוספת מעל הקריטריונים.

בחוברת נאמר גם, שמשרד החינוך פועל לארגון מפגשי תלמידים יהודים וערבים, אך "האם שמע מישהו על כך שמשרד החינוך מארגן מיפגשי תלמידים חילוניים עם דתיים?". על כך הגיב דובר משרד החינוך, שהמשרד הכין תכנית, המתבצעת, לקיום מיפגשים בין תלמידי תיכון חילוניים ודתיים ואף קיים סמינר־של־סופשבוע בין חניכי "בני־עקיבא" ו"השומר הצ־עיר".

כותבי החוברת מאשימים גם את שר החינוך והתרבות בעידוד פעילות מפלגתית סלקטיבית תחת מסווה של "מדרשות", "חוגים" ו"חינוך לדמוקרטיה". הכוונה, כפי שמודגם בחוברת, לשאלונים המועברים לתלמידים על־ידי "המדרשה ע"ש יגאל אלון, כהמי־קד לימי דיון במסגרת החינוך לדמוקרטיה, ושבעקבותיהם מציע אגף הנוער של מפלגת העבודה לתלמידים פעילות "ציבורית". כותבי החוברת מציינים, כאת הממצא הזה הם מעבירים למבקר המדינה יעקב מלץ, "מתוך תקווה שיעצור את השערוריה".

יצויין, כי דובר משרד החינוך התבקש אתמול להגיב על תוכן החוברת קודם שהגיעה לידיו, עם רק היום תצא מבית־הדפוס. תגובתו לנאמר בה היא איפוא על סמך בדיקה ראשונית של חומר שלא ראה ושנמסר לו כשהתבקש להגיב. "שר החינוך והתרבות ומשרדו עסוקים יומם ולילה בקידום החינוך בישראל ולא בפוליטיקה", אמר הדובר. "אין למשרד שום כוונה להיגרר להחדרת פוליטיזציה לכ־תות הלימוד. דמגוגיה פוליטית לא תחליש את מערכת החינוך ואת הערכים היהודיים־ציוניים שמשרד החינוך והעומד בראשו טורחים ושוקדים עליהם".

הערב בטלוויזיה

מבט שני על האיידס

אלי — חולה איידס בשנות ה־30 המאוחרות — יתראיין הערב, לראשונה בטלוויזיה הישראלית, בכתבתו של מיכאל קרפין במסגרת התוכנית "מין בטוח" ב"מבט שני". אלי לא ייחשף אל מול המצלמה, אך קולו ודבריו יספיקו כדי להמחיש את גורל הכאב והאסון שנחתו עליו ועל משפחתו, הסועדת אותו בחוליו.

אלי חלה באיידס בהולנד, שם צרך סמים קשים ואף הזריקם לגופו. באחת ההזרקות נדבק במחלה. לאחר טיפול ראשוני בהולנד הוטס ארצה, וכאן הוא מקבל טיפול בביה"ח "הדסה" עין־כרם. רופאו, ד"ר מעיין, הזריק לו לאחרונה תרופה חדשה, שהצליחה להשהות את המחלה במקרים רבים בארה"ב. אולם קשה לדעת מה תהיה השפעתה על אלי.

אלי איננו נפגש עם איש מלבד בני משפחתו. לידידותיו הוא איננו מרשה אף לבוא ולבקרו משום שהוא חושש ממה שהוא עלול לגרום להן. הוא יודע שמצבו קשה. הוא איננו יודע כמה זמן יישאר בחיים ומצטער צער עמוק על הזמן בו צרך סמים.

התוכנית, שתארך כ־50 דקות, תוקדש כולה לנושא האיידס. לבד מן הראיון עם אלי יוקרנו עוד 20 כתבות שיתייחסו למחלה מהיבטים שונים ויודגש, בין היתר, ב"תרופת הפלא" של האיידס — הקונדום. כמו כן יתארחו באולפן הווירולוג של ביה"ח "הדסה", פרופ' אברהם מורג, ומומחים נוספים.

אתי רונאל

משפט דמיאניוק יועבר בשידור חי בערוץ השני

מאת אתי רונאל, כתבת "על המשמר"

הערוץ השני מתכוון להעביר את משפט דמיאניוק בשידור חי אם היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, יתיר לו זאת, מכיוון שחוק הערוץ השני לא עבר עדיין את הקריאה השניה והשלישית בכנסת.

אתמול הודיע ח"כ דב שילנסקי, כי אם לא יתאפשר הדבר, יגיש הצעת חוק משלו לזירוז הפעלת הערוץ השני.

גם הטלוויזיה הכללית תרחיב את כיסוי של משפט דמיאניוק מעבר לכיסוי השוטף במסגרת "מבט" ו"השבוע יומן ארועים". במוצאי שבתות משודר מדי שבוע בין השעות 21:15 ו־21:45 מוסף מיוחד, המביא את הארועים המוכיחים של המשפט באותו שבוע. המוסף ישודר כל עוד יעסוק המשפט בנושאים שיש לציבור הרחב עניין בהם ולא בתקופה בה יעסוק המשפט בנושאים פרוצדורליים.

הטלוויזיה הלימודית התחילה השבוע בשידורו של מוסף יומי מיוחד של מחצית השעה, ב־16:30 עד 17:00, העוסק בכיסוי המשפט.

ביטול השעיית סוורי הסיר איום השביתה בטלוויזיה

מאת אתי רונאל, כתבת "על המשמר"

הוועד המנהל של רשות־השידור ביטל אתמול את השעייתו של יו"ר ועד טכנאי הטלוויזיה, ציון סוורי, מעבודתו.

בעקבות זאת הסירו הטכנאים את איומם להשבית את הטלוויזיה.

כן החליט הוועד המנהל לאשר את הסיכום בין הנהלת רשות השידור לבין ההסתדרות לפיו משעה ההסתדרות את סוורי מחברותו בוועד העובדים ומוציאה אותו לחופשה בת 60 יום, במהלכה יימשך המו"מ עם הנהלת הרשות לחתימת הסכם עבודה חדש תוך כדי קיום שקט תעשייתי ושידורים סדירים. עם זאת יימשך ההליך המשפטי נגד סוורי בבית־הדין המשמעתי של רשות השידור.

בדיון שהתקיים הביא הממונה על יחסי העבודה בפרקליטות המדינה, עו"ד אלי בן־טובים, את עמדתו של היועץ המשפטי לממשלה, לפיה אין לבטל את השעייתו של סוורי, וביקש מההנהלה להתמיד בהחלטתה הקודמת, מתוך הנחה שאין שום גורם חדש המצדיק את שינויה.

יו"ר הוועד המנהל, מיכה ינון, התנגד לעמדת הפרקליטות ומנה כמה טעמים המוכיחים כי טעמה של ההשעייה פג ממילא. גם מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, השוהה בחו"ל, העביר את המלצתו לביטול ההשעייה מתוך מגמה להמשיך ולקיים שידורים סדירים.

שרי "העבודה" נגד העלאת שכ"ל באוניברסיטאות

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

שרי מפלגת העבודה מתנגדים להעלאת שכר הלימוד במוסדות להשכלה גבוהה מ־700 ל־1600 שקל, כפי שקובע משרד־האוצר — דברים אלה מסר לכתבנו עמית מור, יו"ר ארגון הסטודנטים של מפלגת העבודה.

פעילי הסטודנטים של "העבודה" נפגשו עם שמעון פרס ולדבריהם הוא הציע לגייס את הסוכנות להצלת החינוך הגבוה. לדבריהם אמר שחל, כי הטלת תוספת של אגורה אחת על כל ליטר דלק תגשר על פני הפער שבין עמדת האוצר לעמדת הסטודנטים.

קיבוץ חורשים מודיע על שינוי במספרי הטלפון:

מפעל "תרמוקיר"

03־9361824
03־9361825

הקיבוץ:

9367717 9367718
9367719 9367720
9368467 9368468
9361883 9361884

המשכים

סלע הואשם בריגול

(סוף מעמוד ראשון)

משערים, כי עיתוי כתב האשמה נגד סלע נקבע בחלקו, על־מנת להפעיל לחץ נוסף על השופט להחמיר בעונשם של בני הזוג פולארד.

האמריקנים לא ידעו על פעולותיו של קצין חיל האוויר, אלא לאחר שהחשודים שבו לישראל, בדצמבר 1985.

הוכחה לערבים

שלטונות ארצות־הברית החליטו להאשים את סלע, לאחר שנודע להם כי הוא יועלה בדרגה ויפקד על אחד מבסיסי חיל־האוויר הגדולים בארץ. ה„ניו יורק טיימס" זיהה בסיס זה בתל־נוף.

פקידי הממשל, הזועמים נוכח היחס החיובי לסלע, החליטו בהד בשעה להוכיח לידידיהם הערבים כי ארצות הברית תטפל בחומרה בריגול ישראלי בארצות הברית.

הערבים התלוננו בוושינגטון, כי המידע שסופק על־ידי פולארד, בעיקר על יכולת צבאית ערבית, סופק בחלקו באופן רשמי על־ידי מדינות ערביות.

בממשל מודים, כי לא מתקבל על הדעת שסלע יעמוד למשפט בארצות הברית, מאחר שחוזה ההסגרה עם ישראל אינו כולל מקרי ריגול. אולם הוא „ייעצר ברגע שתדרוך רגלו על אדמת ארצות־הברית.

או יהיה צפוי לעונש מירבי של מאסר עולם וקנס של 500 אלף דולר. עונש דומה צפוי גם ליתר שלושת הישראלים.

אש"ף התלונן באו"ם

כתב האשמה נגד סלע כולל קשירת קשר עם איתן, יגור הרב ופולארד ואחרים, כהעברת מידע מודיעיני מסווג מארצות הברית לישראל. סלע, לדברי כתב האשמה, גייס את פולארד, שילם לו וקיבל ממנו מסמכים אמריקניים מסווגים.

שגריר ישראל מאיר רוזן אמר אתמול, כי כל המבצע לא אושר על־ידי הדרגים הרשמיים.

נציג אש"ף באו"ם זהדי תרזי, שיגר איגרת לנציג מועצת הבטחון והאשים את ארה"ב בשיתוף פעולה עם ישראל בהפצצת מטה אש"ף בתוניס — וזאת בהסתמך על כתב האשמה נגד סלע. תרזי מצרף גם ידיעה של כתב „על המשמר" מה־21 בפברואר, לפיה פולארד סיפק לישראל את המידע המודיעיני המתאים מתוך תיקי ביון אמריקניים. תרזי אומר, כי ההוראה להתלונן באו"ם התקבלה מיאסר ערפאת.

שמיר: אין תגובה

כתבנו לענייני מפלגות מוסרת, כי ראש הממשלה יצחק שמיר סירב להגיב אתמול על השאלה אם תתיר ישראל לאל"מ אביאם סלע להעיד במשפטו, אם יוגש נגדו כתב־אישום. „זו בעיה משפטית ואיני רוצה להגיב על כך", אמר בתשובה לשאלה במסיבת העיתונאים מאולתרת במהלך ביקורו בערד.

כשנשאל ראש הממשלה אם היה על ישראל להתחשב בעמדת ארצות־הברית לפני קידומו של אל"מ סלע בתפקיד, השיב: „הדברים האלה אינם מחייבים תיאום".

שמיר סירב להגיב גם על התצהיר שהגיש ג'ונתן פולארד בתחילת השבוע. הוא הדגיש שכל הודעותינו הרשמיות היו האמת הצרופה". בהתייחסו לדו"ח ועדת טאואר, אמר שמיר, כי „אנחנו מנסחים תשובות לשאלות, כפי שהתבקשנו".

שר הביטחון יצחק רבין הגיב על הפרסומים האחרונים שהופיעו בכלי התקשורת בעניין מינויו של אל"מ אביאם סלע כמפקד בסיס חיל אוויר גדול, ואמר שהאמריקנים לא ניסו להכתיב לישראל מהלכים כלשהם בעניין קידומו.

בעניין פרשת פולארד אמר השר, שזו חריגה שאינה תואמת מדיניות ישראל לאי־ריגול בארה"ב, והביע תקווה שתימצא דרך להרגיע את הרוחות ולפתור את הבעיות שהתעוררו מאז נחשפה הפרשה.

קארטר דחה בקשת המימשל לבטל ביקור בסוריה

ניו־יורק. — מימשל רייגן ביקש מהנשיא־לשעבר ג'ימי קארטר, לגנוז את תוכניתו לבקר החודש בסוריה, אך הוא סירב — מוסר ה„ניו יורק טיימס".

קארטר דחה את הבקשה באמרו, שאינו שליח של הממשלה.

קודם לכן נמסר, כי קארטר יבקר כנראה גם באלג'יריה, מצרים ירדן וישראל.

(רויטר־עתים)

שמה קץ לחייה בקפיצה מגג בניין

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

סמי מנסלוביץ בת 56 מחיפה שמה קץ אמש לחייה שעה שקפצה מגג בניין ברחוב שפירא בחיפה. האשה עלתה על גג בית בן 4 קומות ברחוב שפירא, הנמצא מול הבניין שבו היא מתגוררת וסמוך לשעה 7 בערב, קפצה לרחוב. לצוות מגן דוד אדום שהגיע למקום לא נותר אלא לקבוע את מותה.

כתבנו מחיפה מציין, כי בשבוע האחרון ארעו בחיפה 4 התאבדויות ועוד מקרה אחד בו ניצלו חייה של אשה בזכותם של שני שוטרים.

המערך החליט להיות תוקפני

פרס: שמיר דרש שמשרד־החוץ יתווה מדיניות ■ ברעם: הוא לא האמין שתהיה רוטציה ■ וייצמן: ממשלה אנטי־דמוקרטית

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת, ושלי יחימוביץ, כתבתנו בדרום

בישיבת שרי וחכי המערך בכנסת אמש, הוחלט לא להנמיך את הטון בעימות המתמשך עם הליכוד. סוכם גם, כי כל מתקפה של השותף הקואליציוני, תזכה לתשובה באותה רמת תוקפנות.

מ"מ רה"מ, שמעון פרס, הדגיש, כי לפי ההסכם הקואליציוני צריכה הממשלה לקדם את תהליך השלום. המערך והליכוד התחייבו לדון בכובד ראש בכל הצעה של ירדן וחוסיין מציע מו"מ לשלום תחת מטרייה בין־לאומית. זו הסיבה לסיורים הבלתי־פוסקים של השליח האמריקני מרפי באזור בשנה וחצי האחרונים.

האם על ישראל להשיב לחוסיין ב„לא", כפי שמציעים עכשיו הליכוד ושמיר? מעולם שמיר לא גילה נחרצות חד־משמעית, כמו הפעם בנושא הוועידה הבין־לאומית. הוא היה רחוק מנחרצות זו גם כששר החוץ אמר דברים דומים בנושא רק לפני מספר חודשים, בעצרת האו"ם.

פרס הזכיר, כי בחתימת ההסכם הקואליציוני שמיר התעקש, כי יצוין במפורש, שמדיניות החוץ של ישראל תנוהל בלעדית ממשרד־החוץ. מדוע כעת הוא משמיע דברים הפוכים? עוזי ברעם, בקריאת ביניים: „אז הוא לא האמין שתהיה רוטציה!"

בחירות בפתח

רפי ארדי הבטיח, כי המערך לא ייתן לליכוד לנהל מסע אישי נגד פרס, אשר הוכיח עצמו במשך למעלה משנתיים, כי הוא ראש־ממשלה מעולה. המדינה ראויה לממשלה חזקה וטובה והיום אין לישראל דבר כזה. הליכוד ושמיר הם שחזרו בהם מעמדות קודמות בנושא הוועידה הבין־לאומית.

שבח וייס העריך, כי הבחירות עומדות בפתח, ועידה בין־לאומית והסדר מקיף באיזור ייתכנו, רק אם ברית המועצות תהיה חלק מהתהליך.

לדעת יצחק ארצי (ל"ע), השלטון מתפורר. הליכוד והמערך צריכים לשבת ולהחליט אם הם הולכים לגירושים.

הרב מנחם הכהן הציע סיסמת בחירות למפלגתו — „הליכוד וסוריה שותפים לחזית הסרוב לשלום". הצהרות שמיר שלשום בכנס רבנים הוגדרו על־ידי רב המושבים כ„חומיניסטיות".

אבא אבן טען, כי בעוד המערך מעונין בתזוזה לקראת שלום, הליכוד רוצה בקפאון התהליך המדיני.

הליכוד מפחד משלום

עזר וייצמן טען, כי ממשלת שמיר היא אנטי־דמוקרטית ממדרגה ראשונה. דיווחי פרס ממצרים חיזקו אותו בעמדותיו בשאלת המשך התהליך המדיני במזרח התיכון. יש לדבר עם כל מנהיג פלשתינאי התומך בהחלטות 242 ו־338 של האו"ם ובזכותה של ישראל להתקיים.

מזכ"ל העבודה עוזי ברעם העריך, כי הליכוד מפחד משלום.

המערך צריך להרגיש בכל הזדמנות את הצלחת ממשלת פרס מול תיפקודה הלקוי של ממשלת שמיר. פרס אינו מתוסכל מהיותו מספר שנים. הוא מתוסכל מהעדר מספר אחד בממשלה של היום.

שמיר עצמו אמר בערד, כי לא התנגד לנסיעת פרס למצרים. לדבריו, הנסיעה היא דבר טבעי מתוקף הסכם השלום עם מצריים. על ועידה בין־לאומית אמר: „זוהי ועידה מתוצרת סובייטית. אני מתנגד לה כמו שראשי ממשלה בישראל התנגדו לה בעבר. אם נסכים לזה, אנו עלולים לעמוד מול רוב עויין שתתנכל לישראל. ועידה כזו יכולה לכפות עלינו פריצה בהנהגת אש"ף."

משפט דמיאניוק מועבר בשידור־חי בערוץ השני

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

הערוץ השני התחיל אתמול בהעברת משפטו של דמיאניוק בשידור־חי.

הצילום נעשה על־ידי חברת אולפני הבירה, שהתבקשה על ידי הטלוויזיה החינוכית לתעד עבורה את המשפט, והעברתו למשרד באיתנים נעשית על ידי מינהלת ההקמה של הערוץ השני והמימונה.

המשפט מתועד באמצעות מערכת של מצלמת וידאו, הממוקמת באולם ומנותבת אל חדר הבקרה הראשי של האולפנים, בו נערכת ההקלטה השוטפת. באולם נוסף שהוקצה לקהל, הציבה אולפני הבירה מסך גדול עבור הצופים באולם.

מנהל מינהלת ההקמה של הערוץ השני, אורן טוקטלי, מסר אתמול כי הערוץ השני קיבל את אישורו של היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש, למרות שחוק הערוץ השני לא עבר עדיין בקריאה שניה ושלישית בכנסת.

יו"ר ועדת הכנסת לענייני הערוץ השני ח"כ פנחס גולדשטיין, בירך אתמול את משרד התקשורת על יוזמתו ועל היענות לרחשי לבו של הציבור. גם יו"ר הועד המנהל של רשות השדור מיכה ינון בירך על יוזמת השדור, למרות שלדעתו השידור איננו חוקי, מכיוון שהחוק עבר בכנסת רק בקריאה ראשונה.

ינון סיפר, כי ניסה שבוע לפני המשפט להשפיע על מנכ"ל רשות השדור אורי פורת, מנהל הטלוויזיה חיים יבין ומנהל מחלקת החדשות יאיר שטרן, לשדר את המשפט, אבל הם דחו זאת בטיעונים של חוסר עניין, חוסר מימון ובעיות טכניות. היתה זו הערכה מוטעית של כל אמצעי התקשורת לגבי מידת העניין הציבורי שיעורר המשפט, ולדבריו יכולים יבין ושטרן לרשום עצמם בהיסטוריה כמי שהקימו את הערוץ השני.

ד"ר ישראל פלג הציע אתמול בכנסת להקצות תקציב מיוחד לשיקומה של התשתית הכלכלית של הטלוויזיה הכללית וכן לתהיג כה פרסומת.

ד"ר פלג אמר, כי הוא מצדד בהקמת הערוץ השני, אבל יש לדאוג בו־זמנית גם לשיקומו של הערוץ הראשון.

ד"ר פלג הוא חבר הועד המנהל של רשות השדור מטעם המערך ונחשב למועמד כמעט בטוח לתפקיד יו"ר רשות השדור, לאחר שהיו"ר הנוכחי יסיים את כהונתו בסוף חודש זה.

מיהו מקור בכיר?

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

ועדה מיוחדת שמעלה ליד משרד הביטחון ושבחנה את מידת חשמוש שעושים עיתונאים במונחים „מקורות בכירים" וכו', סיימה עבודתה. קבעה נורמות חדשות בתחום זה והעבירה המלצותיה לאישור מועצת עיתונות.

בוועדה חיו חברים העיתונאים משה ז'ק וזאב שיף והאלוף (מיל.) עמוס חורב.

הוועדה קבעה, כי כל קצין צבא מדרגת אלוף־מישנה ומעלה הרשאי להופיע בתקשורת בעילום־שם, יכונה „מקור צבאי בכיר". דובר צה"ל או דובר אחר שאושר לו להופיע בפני עיתונאים, יכונה „מקור צבאי מוסמך".

שר־הביטחון יכונה „מקור בטחוני בכיר" ואישיות אחרת מהמערכת הבטחונית, שהוסמכה לדבר עם התקשורת, תיקרא „מקור בטחוני מוסמך". שאר המקורות הבטחוניים ייקראו גם חלאה „מקורות בטחוניים".

הגרמנים חזרו־בהם מפסילת תפ"א ישראליים

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

משרד הפנים הגרמני פירסם אתמול הודעה, ובה ביקש לתקן את הרושם המוטעה שנוצר באמצעי התקשורת, שכל תפוחי האדמה מישראל, מזן „ניקולה" אינם ראויים למאכל, עקב גילוי ריכוז גבוה של „סולנין" (ירוקת בקליפת התפוח).

חיים קלה, דובר חברת „אגרקסקו" שמסר על כך הוסיף, כי בהודעה המתוקנת של משרד הפנים הגרמני בבווריה נאמר, כי „מדובר באיסור של כמות קטנה של תפוחי־אדמה, שניקנו על־ידי סוחר גרמני בשם שינדלר מיבואן צרפתי במרסיי וששיווקם הופסק".

מסניף „אגרקסקו" בגרמניה נמסר, כי תוצאות בדיקת תפוחי האדמה המאוחסנים באזורי המבורג ומינכן, שנערכה על־ידי שירותי הביקורת הגרמניים, העלו כי איכותם טובה מאוד והמסחר בהם יתחדש.

איגוד הסוחרים של תפוחי האדמה בגרמניה פנה אף הוא אתמול למשרדי הפנים והחקלאות בבווריה, ותבע מהם לתקן את ההודעה המוטעית שפורסמה באמצעי התקשורת והעלולה לגרום נזק לענף כולו.

איגוד סוחרי תפוחי־האדמה הגרמני מציין בפנייתו, כי „תופעת 'הסולנין' יכולה לקרות בכל סוג וזן של תפוחי־אדמה מכל מקור שהוא אם אינו מטופל כראוי. על כן ההודעה הראשונה, כפי שפורסמה והמזהירה מפני שימוש בתפוחי אדמה מזן „ניקולה" מישראל — הינה מטעה ומסלפת".

תלמידי בתי"ס יסודיים ילמדו על ה„איידס"

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

תלמידי ארבע כתות ו'־ח' בבית הספר הממלכתי בשכונת רמות שרת בירושלים, הם הראשונים בארץ אשר לומדים על ה„איידס". במהלך השיעורים לומדים התלמידים להכיר את מערכת החיסון, את תפקיד הכדוריות הלבנות (הטובות) אשר נלחמות בחיידקים ובנגיפים (הרעים). כן לומדים על משמעות החיסונים, תולדות מחלת ה„איידס", דרכי ההידבקות וקבוצות הסיכון.

התמוטטו מחירי הקפה

לונדון. — מחירי הקפה התמוטטו אתמול לאחר שהמדינות המפיקות והצורכות לא הצליחו, בשיחות שנערכו בלונדון, לקבוע מכסות־יצוא כדי להגן על המחירים. בשוק העולמי שבו שורר עודף של היצע.

המחיר של פולי קפה מסוג „רובוסטה", לאספקה בחודש מאי, ירד ב־230 ליש"ט (360 דולר) ל־1270 ליש"ט (1980 דולר) לטונה. המחיר הנמוך ביותר מאז ספטמבר 1982.

מאוחר יותר עלה המחיר במעט, לסביבות 1325 ליש"ט לטונה, לעומת 1500 ליש"ט ביום שני בערב.

מכסות־היצוא שייצבו את השוק העולמי של קפה, בוטלו לפני שנה בעקבות בצורת בברזיל, שגרמה לעליית המחירים בעולם.

(ערב, ע"ר)

מס הנסיעות הוגבל ל־230 ש"ח; בוטל ההיטל על כרטיסי טיסה

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים ויצחק שור, כתבנו בכנסת

ועדת הכספים בכנסת החליטה אתמול לאשר את הצעת משרד האוצר להעמיד את מס הנסיעות על 250 שקל. הוועדה החליטה גם לבטל את היטל הנסיעות בשיעור של 20 אחוזים על כרטיסי טיסה.

הוועדה דחתה את הצעתו של חבר־הכנסת יאיר צבן, להטיל מס נסיעות בשיעור של 75 דולר בלבד ולא להכיר בו כהוצאה מוכרת לצרכי מס־הכנסה.

ח"כ צבן אמר, שאין שום הצדקה להטיל על נסיעה לחו"ל מס מעבר למע"מ המוטל על מצרכים ושירותים נבחרים בישראל וחישוב ערך הכרטיס הממוצע בסך 500 דולר, מחייב מס של 75 דולר בלבד.

„צריך להפסיק את המסיקוזה של האוצר על נסיעות לחו"ל. זהו אנטי־תרבותי, כי ביקור בחו"ל הוא מרכיב חשוב אצל אנשי תרבות בימינו" — אמר צבן.

ח"כ חייקה גרוסמן, פנתה אתמול למשרדי החינוך והאוצר בתביעה, כי יפטרו ממס נסיעות את בני הנוער היוצאים לפולין, ולא רק את בני הנוער היוצאים לגרמניה.

גרוסמן סבורה, כי מסע משלחת בני נוער לגרמניה הוא מסע השכחה, שעה שמסע לפולין הוא מסע זיכרון ולימוד נושא השואה והמרד.

בנייתה של גרוסמן למשרדים באה בעקבות פנייתו של גזבר התק"ם, אסף אגין, למרכז סיעת המערך בוועדת הכספים, חיים רמון. „מי שנוסע לגרמניה לשכוח זוכה בהטבות מס ומי שנוסע לפולין לזכור משלם מס לממשלת ישראל" — ציין אסף אגין.

„על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ. עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 3–43360–4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102–121, טל' 3–233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

„אם תימשך השביתה ייצאו מכאן הלוויות רבות"

האוצר דחה הצעה לשלם 200 ש"ח מקדמה לעובדי בתיה"ח ולהעביר הסיכסוך לבוררות

ניסים תקף את הצעת חברי ועדת השרים לענייני כלכלה: „העובדים מבוזים צוי בית דין בניגוד לעמדת ההסתדרות" ■ נציגי העובדים הסכימו לקבל את ההצעה ■ שוקלים לגייס תלמידי בתי ספר לרפואה וסטודנטים

מאת יוסף שמי, יואב אביב, שלי יחימוביץ ירון זליג וכתבנו לענייני עבודה

אתמול התכנסו בתל־השומר נציגי השובתים מכל הארץ, ודנו ארוכות בהצעות שונות לסיום השביתה. הם דחו בתחילה את הצעת ועדת השרים לענייני כלכלה. לפיה על העובדים לחזור לעבודה ולהסכים להביא את המחלוקת לבוררות. לאחר דיון סוער התקבלה ההצעה.

לפי ההצעה הם יקבלו מקדמה של 200 שקלים, יבוטלו צוי הכפיה, והם ישובו לעבודה, ויפתחו לסיום המו"מ עד סוף מרץ.

השר ניסים דחה הצעה של ועדת השרים וטען, כי העובדים מבוזים צוי בית דין לעבודה, בניגוד לחוק ולעמדת ההסתדרות. כן אמר, שאם ישנו את הסכמי השכר תחזור האינפלציה והנזק הגדול ביותר יגרם לעובדים דווקא.

הוא טען כי עובדי המינהל והמשק אינם שייכים לקבוצת השכר הנמוכה ביותר במדינה. לטענתו השכר הממוצע שלהם הוא 800 ש"ח בחודש.

הנהלת משרד הבריאות קיימה אתמול ישיבת חרום בתל־השומר, ונשקלה אפשרות של גיוס תלמידות בתי ספר לאחיות, סטודנטים לרפואה, וכן אחיות קהילה כדי לעזור לבתי חולים גריאטריים ופסיכיאטריים.

ההחלטה נרתחה עד להתבררות התמונה מה יקרה בשטח היום.

אתמול נמסר על החמרת המצב הכללי של בתי החולים הגריאטריים והפסיכיאטריים, אך הקלה מה בבתי חולים כלליים. משום שמשרד הבריאות אישר רכישת אספקה סטרילית אצל ספקים פרטיים. התקלות במערכת החשמל וההסקה נמשכות. נמסר על חבלות במספר בתי חולים במיוחד במחלקות גריאטריות — שפיכת אשפה בחצרות על ידי חברי הועדים המקומיים, ועל התנפלות על חולים פסיכיאטריים שכיבסו בעצמם את הכביסה.

אתמול בשעות הבוקר התקיימה הפגנה, סוערת לפרקים, של עובדים מול בנין ועד הפועל של ההסתדרות בתל־אביב. קיסר קיבל משלחת של המפגינים ואמר כי על שר האוצר להענות לעובדי המינהל והמשק ושהדבר לא יפגע במערכת השכר במדינה.

„לכו להידבר"

„משום מה מישהו מצא את המלה המרגיזה, כאילו מישהו רוצה „לשבור" את השרותים. זוהי עלילה. איש אינו רוצה להתנכר להם", כך אמר אתמול ראש הממשלה יצחק שמיר בעת ביקור שערך בערד.

„אני פונה לאחי השובתים בבית החולים: הפסיקו את השביתה ולכו בדרך של הידברות, הסכמה משא ומתן", אמר שמיר. „יש דרכים להגיע להבנה. זוהי שביתה מכאיבה ומציקה.

לרדת אל העובדים

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד אמר אתמול, כי הצעת ועדת השרים לענייני כלכלה להעביר את הטיפול של עובדי המינהל והמשק למוסד לבוררות מוסכמת, היא מעשית רק לגבי אותם נושאים שלא ימצאו את פיתרונם במסגרת הטיפול של ועדת פרה, וועדת המעקב.

ישיבת הוועדה המתאמת נערכת בעת שברחבת הוועד הפועל התקיימה הפגנה סוערת של עובדי המינהל והמשק. משלחת מטעם המפגינים עלתה במהלך ההפגנה אל לישכת המזכ"ל בקומה הששית. חברת הועדה המרכזת עליזה טמיר אמרה, כי בישיבת הוועדה המתאמת כי במקום שנציגי המפגינים יעלו אל הקומה החמישית, עדיף שצמרת ההסתדרות תרד אליהם. עוד אמרה טמיר כי המתרחש בקרב עובדי המינהל והמשק הוא סימפטום למרי של בעלי השכר הנמוך.

יו"ר סיעת תר"ש בנימין גונן הציע לקיים שביתת סולידאריות בת שעה עם העובדים בעלי השכר הנמוך. סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, מאיר גת הציע להקים הסתדרות מיוחדת של העובדים במיגזר הרפואי.

עוד אמר הברפלד כי קירבתו של המועד שבו יפוג תוקפם של הסכמי השכר מתבטא במתח רב בקרב ציבור העובדים בשירותים הציבוריים. „המסתכלים בזכוכית מגדלת לראות איזה פתרון ימצא לסיכסוך עובדי המינהל והמשק".

„ייצאו הרבה הלוויות"

„אם השביתה תמשך עוד מספר ימים יצאו מחצר בית החולים הזה הרבה הלוויות" כך התבטא אתמול מנהל בית החולים לימן בחיפה, בעת סיור שערכה במקום שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו.

צוות בית החולים לימן, קבל על סבל הקשישים המאושפזים במקום מחוסר טיפול ותזונה.

הקשישים שכבו בצואה

מאת ניצה רמון

תושבת חרדה שהגיעה אתמול בבוקר למחלקה הסיעודית במרכז הגריאטרי בפרדס חנה, ביומה התשיעי של השביתה עמדה נדהמת וחסרת אונים מול התמונה שנתגלתה לעיניה.

30 הקשישים הסיעודיים שבמחלקה שכבו בתוך צואתם וריח חריף של שתן עמד באוויר. יהודית נרתמה לעזור למאושפזים במחלקה שבה נמצאת גם אמה ומדי יום שוהה במקום משעות הבוקר ועד הלילה עד שכולם נרדמים. אחרי שהיא מסיימת לטפל באמה, עוברת יהודית לטפל באחרים.

אחות אחת בלבד עוברת במחלקה תחת המעמסה. יהודית מספרת כי העובדים שובתים מגיעים מפעם לפעם, ולמרות רצונם הטוב אינם מעיזים להושיט יד מפחדם של אנשי הוועד ששומרים כי לא יהיו מפירי שביתה.

חברת קבוץ מעגן מיכאל שקרובת משפחתה מאושפזת במקום מגיעה מידי יום ומספקת סיר מרק לכל החולים. „אני כבר על ארבע" אומרת יהודית. אחיות כבר התמוטטו אבל אני לא יכולה להרשות לעצמי לא לעזור.

שוטרים נאבקים במפגינים נסערים מעובדי בתיה"ח מול בית ההסתדרות (תצלום: מאיר פרטוש)

„לממשלה אין סמכות לכפות על יהודי בריה"מ לעלות לישראל"

אמר ח"כ אלעזר גרנות בהצעה לסדר בכנסת ■ שר הקליטה השיב כי אמנם כל יהודי רשאי לבחור את מקום מגוריו, אולם מי שיוצא באשרה ישראלית עליו לבוא תחילה לכאן

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

מאז שקמה ישראל אין עוד יהודים פליטים. כל נסיון לעשות השוואה היסטורית בין מצב יהודי בריה"מ היום ומצב העקורים באירופה אחרי מלחמת העולם השניה מעוות, טען אתמול שר הקליטה יעקב צור.

בתשובה להצעות לסדר היום של ח"כ אלעזר גרנות ושמעון בן שלמה טען שר הקליטה, כי מעמד הפליט המוענק ליהודים היוצאים מבריה"מ הוא בבחינת זכויות יתר הפוגעות בתוכנו של המאבק היהודי הלאומי, ועלולה להכשילו. מדובר במאבק ציוני שבכוח יהודו הסף במהלך השנים למאבק בינלאומי. הסדרים הקיימים בתחנת המעבר בוינה ופעילותם של הארגונים היהודים שם פוגעים ומעוותים את מאבקה של התנועה היהודית־ציונית בבריה"מ. כל יהודי רשאי לבחור את ארץ מגוריו. עם זאת ישראל תובעת מכל מי שיוצא מבריה"מ, בתוקף הצהרה, כי פניו מיועדות לישראל, אכן יגיע אליה. ישראל מנהלת דיאלוג ברוח זו עם המימשל ויהדות ארה"ב. מדי שנה מגיעים לישראל מרומניה 1500 יהודים בטיסות ישירות. איש אינו מעלה כאן את עניין חופש הבחירה. לו הם היו צריכים לעבור בוינה וגם מתוכם היו נושרים כשמונים אחוז.

לממשלה אין סמכות

מזכ"ל מפ"ם אלעזר גרנות הסביר, כי החלטת הממשלה לקרוא לארה"ב לבטל את מעמד הפליטים ליהודים היוצאים מבריה"מ נובעת ממצוקה. „החלטה זו מעמידה בסכנה את עצם יציאתם של היהודים מבריה"מ, כולל אלה שמבקשים באמת לצאת לישראל". לממשלה אין סמכות לקבוע את גורלו האישי של כל יהודי ואין היא יכולה לכפות על יהודים לבוא לישראל אם אינם רוצים בכך.

החלטה זו נוגדת את חוק השבות. הנסיונות של הממשלה לכפות על יהודים לעלות ארצה מחטיאים את המטרה, ועלולים לפגוע במספרי העולים.

דבריו של גרנות כמו דברי הנואם אחריו שמעון בן שלמה מש"ס, גררו קריאות ביניים לרוב מספסלי הליכוד והתחיה.

הוועידה הארצית של העיתונאים מוחה על הנסיונות להגביל חופש הביטוי

הוועידה הארצית השביעית של עיתונאי ישראל, שהתקיימה אתמול ב„בית אגרון" בירושלים, הביעה מחאה על הנסיונות הבלתי נלאים של הממסד השלטוני להגביל את חופש הביטוי באמצעות חקיקה.

הוועידה קראה לממשלה ולכנסת לבטל את הצעת החוק על איסור פרסום שמות חשודים, והדגישה כי זהו „חוק אנטי דמוקרטי".

להלן ציינה הוועידה בסיפוק את התפקיד החיוני, שמילאה העיתונות המודפסת והאלקטרונית בשנים האחרונות בחשיפת פרשיות בחברה, במינהל ובכלכלה, כגון בנושאי השב"כ, ויסות מניות הבנקים ופרשת בנק לאומי.

„מעולם לא היתה לאמצעי התקשורת משמעות מכרעת כמו בימים אלה כאשר לממשלת האחדות הלאומית רוב מוחלט בכנסת, וכשאין בפועל כל מנגנון בקרה בלתי תלוי".

„לא" ירדני לסיכומי פרס־מובארק: „אנו מדברים על שיחות עקיפות"

מאת פנחס ענברי

ירדן מתנגדת לשיחות ישירות עם ישראל אמר ראש ממשלת ירדן זיד ריפאעי בראיון לבטאון הסעודי „א־שרק אל אווסט", אשר שודר בטלוויזיה הירדנית.

הוא אמר, כי ישראל דבקה בנוסחת השיחות הישירות ומתנגדת לוועידה בין לאומית, כיוון שהיא פוסלת את מה שהגדיר „הלגיטימיות הבין לאומית".

כתבנו מעיר, כי הכרזתו של זיד ריפאעי, היא תגובה ירדנית שלילית למעשה להודעה המשותפת של פרס ומובארק, בקהיר, על פיה השיחות בוועידה הבין לאומית חייבות להיות ישירות.

„בין מצרים לבין ירדן שוררים חלוקי־דעות בעניין התהליך המדיני והדבר בא לידי ביטוי גם בשטחים, כך, למשל, נודע לכתבנו כי מצרים שוקלת לפתוח מחדש את מעברי הגבול בסיני לתושבי השטחים, לאחר שסגרה אותם בפניהם על־פי בקשת ירדן.

ירדן מעריפה שהקשר של תושבי השטחים עם העולם הערבי יהיה דרך רבת עמון.

כתב אישום נגד מחבל שהציב מארב לסיור צה"ל

מאת זהבה מוזס כתבת „על המשמר"

בבית המשפט הצבאי בלוד הוגש אתמול כתב אישום נגד מחבל שנתפס בעת שארב לסיור צה"ל ברצועת הביטחון בלבנון.

המחבל מחמוד שבעני בן 19 מסוריה נתפס ב־21.11.86, לאחר חילופי ירי עם כח צה"ל.

הנאשם ומחבל נוסף הציבו מארב לסיור צה"ל. ברשותם נמצאו מטולי אר.פי.ג'י ורובה קלצ'ניקוב.

הצעת־חוק להעלאת שכר המינימום

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

11 ח"כים מבין חברי ועדת העבודה והרווחה, הניחו אתמול על שולחן הכנסת הצעת־חוק להעלאת שכר המינימום. בין החותמים על הצעת החוק מצויים כל חברי סיעת מפ"ם וכן חברי המערך, ר"צ וחד"ש. איש מן הליכוד או המפלגות הדתיות לא חתם על הצעת החוק.

לשאלת כתבנו השיב נציג מפ"ם בוועדת הכספים יאיר צבן, כי השכר הממוצע במשק לצורך ביצוע חוק הביטוח הלאומי הוא עתה 1147 שקלים, ואילו שכר המינימום שישולם במרץ יהיה 450 שקלים, בתוספת תוספת היוקר. צבן מעריך, כי השכר הממוצע במרץ יהיה 1173 ושכר המינימום 473, שהם 40 אחוזים ממנו.

זהו שכר המינימום הגבוה ביותר, יחסית, בחודשים האחרונים. הפער הקטן יחסית בין שכר המינימום הנוכחי, לבין המוצע בחוק החדש, מאפשר חקיקה שלא תכביד על המעסיקים.

דמי האשפוז ליולדת, שישולמו על־ידי המוסד לביטוח לאומי, יועלו מ־693 ל־760 שקלים. על כך החליטה, אתמול ועדת העבודה והרווחה, בעקבות העלאת מחיר האשפוז בבתי החולים והעמדתו על 180 שקלים ליום.

לשמיכות כרמיה, קיבוץ כרמיה
לרגל בחירתכם ליצואנים מצטיינים
ע"י משרד המסחר והתעשיה
שלוחה ברכה חמה
רפאל בין ושות'
משרד עמילות מכס, ביטוח, הובלה מבית לבית, ים, אוויר ויבשה
חיפה, הנמל 30 (בניין לבנט), טל' 04־668191 (10 קווים) טלקס 46438 פקסימיליה 670020
ירושלים, שלומציון המלכה 13, טל' 02־224206
תל־אביב, העלייה 45, טל' 374006 (7 קווים) טלקס 33827 פקסימיליה 03־375033
לוד, בניין ממ"ן חדר 304, טל' 03־972868
אשדוד, בית המכס, טל' 055־35880
אילת, עורף הנמל, קריית המשרדים, טל' 059־76769 טלקס 7722

המשכים

דני קיי, שחקן וליצן

(סוף מעמוד ראשון)

קיי, שכיהן שנים רבות כ"שגריר" של יוניצ"ף, קרן הילד של האו"ם, אושפז ביום ראשון ומת מדום לב כתוצאה מדימום פנימי ודלקת הכבד.

רעייתו של קיי, המלחינה סילוויה פיין, ובתם דנה, היו ליד מיטתו.

דני קיי, שנולד בניו־יורק ב־18 בינואר 1913 בשם דויד דניאל קאמינסקי, כבנו של חייט יהודי שהיגר מאוקראינה לארה"ב, היה אחד הליצנים הבין־לאומיים האחרונים בעולם.

הוא עבר בתחנות שונות ובענף הבידור, בטרם זכה בהצלחה גדולה ב־1940, כאשר הופיע לראשונה בברודוויי ב"הגברת בחשיכה".

מדי לילה בלילה נקב בשמותיהם של 54 מלחינים רוסיים, אמיתיים ומדומים, תוך 38 שניות בשיר ששמו "צ'יקובסקי".

משם המשיך לככב בקברט, ב־17 סרטים, כולל "חייו הסודיים של וולטר מיטי", "המפקח הכללי" — ואפילו ניצח על רבות מהתזמורות המובילות בעולם, למטרות צדקה.

כאשר לא עבד, סייר בעולם כשגריר נודד של מגבית החירום של קרן הילד הבין־לאומית.

קיי עבר ב־1979 ניתוח של מעקף בלב, וחמש שנים לאחר מכן ניתוח בירך, אשר הגביל את הופעות הליצנות שלו על הבמה.

הוא היה פעיל למען ישראל וביקר פעמים רבות בארץ.

במסגרת פעילותו למען מדינת ישראל, הוא נטל עמו ב־1976 את תזמורת הנוער הסימפונית הישראלית לסיור ברחבי העולם לגיוס כספים. על פעילות מסוג זה הוכנס לרשימה השחורה של מדינות ערביות.

(ע"ר וע"צ)

דני של הילדים

לא מתאים לאיש מצחיק ומשעשע כדני קיי למות בכלל. אבל הוא עשה זאת אתמול. בעשרים השנים האחרונות לא עסק למעשה בקולנוע, אלא התמסר כולו לפעילות למען ילדי העולם, על־ידי עבודה עבור סוכנות יוניצ"ף של האו"ם. מנהל הקרן למען הילד אמר, כי בשל מותו של דני קיי "בכל העולם, חיוכי הילדים קצת פחות זוהרים וצחוקם חרישי יותר היום".

דניאל קאמינסקי, כפי שנקרא באמת, היה בצעירותו שחקן בתיאטרון ה"וודוויל", שהוא צורה יהודית מאוד של בידור, שהייתה בשיא פריחתה בראשית המאה. לשונו המהירה כברק והזריזה כלטאה וכל הטכניקה המבריקה שלו בהגשת טקסטים ושירים - מקורה ב"וודוויל". ומי אינו זוכר את שיר הקומפוזיטורים שלו, על מאות שמותיהם המסובכים, הנשפכים כזרזיף של ממטרה!

ומי יכול לשכוח את שיר הברווזון המכוער שלו, שעה שגילם את מספר־האגדות אנדרסן!

דומני שבפעם האחרונה נראה על מסך הטלוויזיה בתפקיד רציני דווקא, בתוכנית החצי־דוקומנטארית, שעסקה באנטישמיות בארה"ב ותיארה את הניאו־נאצים בשכונת סקוקי.

קשריו עם ישראל היו אמיצים. בימי מלחמת ששת־הימים הגיע ארצה, ועבר מיישוב ליישוב, וללא ידיעת עברית, כינס סביבו את הילדים והמבוגרים ישב ליד המסנתר ושעשע את הכל שעה או שעתיים, כביכול ללא מאמץ, תוך חוקי כלי־נגינה, קשקושים ממבטאים שונים.

גם במופעים באולמות תיאטרון של ממש נהג אחרי רדת המסך לשבת על הרמפה, לבקש מאחד הצופים סיגריה, ולשוחח עם הקהל מבלי שאיש חש, שעברה כבר שעה.

הוא היה קומיקאי בלתי אמצעי, שאינו מספר בדיחות, אלא קושר קשר מיידי עם מאזיניו.

גיורא מנור

גורמים בתק"ם לוחצים

(סוף מעמוד ראשון)

ובביטחון בעניין מפקד הנח"ל. מזכיר הקיבוץ הארצי, חיים אורון (ג'ומס), אמר לכתבנו: "הקיבוץ ארצי איננו מעורב בעניין וסבור, כי אין מקום לפעילות מסוג זה של תנועות קיבוציות בנושא מינויים בצה"ל".

מקור מוסמך בתק"ם אמש לכתבנו, כי התק"ם כתנועה לא הפעילה לחצים על מערכת הביטחון בנושא מנוי מפקד הנח"ל. "עם זאת, התק"ם אינו סבור, כי חבר קיבוץ פסול מלשמש בתפקיד זה" אמר המקור.

מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת, מוסר:

הליכוד האשים אתמול את המערך בניסיון לבצע פוליטיזציה בצה"ל. יו"ר סיעת הליכוד בכנסת, חיים קופמן, טען אתמול, כי לאחרונה מפעילים חברים מרכזים בתק"ם לחץ פוליטי מאסיבי על שר הבטחון בנושא מינוי מפקד חדש לנח"ל. הלוחצים רוצים כי רבין ימנה לתפקיד קצין המזוהה עם התק"ם. לדעת קופמן זהו מקרה אחד מתוך כמה שבו מפעילים במערך לחץ למינויים בצמרת הצבא.

איומי דוד לוי אינם מעוררים התרגשות בחרות

מאת כתבנו לענייני מפלגות

הודעתו של דוד לוי, שהוא עשוי להתמודד על תפקיד יו"ר תנועת החירות במושב השני של הוועידה, בסוף החודש, אינה מעוררת את התרגשותו של ראש הממשלה יצחק שמיר.

בתשובה לשאלות בנושא, במהלך ביקורו בערד אתמול, אמר שמיר: "כל מי שרוצה להתמודד, יכול לעשות זאת". בהתייחסו לאמביציות האישיות של לוי, בלי לקרוא לו בשמו, אמר שמיר שהוא נגד "אווירה עכורה" ונגד התרנות. אבל יש פה איזושהי תופעה של רצונות אישיים שלא באו על סיפוקם. הם אינם צריכים להיות גורם כל כך משפיע על חיי תנועה מדינית, ולא ייתכן שבגלל סכסוכים אישיים תנועה מדינית לא תוכל לקיים את יעדיה".

מקורבי שמיר מעריכים שלוי לא יתמודד על ראשות התנועה, כיוון שצירי הוועידה יענישו אותו על נסיונו לערער את מעמדו של יצחק שמיר בהיותו ראש הממשלה. לדעת מקורבי שמיר, לוי עלול לנחול בהתמודדות כזאת, בניגוד לציפיותיו להפסד מכובד, מכה ניצחת שתאותת גם על סיכוייו בהתמודדות על תפקיד ממלא־מקום יו"ר התנועה, התפקיד שהוא תובע לעצמו.

ח"כ מיכה רייסר, מראשי מחנהו של דוד לוי, אמר אתמול בראיון בגלי־צה"ל, שמעמד מ"מ היו"ר מגיע ללוי בתוקף שיעור־כוחו בוועידה. עם זאת ציין, שאין במעמד זה תעודת־ביטוח שהוא מועמד אוטומטי לראשות התנועה בעתיד. "זה רק צילום המצב הנוכחי", הדגיש ח"כ רייסר.

ג'ון או איוואן

"אני כאן, עכשיו בטרבלינקה"

מאת בצלאל עמיקם ועתים

איש שבור עמד אתמול על דוכן העדים, עמד ומירר בבכי. הזכרונות מציפים אותו, חיים לנגד עיניו, והוא אינו יכול לעצור בשטף דמעותיו. יוסף צ'רניק שייך לאותה חבורה מצומצמת של ניצולי טרבלינקה שנרדו ביערות והגיעו לארץ ישראל.

בן 16 היה, כשהגיע למחנה. "המוות היה על כל צעד ושעל. חייתי על תנאי".

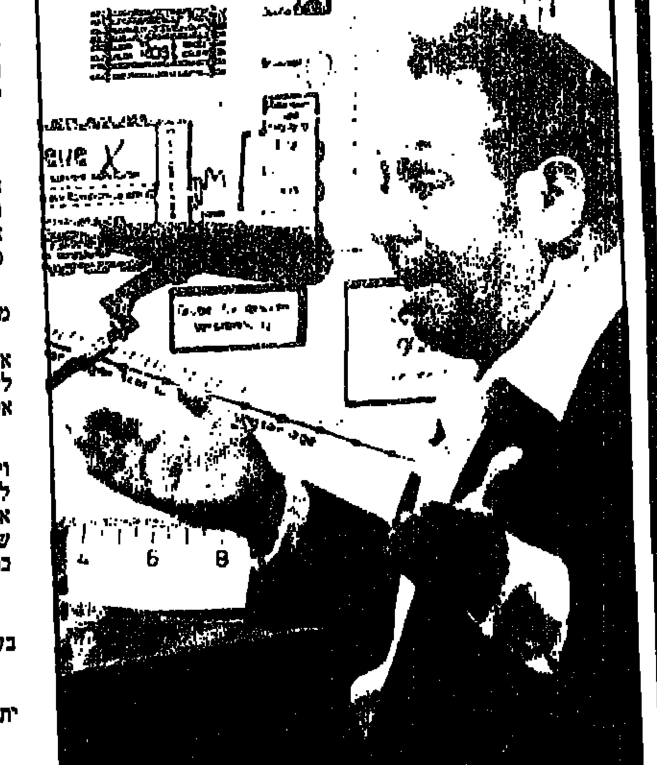

יוסף צ'רני, על דוכן העדים אתמול; ברקע – תרשים המתקנים בטרבלינקה (תצלום: אליהו הראתי)

נודי פעם ביצבצה בעדותו הקשה והנרגשת שאלה שלא נתנה לו מנוח, ונותרת ללא מענה: "העם היהודי עבר חורבן בית המקדש, עונה על ידי האינקוויזיציה והיה קרבן לפוגרומים. אך דבר כזה? איך זה יכול להיות??

הוא נולד בוורשה ב־1926. אביו היה חסיד שהתפרנס ממסחר זעיר, בעמל רב. עם כניסת הצבא הנאצי לפולין הורע המצב והדלות היתה לאורחת של קבע. הגטו סגר עליהם סביב והמחסור במזון החריף.

"יום אחד חשכו לי העיניים. אבי נכנס הביתה כשהוא זב דם. הז'נדרמים עצרו אותו ברחוב וגזזו את זקנו, פאותיו ופיסות עור. "אבא זה אתה?" — מאותו יום לא החלים האב מהשבר הנפשי שלו וסרב לצאת מפתח הבית. "קיבצנו נדבות, חיטטנו בגלי אשפה כדי למצוא מעט מזון. לעיתים היתה זו האחות שיצאה לעבודת כפיה ועסקה בהברחות לשם קיום. קליפות של תפוח אדמה לנו הסבה אושר רב.

באחר הימים הבחינו בני המשפחה בשילוט מאיר עיניים: מי שיתייצב ב"אומשלגפלטס" — יזכה בלחם וריבה". "היהלום שבכתר הבריטי לא היה כל כך שווה כשווייה של ככר לחם. באנו למקום והמראה היה עצוב. תחת כיפת השמיים נאסף קהל רב שהוחזק ללא פת לחם ושתיה במשך יממה. היה זה קהל עצוב". השמועה אמרה כי נוסעים למזרח לעבודה. האומנם?

"לומר שלא ידענו כי זהו סופנו — אין זה נכון. ידענו בתת ההכרה, גם ידענו. אבל האדם בכל זאת מאמין שהמלחמה תגמר". העליה לקרונות הדחוסים נראתה כתחילתה של הישועה אך המחנק והצפיפות בדרך הארוכה הפכו עד מהרה לגיהנום. הזעקות היו איומות. אמא? אבא? אמא? ואני חשבתי שאני נחנק. נחנק.

לאחר כשעתיים כבר לא יכולתי, התקרה היתה מלאה זיעה. הרי בני אדם מזיעים. כל כך רציתי מים "אה ביסלה וואסר, אה ביסלה וואסר": מים לשתות, קצת מים. קשה לתאר, כבוד השופטים.

אני זוכר אנשים השתגעו, ממש השתגעו. התחילו לשתות שתן. שתן. "אה ביסלה פישלה".

במחנה המוות חזרו ונשנו החזיונות שתוארו על ידי עמיתיו הניצולים. מכות רצח עם קתות, הסרת הבגדים והשלכת הנעליים לערימה. כל זאת בצירוף קריאות זירוז מפי אנשי האס.אס. מהר יותר. מהר יותר. צ'רניק ניצל בדרך נס. הוא נלקח מהשורה והפך לעובד כפייה.

ללקה היכה בכספת ברזל

"במעמדו החדש כ"יהודי החצר" התוודע יוסף צ'רניק לסגל הפיקוד הגרמני ולשומרים האוקראינים. אחת הדמויות מהלכות האימה היה קצין האס.אס ללקה. יום אחד, מספר העד, הוא נקרא להתייצב בפניו של ללקה. נה זה "ללקה קורא". זה לא יאומן. אין לי מילים לתאר. אני זוכר עוד מרוחק "קום הייר זו קלנצ'יקר" בוא הנה קטנצ'יק. אז אני כבר אמרתי וירדו. אמרתי "רוסי רוס" זהו זה. ואני הולך ומתחסל, והוא קורא לי ושואל אותי בן כמה אתה? אני עונה באידיש — אני בן שמונה עשרה. אז הוא עונה לי "נישט רכטיש" לא נכון. והוא נתן לי סטירה. היה לו כפפות כנראה שהיו מרופדות בפנים עם מין חתיכות פלדה. נתן לי סטירה באוזן הזאת ואני התעלפתי על הארץ ונשכבתי. לא יודע איך הרימו אותי. כנראה שהוא קרא למישהו מעובדי כפיה. הרימו אותי ואני זוכר דם התחיל ליזול לי מהאוזן.

מאז אותה מכה שפר גורלו של צ'רניק. תקופה מסויימת הופקד על צחצוח נעליו של ללקה כדי שיבריקו "כמו ראי" ולאחר מכן עבר לעבוד במשק החי. לללקה היה עמית־רוצח. לא היה זה אדם אלא כלב שכונה "בארי". אני זוכר עוד את הכלב. גבוה עם כתמים חומים. אוזניים שמוטות. פה רחב. היו לו שיניים חדות. ללקה כינה את הכלב "בן אדם" ואילו לעובדי הכפיה האומללים קרא כלבים. הכלב היה מאומן לכל. יום אחד שיסה ללקה את הכלב באחד העובדים. הכלב הסתער עליו וקרע לו את אבר המין, והדם זורם והוא אומר: "יהודים תצילו אותי" איך יכולתי להציל אותו. הוא הלך ככה עם רגליים פסוקות ועם הדם שנזל. האם ההיסטוריה יכולה להבין דבר כזה? יש היסטוריון שיוכל בכלל להבין את זה. איפוא הוא?

"איוואן גרוזני"

לאחר שיוסף צ'רני הצביע על גבי המפה הגדולה התלויה על אחד הקירות של בית המשפט, על המבנים והאתרים השונים שהיו בטרבלינקה, החל התובע עו"ד שקר לשאול אותו בדבר היכרותו את איוואן האיום מן המחנה, וכן בדבר זיהויו של ג'ון איוואן דמיאניוק כאיוואן גרוז'ני, כדבריו.

העד סיפר, כי בשנת 1976 התקשרה אליו חוקרת הנאצים [illegible] ממשטרת יפו, וביקשה לחקור אותו אודות מחנה טרבלינקה.

צ'רני סיפר לחוקרת, כי כאשר עבר בלול של טרבלינקה ראה את איוואן גרוז'ני, שהיה שומר במחנה. פעם אחת הוא אף ראה שהאיש יורה לעבר אשה. כן הוא זוכר מעשי אכזריות רבים של איש זה, שכונה במחנה איוואן "גרוז'ני" (האיום ברוסית).

בשלב זה הציג בפניו עו"ד שקר אלבום תמונות, וביקש שידפדף בו ויאמר האם הוא מכיר משם אנשים שהיו בטרבלינקה. צ'רני דיפדף והגיע לעמוד 16, שם הצביע על תמונה של איוואן דמיאניוק, בציינו כי זהו איוואן גרוז'ני. תמונה נוספת בעמוד 17 הוא זיהה כאדם בשם פדרנקו, שאף הוא היה שומר במחנה וידוע לשימצה, ונגדו אף העיד יוסף צ'רני במשפטו בארה"ב לפני מספר שנים.

עו"ד שקר: האם אתה זוכר שיחה בעניין זה בינך לבין גב' ורנקה?

העד: אני זוכר שאמרתי לה כי זהו איוואן גרוז'ני, כי האיש שבתמונה בעמוד 16 הוא איוואן גרוז'ני ואני מזהה אותו ממבט ראשון.

התובע: מה היא ענתה לך?

העד: היא אמרה כי "הרי איש זה היה בסוביבור". ואז השבתי "זה לא יתכן זה איוואן גרוז'ני שהיה בטרבלינקה. הוא ולא אחר".

"הלוואי שלא הייתי פה"

לאחר שנסתיימה החקירה מטעם התביעה תפס את מקומו הסנגור אוקונור: "שלום מר צ'רני, ברוך הבא" — אמר לו אוקונור, ועל כך השיב העד: "הלוואי ולא הייתי פה". הסניגור: "הלוואי ואיש מאתנו לא היה צריך להיות פה".

מה אעשה ברובה?

יוסף צ'רניק תיאר אתמול את מהלך הבריחה ותלאותיו ביערות עד אשר הסתיימה המלחמה. אחד הנמלטים הושיט לו רובה וביקשו לקחתו. הוא היה פצוע אנושות וביקש מיוסף שיטול את הנשק. כמה אני אעשה עם הרובה מה אני יודע מה זה רובה. תשובה זו מאפיינת במלוא הטרגיות שבה את מצבם של רוב היהודים אשר לא ידעו להתקומם גם אם יכלו.

בחקירה הנגדית המשיך הפרקליט מארק אוקונור, סנגורו של דמיאניוק, לדלות פרטים ופרטי פרטים על צבע המדים של הגרמנים הסמלים שעל כובעיהם חזותם החיצונית והתנהגותם.

כאשר הגיע לשאלת הזיהוי של איוון דמיאניוק אמר לו צ'רניק, כי בשעה שנקרא לזהותו בארצות הברית, עוד קודם לכן על פי תצלומים במשטרת ישראל בתל אביב הוא זיהה אותו בלי שמץ של ספקות.

"אני זוכר אותו. הוא היה בטרבלינקה".

השופט דב לוין: למה אתה אומר זאת בדרמטיות.

העד: הדרמטיות הזו תלווה אותי כל חיי.

צ'רניק סיפר כי השם דמיאניוק איננו אומר לו דבר אך כשהוצגו בפניו התמונות לא היה לו כל קושי בזיהוי תרמות.

בתום החקירה נטל את רשות השאלה יורם שפטל, עוזרו הישראלי של אוקונור. הוא הטיל ספק בעדותו של צ'רניק באשר לזיהוי.

הסניגור חקר את העד אודות עדות שמסר בשעתו במשפט דיסלדורף בשנת 1965 נגד 11 אנשי ס.ס. שהיו במחנה טרבלינקה. הוא הבהיר, כי אינו זוכר את שמותיהם, אלא של כמה מהם בלבד. אולם העדות העיקרית שלו נסבה נגד הסאדיסט איש ס.ס. "ללקה", שהיה לדבריו "ארכיסאדיסט, אשר השטן עוד לא ברא כמוהו".

הסניגור: אני מסכים עם זה. האם משאר הסאדיסטים לא היית מודאג ולא רצית לעשות עמם דין צדק?

העד צ'רני: מי אני שאעשה דין צדק. רק העדתי על מעשי הזוועה שלהם. אני רוצה שיהיה דין צדק, אבל העשייה הזו לא בידי.

הנוצרים מוכנים לשביתת נשק אך לא לרפורמות בשלטון

ביירות.— מפקד המיליציה הנוצרית הלבנונית אמר אתמול, כי לכל היותר יהיה מוכן לשקול הסכם על שביתת נשק, בשיחות על רפורמות בחסות סוריה, שנועדו לשים קץ למלחמת האזרחים בלבנון. "אינני סבור כי הגיע הזמן להסכם שלום סופי", אמר מפקד "הכוחות הלבנוניים" סמיר ג'עג'ע. "אין אנו יכולים לראות באופק הסכם פוליטי לטווח ארוך, כאשר אלפי כוחות זרים נמצאים בלבנון".

ג'עג'ע אמר, כי לא יסכים לשום פגיעה בזכויות הנשיא או לארגון מחדש של צבא לבנון, שני סעיפים הגלולים כנראה בתוכנית המוסלמית.

הוא ציין, כי הסכם לשביתת נשק כאותו הוא שוקל, ישאיר את המיליציות כפי שהן, ויקים ממשלה חדשה כדי לתפוס את מקומה של הממשלה המשותפת הנוכחית.

בינתיים התכוננו יחידות של צבא לבנון להתפרס לאורך כביש החוף מביירות לצידון, במסגרת מהלכים סוריים להטיל משמעת על המיליציות המוסלמיות.

אתמול ירד שער הלירה הלבנונית ב־2.1 אחוז, והגיע ל־105 לירות לדולר, לעומת 86 לירות ביום שני בערב. ירידה זו היא ללא תקדים בלבנון, והיא אירעה לאחר עלייה של כ־28 אחוז לעומת המטבעות הזרים מאז ה־23 בפברואר, למוחרת בואם של הסורים לביירות.

ירדן תומכת בהתערבות סוריה

ראש ממשלת ירדן זאיד ריפעאי הכריז, כי "ירדן תומכת בכל מאמץ שנועד לעזור ללבנון לחדש את ריבונותה ואחדותה".

שליט לוב הקולונל קדאפי הביע הסתייגות ממדיניותו של נשיא סוריה ובשאלה הפלשתינית.

בנאום שהשמיע בפני הקונגרס העממי הכללי, הגדיר קדאפי כ"בעלי ברית של הישראלים והאמריקנים את הרוצים לחסל את המחנות הפלשתיניים".

קדאפי הביע הפתעה מהפגישות בין נשיא סוריה לבין חוסיין מלך ירדן, ובין חאפז אסד לבין המפקד לשעבר של המיליציה הנוצרית, אלי חובייקה.

הוא שאל "אם לגיטימי להיפגש עם חוסיין, מדוע לא להיפגש עם ערפאת, ואם לגיטימי להיפגש עם חובייקה, אחד ממבצעי הטבח בסאברה ובשאתילה, מדוע לא להיפגש עם שרון, היות שאין כל הבדל בין חובייקה ושרון".

אסד נחוש בדעתו לייצב את המצב במערב־ביירות לפני ביקורו בבריה"מ — מסרו מקורות ערביים בכירים לעיתון הכווייתי "אלבקס".

לפי אותם מקורות, יבקר אסד במוסקווה במרץ 1987 לשיחות עם גורבאצ'וב ועוזריו על המצב בלבנון והאפשרות לקיום ועידה בינלאומית לפתרון הסכסוך במזה"ת.

שלטונות צרפת מנסים לגרום לביטול גזר דינו של עבדאללה

הפיצו שמועה שסניגורו היה סוכן של שירותי הביון הצרפתיים

מאת ארנון יפה, כתב "על המשמר" בצרפת

פריס. — המחבל עבדאללה עוד לא התחיל לרצות את מאסר העולם שלו וכבר מתפרצצת פה פרשה־חדשה המעיבה על משפטו.

בעוד ראש הממשלה משגר מכתב התנצלות לנשיא אסד בו הסביר מה קרה במשפט, מופצת בריה המנסה לבטל תוצאותיו.

מעריכים, כי שיראק ביקש מאסד ארכה חדשה והביע תמיכה בהשתלטות הכוחות הסורים על מערב־ביירות, תמורת הבלגה סורית.

אך הממשלה עדיין לא נואשה מחילוצו של עבדאללה. הגילוי, כי עורך הדין הראשון שלו ז'אן פול מרוזייה, המגן כאן על מחבלים פלשתינאים, היה סוכן של שרותי הביון הצרפתים "ד.ג.ס.א.", מיוחס עתה לתחבולה חדשה של השלטונות לבטל את גזר הדין.

עורך הדין ז'ורז' קיימן, שיצג את צד התביעה האמריקני, הביע חשד כי הגילוי על המרגל אינו אלא סיפור בדים, שבא ביוזמת השרותים הצרפתים על מנת לנסות לבטל את המשפט.

קיימן הביע תמיהה על עתוי הגילוי: "זה בלוף", אמר. עורכי הדין העריכו, כי אם באמת הוציא מרוזייה מעבדאללה מידע על ארגון הטרור ומפעיליו, מדוע לא סוכל גל הפיגועים בספטמבר למען שחרורו, בו נהרגו 10 איש ונפצעו 200.

מגינו של עבדאללה, ז'אק ורג'ס, תבע משלטונות המשפט הצרפתיים לבטל את גזר הדין לאלתר.

ראש לשכת עורכי הדין הצרפתי אמר, כי זה מקרה חמור, אך משפטנים אמרו כי אין שום בסיס לביטול המשפט, מאחר שעורך דין זה אינו קשור להליכים המשפטיים. מרוזייה היה יד ימינו של ורג'ס, אך הלה הציגו אתמול כשוטר מחופש לפרקליט".

לפי העתון "ליברסיון", שימש מרוזייה כבלדר בין עבדאללה הכלוא למחבלי ארגונו, כולל אהובתו רוצחת ברסימנטוב, ז'קלין אסבר.

ספינה גדושה דינמיט שננטשה משייטת בתעלת לאמנש סמוך לאנגליה

לונדון. — ספינה גדושה דינמיט נסחפה אתמול באחד מנתיבי הספנות הומים ביותר בעולם, בקרבת חופי אנגליה, לאחר שדליקה אילצה את הצוות לנטוש את האוניה.

סוכנר הנמל בעיר החוף האנגלית פולמות' מסר, כי שלטונות צרפת שוקלים אם לפוצץ את הספינה ולהטביעה.

הספינה "קוסטר הורנסטראנד", בת 1000 הטונות והרשומה בדנמארק, נסחפה בתעלת לאמנש כ־30 מילין מהחוף האנגלי.

מסוק צרפתי חילץ את חמשת אנשי הצוות מסירות ההצלה שלהם. אוניית משא המובילה גאז, לא יכלה להתקרב בשל סכנת האש. (ע"ר)

ריגן מחפש מועמד לראשות הסי.אי.איי

מאת דליה רפאל, כתבנו בארה"ב

ושינגטון. — הנשיא רייגן השלים עם ההתנגדות בקונגרס למינויו של גייטס לראשות הסי.אי.איי והסיר מועמדותו לתפקיד.

עתה עומדת לפניו הבעיה, מי היה מועמד מתאים, מקובל, וחופשי מקשר עם פרשת איראן — קונטראס.

סנטור כהן, יו"ר ועדת הביון של הסינאט, אמר שהממשל מחפש מישהו מחוץ לסוכנות, מחוץ לביורוקרטיה... שיוכל לפתוח דף חדש".

במסגרת החיפושים, הוצעה המישרה, על פי מקורות בוושינגטון, לסנטור לשעבר טאוור. הוועדה שבראשה עמד הגישה את ממצאי חקירתה בפרשה לפני ימים ספורים, ובהם ביקורת קשה על המימשל ועל הסי.אי.איי. על־פי אותם מקורות, דחה טאוור את ההצעה.

ההערכה היא, שהתפקיד יוצע לעמיתו של טאוור בוועדה, גנרל סקוקרופט, ששימש בזמנו יועץ לבטחון לאומי במימשל.

ההצעות לחברי ועדת טאוור משקפות את המשקל הפוליטי והאישי שהיה להם המימשל, מבחינת יכולתם להשפיע על דעת הקהל. מקורות בוושינגטון מעריכים, שעדיין יימצאו להם "שיבוצים מתאימים".

קלרספלד נעצרה בדמשק וגורשה, לאחר שבאה לעקוב אחר הנאצי ברונר

מאת ארנון יפה, כתב "על המשמר" בצרפת

פריס. — ציידת הנאצים בייאטה קלרספלד שבה אמש לפריס אחרי שהוחזקה בלילה באולם המתנה בנמל התעופה בדמשק. קבוצת חיילים סורים חמושים הקיפו אותה ולא משו ממנה לרגע עד שהועלתה על מטוס. אפילו לא התירו לה ללכת לשירותים.

קלרספלד הגיעה ביום שני בערב לדמשק, כדי לעקוב אחרי הפושע הנאצי אלויס ברונר, עוזרו של אייכמן המסתתר בסוריה, ואשר בון הוציאה נגדו צו־מעצר.

קלרספלד קיבלה כבר לפני חודש אשרת כניסה לסוריה, אך בהגיעה לשדה התעופה אמרו לה שוטרים סורים, כי בשל "חשש לביטחונה האישי" לא מתירים לה את הכניסה. זו הפעם השנייה שהיא מגורשת מסוריה.

שווארנאדזה נתקבל ע"י מפגינים יהודים באוסטרליה

קאנברה. — שר החוץ הסובייטי אדוארד שווארדנדזה נתקבל אתמול בקריאות בוז מצד כ־400 מפגינים יהודיים ואפגניים, כאשר הגיע לפרלמנט האוסטרלי בקאנברה לשיחות עם שר החוץ האוסטרלי ביל היידן.

המנהיג הסובייטי, אשר קודם לכן היה לו עימות מביך עם מנהיג יהודי בבסיס חיל האוויר פרברן, התחיל לצעוד לעבר המפגינים, אולם אנשי בטחון ביקשו ממנו להתרחק משם.

אנשים ואירועים

כעשרים מחברי "הועד להגנת הדמוקרטיה" קיימו אתמול אחר הצהריים משמרת מחאה מול בית מפלגת העבודה בתל אביב במחאה על סגירתו של המרכז לאינפורמציה אלטרנטיבית בירושלים. המפגינים הניפו שלטים בזכות הציבור לדעת על המתרחש בגדה. "כשרבין שר הבטחון, מי צריך את שרון", אמרה אחת הכרזות.

כתב: ירון זליג
(תצלום: בועז לניר)

ביגון בשיחת טלפון ממוסקווה:

פקידי ההגירה בבריה"מ אומרים: גורבאצ'וב רחוק, אנחנו קובעים...

מאת יוסף גלילי

"לא חשוב היכן אהיה, בבריה"מ או בישראל, בכל מקרה אמשיך לפעול למען התרבות היהודית בבריה"מ" — אמר אסיר־ציון לשעבר יוסף ביגון, בשיחה טלפונית ממוסקווה שניהל, אתמול בבוקר עם שמואל בן־צבי, מנהל ההסברה במועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ בישראל.

ביגון סיפר, כי נתקבלו סירובים רבים "בקרב פעילי העליה ומסרבים ישנה תחושה נוראה בגלל יחס קשוח מצד שלטונות ההגירה".

ביגון סיפר, כי הגיש ביום ב' בקשה בכתב לאוביר (משרד ההגירה) לעלות לישראל. נאמר לו כי התשובה תגיע בעוד פחות מחודש. הוא הביע "אופטימיות זהירה" לתשובה חיובית על בקשתו.

ביגון סיפר כי שלטונות ההגירה עונים למתלוננים: "גורבאצ'וב רחוק, אבל אנחנו כאן במקום קובעים את העניין".

"מאז שוחררתי מהכלא וחזרתי ללנינגראד לפני 3 שבועות מצבי חמור ביותר. אני חי בלי סטטוס, השלטונות מסרבים לתת לי אישור מגורים ואילו במקומות העבודה דורשים ממני אישור לגור בעיר וחוזר חלילה.

חזרתי חולה מאוד ואינני יכול לקבל את התרופות החיוניות לבריאותי המעורערת" — אמר אסיר ציון רואלד זליצ'יונוק בשיחה טלפונית מלנינגראד ביום ב' בערב עם שמואל בן צבי, פעיל המועצה הציבורית למען יהודי ברה"מ בישראל.

"אני מוכן לוותר על התנאים הנורמליים, רק שיתנו לי ולרעייתי לעלות ולהתאחד עם קרובי וידידי בישראל", אמר זליצ'יונוק.

גורבאצ'וב הבטיח: בקרוב יראו תיירים סובייטיים

מוסקווה. — בריה"מ עומדת לשחרר אסירים פוליטיים נוספים ותאפשר לאזרחיה לנסוע לחו"ל, במסגרת תהליך הדמוקרטיזציה הנוכחי, הכריז אתמול ראש ממשלת איסלנד, הרמנסון, בתום שיחה במוסקווה עם מנהיג בריה"מ מיכאיל גורבאצ'וב.

גורבאצ'וב אמר למנהיג האיסלנדי, כי בטרם יחלוף זמן רב יהיה "חופש מוגדל במידה ניכרת" בתחום הנסיעות לחו"ל.

השוטרים יענדו תגי זיהוי

במשטרת ישראל יענדו בקרוב כל קציני המשטרה ושוטריה תג זיהוי שישא את שמותיהם המלאים.

אפסנאות המשטרה החלה בימים אלה בהפקת התגים. הם עשויים מתכת וייענדו על הכיס הימני של החליפה או החולצה.

התגים לשוטרים מחליפים את התג הישן, שבו צויין רק מספרו האישי של השוטר. מעתה יכללו נוסף למספר גם את השם המלא וסמל המשטרה.

קציני המשטרה לא ענדו עד כה שום תג מזהה, אך מעתה יענדו אותו גם הם. ההחלטה על ענידת תג זיהוי לכל השוטרים נתקבלה ביוזמת המפכ"ל רב ניצב דוד קראוס.

(עתים)

ארז טל ו"שמיר" בהפגנה למען סמי וסוסו (תצלום: בועז לניר)

אמא "גמרתי שיעורים" אפשר ללכת להפגנה?

מאת ירון זליג

קשור בחגורה לניידת השידור השקיף סוסו על הכיכר כדי לראות איך ארז טל הופך טריפ של נוסטלגייה פרטית לעוד גימיק מוצלח. "מה יש", למה לא. שרגא בורי־סוד מחכה לבחירות הבאות, האשם תמיד הפסיק להיות פרייאר אז עכשיו הגיע תורם של סוסו וסמי. "התוכנית הכי ממי".

החרשות של שלוש יורדות מהאוויר. "מה יש" עולה. בינתיים השידור מהאולפן, מתכוננים לכניסה לשידור חי מככר דיזנגוף. מאות בני נוער. מתגרנדים בין הערצה לארז טל לגעגועים לסמי וכובתו סוסו. מרביתם, אגב, לא ידעו עד לפני חודש מי היו השניים. עכשיו הם רוצים אותם בחזרה על המירקע. טל רוצה, הם רוצים. "מה יש". "אז אולי". אומר שלט מונף. "בשלם את האגרה". בשלוש עשרים ושמונה דקות מחמם טל את הקהל לקראת כניסה לשידור חי. הקהל לא מאכזב, מהדק את השורות. מתקרב לראות איך עושים רדיו. אחרי שמטוס קל עובר מעל לכיכר מספר לקהל איך הם ניראים מלמעלה, חוזרים לגימיקים שעל הקרקע. יצחק שמיר (הכפיל) מתחבק עם טל בשביל הצלמים, לוחץ ידיים לבני הנוער, מחלק מסיכות שלו ושל פרס. גימיק פירסומי של קוראק. חזקל מוסרי. "אישיות בתוכנית", נואם מעל "גג הניידת, ניקטע באכזוריות על ידי טל שצריך גם להתחשב בשעון שרץ קדימה. התוכנית בדרך לסיום. הקהל מתחיל לשלוח ידיים ורוצה להגיע אל ה"טי שירט" המוכנות של סמי וסוסו. "השעה ארבע והרי החרשות מכיכר דיזנגוף. סמי וסוסו..." אח"כ עולה קול ישראל מירושלים על הקו והקהל מחכה. אם סמי וסוסו לא יגיעו, לפחות "טי שירטס" יש. גם זה משהו. גימיקים זה מה שיש.

על היום

4.3.87

מאת אבשלום קווה

הסכסוך החמור, המקיף את עובדי המינהל והמשק בבתי-החולים הממשלתיים, הוא חלק מהמצוקה בה שרויים כיום העובדים בשירות המדינה ובשירותים הציבוריים. כתוצאה מהסכם השכר האחרון ומהסכם י"ג, נדחקה לפינה אוכלוסיית בעלי הדרגות הנמוכות והבינוניות, הן בדירוג האחיד והן בדירוגים המקצועיים.

בישיבתה האחרונה, דנה הוועדה המרכזת של ההסתדרות במשבר הפוקד את מערכת הבריאות. את האווירה הנכאה ניסה לסלק אחד מחברי הוועדה, הנושא בתפקיד מרכזי. הוא הציע הצעה לסדר היום וכל העיניים נשאו אליו. הפתרון שלו היה: לתבוע זירוז של הגשת מסקנות הוועדה הציבורית, ועדת זוסמן, לבדיקת סולמות השכר בשירות הציבורי. אם זה לא היה כל־כך עצוב, בוודאי היו פורצים שם בצחוק. ההסתדרות, כמו עובדי המינהל והמשק, וחלק מחברי הממשלה, זקוקים לפתרון מיידי. ועדת זוסמן תהיה, ככל הנראה, „סיפור" לטווח ארוך.

אחת האפשרויות למנוע את התרחבות התסיסה ולהביא אף להחלשת „מכות מצרים" במערכת הבריאות, הוא להכריז לאלתר, על פתיחת המו"מ על הסכמי שכר ומסגרת חדשים בשני הסקטורים — הציבורי והפרטי. ההסכמים הנוכחיים יפוגו בסוף מארס הקרוב. המגעים והדיונים על הסכמים חדשים מלווים, בדרך-כלל, בגלי עיצומים ושביתות. הפעם, מובטחת מנה גדושה מן המטעמים הלא-חביבים הללו: השכר בשירות הציבורי נשחק בצורה דראסטית. בהשוואה לרמת השכר בשנים 84/85 הוא הגיע ל־15 אחוז. בגליון „המידע החודשי" של המכון למחקר חברתי-כלכלי (ינואר 87) נקבע כי: „התוספות שיינתנו במיגזור העסקי-פרטי, ישפרו את רמת השכר לקראת סוף השנה התקציבית 86/87, בתנאי שתישמר היציבות היחסית ברמת המחירים. בהנחה זו, יגיע השכר הריאלי, בממוצע לשנה התקציבית 86/87, בסקטור העסקי, לרמה של 84/85. בסקטור הציבורי יגיע השכר הריאלי בשנת 86/87 לרמה שבין שנת 80/81 לבין 81/82. המכון נזהר מלנקוב במספרים. המפתח למתרחש בסקטור זה טמון בשכר התחילי שירד בסקטור זה ל־38 אחוז מהשכר הממוצע במשק, כאשר מדיניות ההסתדרות המוצהרת, לפחות, היא חמישים אחוז מהשכר הממוצע במשק.

הסכם השכר האחרון, שעיקרו קבע קידום אוטומטי, דחס בדרגות י"ד-ט"ז, של הדירוג האחיד עובדים בעלי ותק של עשרים שנה, יחד עם „טירונים" במקצוע. העובדים בעלי הדירוג האקדמי הנמצאים בדרגות הגבוהות (13"8) נהנו במסגרת ההסכם הן מעליה בדרגה והן מתוספת שכר. אך חלק ניכר מהעובדים האקדמאים קיבלו אף פחות מהמגיע להם בדירוגות המקבילות בדירוג האחיד, וזאת לפי חישובים שעשה חבר המזכירות הפעילה של הסתדרות עובדי המדינה, אהרון הנרלמן. הסכם י"ג, שנכפה על הסתדרות עובדי המדינה ועל הסתדרות הפקידים, היטיב עם קבוצות העובדים הבכירות הן בדירוג האחיד והן בדירוגים המקצועיים. המסקנה: הסכם המסגרת והסכם י"ג היטיבו עם שכבה קטנה, חזקה ובכירה. הפער גדל והלך, ויותר מאשר הסכם-שכר, היה זה הסדר לכיבוי שריפות ועבודת טלאי על גבי טלאי. הדרגה — קובע איש האיגוד המקצועי דן שווארצבארד — איננה דרגה כי אינה פונקציה של תפקיד, אלא של לחץ.

ועדת זוסמן אמורה להנהיג הסדר חדש בשירות הציבורי, להרוג כמה פרות קדושות ולתת את המענה המתאים של שנות השמונים-תשעים לאחת הבעיות המרכזיות של המשק והחברה. בעבר התמודדו עם המצב בשירות הציבורי מספר ועדות מכובדות: ועדת גורי, ועדת הורוביץ וועדת ברקאי. המטלה המונחת על כתפי ועדת זוסמן היא לתקן את אשר ועדות אלה תיקנו או עוללו, כל אחד לפי השקפתו. רפורמה אמיתית פירושה התנגשות חזיתית הן עם קבוצות עובדים והן עם הממשלה. ספק אם ממשלת הכילאיים הנוכחית מסוגלת להנהיג מהפכה רדיקאלית, הנדרשת עתה בסקטור זה, המקיף יותר מארבע-מאות אלף עובדים.

אחת האפשרויות העומדות בפני ועדת זוסמן היא לאמץ את אשר נהוג במספר מדינות באירופה: סולם שכר מצומצם, כאשר הקידום אופקי במיקום אנכי, תוך הגדלת הוותק.

פלונטר השירות הציבורי

שני פתרונות עשויים לסיים את המשבר: מערכת שכר נפרדת לבריאות או פתרון כספי הכרוך בפריצת הסכמי המסגרת

שני פתרונות עשויים לסיים את המשבר הפוקד את מערכת הבריאות: הנהגת מערכת שכר נפרדת, כפי שמציעה שרת הבריאות, שושנה ארבלי-אלמוזלינו, הנתמכת על-ידי מספר פעילים בוועד-הפועל. ביניהם סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי אפרים זילוני או פתרון כספי, שיהיה בו כדי לפרוץ את הסכמי המסגרת.

שכרם של עובדי המינהל והמשק בבתי-החולים הממשלתיים איננו מן הנמוכים במשק הציבורי. תוספת מיוחדת בשיעור של 126.85 ש"ח, אותם השיגו העובדים, יוצר הפרש של חמישה אחוזים בין קבוצת עובדים זאת לבין קבוצות אחרות העוסקות באותם עיסוקים: מפקידות קבלה עד תפקידי ניהול. אך הניבנת של „ערת פרה", ביטוי מובהק לקדחת ההצמדות במשק, מאכילה מרורים את הנוגעים בדבר: הוועד הארצי, ההסתדרות ואנשי משרד הבריאות.

מזכיר הסתדרות המורים, יצחק ולבר, חושש כי המשברים התכופים בסקטור זה יעודדו חקיקת חוק בוררות חובה. חברי הוועדה המרכזת רואים בהחרפת יחסי העבודה, ששביתת עובדי המינהל היא הסממן התורני שלה — תוצאה של סדר עדיפויות לקוי בתקציב המדינה, גל התייקרויות ורפורמה במס שהיטיבה עם השכבות המבוססות. למרות האינפלציה הנמוכה, לא „עברו" ההסכמים הנוכחיים ללא תוספת שכר ממשית.

חצי קפה חצי מיץ

הם לא יפרקו את ממשלת האחדות הלאומית — לא מפני שהם מרוצים ממנה. הם אנשים מציאותיים והעם הוא הפכפך...

מאת צביה בן-שלום

הם לא יפרדו. אין חשש. צועקים, מאיימים, מנפנפים בהסכמים שיש לקיים, באלטרנטיבה במקרה שלא. אבל איזו אלטרנטיבה יש להם? אל תצחיקו! הם לא יפרקו את ממשלת האחדות הלאומית, לא מפני שהם מרוצים ממנה, אלא מכיוון כוח מה שיש. ואיש לא מבטיח להם משהו טוב יותר.

לא שכל צד אינו חולם על שליטה מוחלטת, ורצוי בלי שותפים זוטרים, אבל הם אנשים מציאותיים. יודעים שאין סיכוי. מה שיקרה אחרי הבחירות יהיה דומה מאוד למה שכבר קרה. מחצית העם תבקש קפה, המחצית השנייה — מיץ תפוזים והפתרון המתבקש מעליו יהיה למהול אותם זה בזה. ייתכנו אמנם שינויים קטנים לכאן או לכאן, אבל איש אינו יודע איזה „כאן" ירוויח ולאיש לא כדאי להסתכן, מה גם שבהזדמנות זו הקטנים עשויים לגנוב, ויהיה צורך להתחשב בהם עוד יותר.

אז הם לא יפרדו. צועקים, מאיימים. אבל אם מחר-מחרתיים תהיה הצעת אי-אמון — וכולם כאיש אחד יצביעו נגדה. בפרט חברי הכנסת מהמקום העשירי והלאה, שלא כל־כך בטוח אם יהיו גם ברשימה הבאה.

הם מודעים ליתרונות של אותו מיץ תפוזים מהול בקפה: אל"ף — הם בשלטון וזה חשוב מאוד; בי"ת הם יכולים לפעול בלי אופוזיציה; גימ"ל — מתחלקים בכיבודים ויש די לכולם, כרוך השב"ד; דל"ת — גם בשרבים ומגרפים, זה הרבה יותר מכובד להאשים את השותף-היריב מאשר לערוך חשבונות בתוך המפלגה. ה"א — הם ממלאים את רצון העם, שבחר בהם...

הבעיה של העם היא שהוא הפכפך. אינו יודע מה טוב בשבילו ועלול לשנות את רצונו. אי-אפשר לסמוך עליו. לכן יכולה ממשלה, הנשענת על רוב מאסיבי בכנסת, להמשיך ולנהל את העניינים גם מעבר לזמן שהוקצב לה.

הסקרים — יש להניח — יצביעו שבבחירות הבאות יישמר מאזן הכוחות. לא תהיה ברירה אלא להרכיב ממשלת אחדות לאומית ואם כך המצב, למה למהר? מיליונים. למוטט שוב את הכלכלה שבקושי התאוששה (בזכות אותה ממשלה, אל תשכחו), והסורים בצפון, והאמריקנים לוחצים, ואי-שקט בגדה ובעזה — בקצור, האיזור, והרוסים שממתינים מעבר לפינה, ומערכת הבריאות מתמוטטת, והמסחר רועש, והטלוויזיה מושבתת, זה הזמן לערוך בחירות? בשעת חירום זאת, נדחה אותן עד יעבור הזעם.

הכנסת, ברוב מאסיבי, תאשר את בקשת הממשלה. יש להניח שתהיה רוטציה, אחר-כך שוב רוטציה, ששום אין לא יקופח. אחר כך שוב שעת חירום גורלית ואולי מלחמה קטנה (מבצע לשם איזון) וחבל לבזבז כספים על בחירות, שתוצאותיהן ידועות. הבעיה ברוב מאסיבי...

הם ימשיכו לדבר על פירוק הממשלה על או"אר, ימשיכו לגדף, להעליב ולאיים אבל הם לא יפרדו. לא עכשיו ולא בעוד שנה ולא כעוד שנתיים. הלוואי ואתבדה.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורג
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמוס

על הפרק

האוצר חושש להיענות לתביעות מחשש לתגובת שרשרת (עובדי המינהל והמשק בהפגנה מול הכנסת) צילום: רחמים ישראלי

מאחורי מסך השתיקה

מאת ירון זליג

במדינות בהן חוקה אחת חזקה יותר מאוסף מקרי של חוקי יסוד הצפים בים של תקנות חירום וצווים אדמיניסטרטיביים, היה ועד מסוגו של „הוועד למען פומביות משפטו של מרדכי ואנונו" מוצא עצמו, אם בכלל, מתפרץ לדלת פתוחה.

ארה"ב של מק-ארתי, שחלמה בלילות עם חיוך על השפתיים איך היא הולכת לחשמל את מרגלי האטום אתל ויוליוס רוזנברג, ארה"ב שגם עשתה זאת, גם היא לא יכולה למנוע מאויבי-הציבור-מספר-אחד שלה את זכותם למשפט פומבי ותקין. ממשלתו של ז'אק שיראק, שביקשה ממניעים מדיניים-בטחוניים, לכופף למערכת „הצדק הצרפתית" את היד, חטפה אף היא בשבוע שעבר סטירת לחי מצלצלת מבית-המשפט שאמר בפומבי, עד כאן! חמישה חודשים אחרי שפרשת ואנונו התפוצצה מעל דפי ה„סאנדיי טיימס" הלונדוני, מרחיקה ישראל בשם הבטחון הלאומי את ואנונו אל מעבר למסך שתיקה — מהדורה משופרת של רעיון אגף האיקסים של מוטקה קידר.

בימים האחרונים, הוקם ועד חדש, שחבריו מרגישים כי אינם מבקשים את שיחרורו של ואנונו, לא כל שכן את הפיכתו לגיבור לאומי הזכאי לפרס. במינשר מתוך הם קוראים לממשלת ישראל להסיר את מעטה החשאיות מפרשת ואנונו, על כל הסתעפויותיה, לרבות נסיבות הבאתו לארץ, ולאפשר לו להשפט במשפט פומבי, כמקובל בכל מדינה דמוקרטית. חברי הוועד — ביניהם אחיו של ואנונו מאיר ואשר, וכן גדעון ספירו, יעל לוטן, עמנואל פרג'ון ומני ברזילי, סעדיה מרציאנו וד"ר רוחמה מרתון — טוענים, כי פרשת ואנונו, מעבר להיותה עיוות של הליכי משפט תקינים, מהווה המשך ישיר למדיניות של מסך-עשן והטעיה אותה מנהלת ישראל בכל הקשור לנושא הגרעיני. הציבור, מוסיפים ואומרים חברי הוועד, החי כאן, משלם את מיסיו ומשרת בצבא, זכותו לדעת מה הם מהלכיה של ישראל בכל הקשור לנשק גרעיני-אסטרטגי, אשר שלא כבכל נשק סוגי אחר, קיומו או אי קיומו הוא נושא כזה שלציבור ולנבחריו בכנסת יש זכות לדעת עליו. וכן להחליט אם ברצונם להיכלל במועדון המדינות המגורענות אם לאו. ישראל, אומרים חברי הוועד, מתייחסת לכל פרשת ואנונו והנשק הגרעיני באופן המצביע על דבר והיפוכו, מצד אחד, למול פירסומים שונים ברחבי העולם בשנים האחרונות על יכולתה הגרעינית של ישראל, ממשיכה הממשלה להכחיש את דבר קיומו של נשק כזה ואף טוענת, בעיקבות הפצצת הכור הגרעיני בעיראק, כי הדבר נועד למנוע את הפצתו של נשק גרעיני במזרח התיכון וכי ישראל לא תהיה הראשונה לעשות כך. מצד שני אומרים בוועד, תגובתה של ישראל לפרשת ואנונו מעמיקה את המבוכה בנושא. אם ואנונו שיקר על הממשלה להכחיש את דבריו ולסיים את הסיפור. בגלל שקרים לא חוטפים אדם, לא מעמידים אותו למשפט בסתר ולא מאשימים אותו בגילוי סודות. אך אם הוא אכן חשף סודות, מוסיפים ואומרים בוועד, על הממשלה להעמידו לדין פומבי, להודות כי גילוייו של ואנונו אמיתיים, ובמקביל להצטרף באופן מסודר ל„מועדון" החברות החתומות על האמנה לאי-הפצתו של נשק גרעיני ולאפשר פיקוח בינלאומי על מתקניה הגרעיניים. „אנחנו רוצים לדעת אם ישראל היא מעצמה גרעינית, אם ואנונו גרם נזק ומה פירוש הדבר. אם אכן ישראל היא מעצמה גרעינית, תשכנעו אותנו שאתם אנשים אחראים בנושא הזה. ממשלות כבר עשו שטויות בנושא הזה, כולל בכורים לאנרגיה, והראיה היא צ'רנוביל. אולי העם והכנסת יאמרו שהם אינם רוצים בגירעון", אומרים חברי הוועד.

מאחורי העצומה, אותה מפיץ הוועד בימים אלה, עומדת הטענה כי פרשת ואנונו, מעבר להיותה פרשת העבירות המיוחסות לו אישית, מהווה חלק ממסכת הנסיונות למנוע את עלייתו של הנושא הגרעיני בישראל לסדר-היום הציבורי. משפט תקין ופומבי, אומרים חברי הוועד, אינו יכול להוות פגיעה בביטחון הלאומי — שכן אם ואנונו דובר אמת, הרי שהדברים כבר פורסמו — מה עוד שתמיד עומדת למדינה הזכות להגיש לבית-המשפט עדויות בכתב או לנהל חלק מן המשפט בדלתיים סגורות. „אנחנו לא מוכנים להיות כל כך ממושמעים ולקבל את ההנחה האבסולוטית שכל מה שהמדינה עושה מקובל עלינו. אנחנו מאמינים שההבדל בין דמוקרטיה לבין עריצות הוא בחובת הדיווח של השלטון לאזרחים שעליהם ובשמם הוא שולט. אם האיש יימצא אשם, שייענש. אבל שהציבור יידע למה הוא עשה את זה ומה המשמעות של גילוייו על החיים כאן".

הטיל הפסיכולוגי של גורבצ'וב

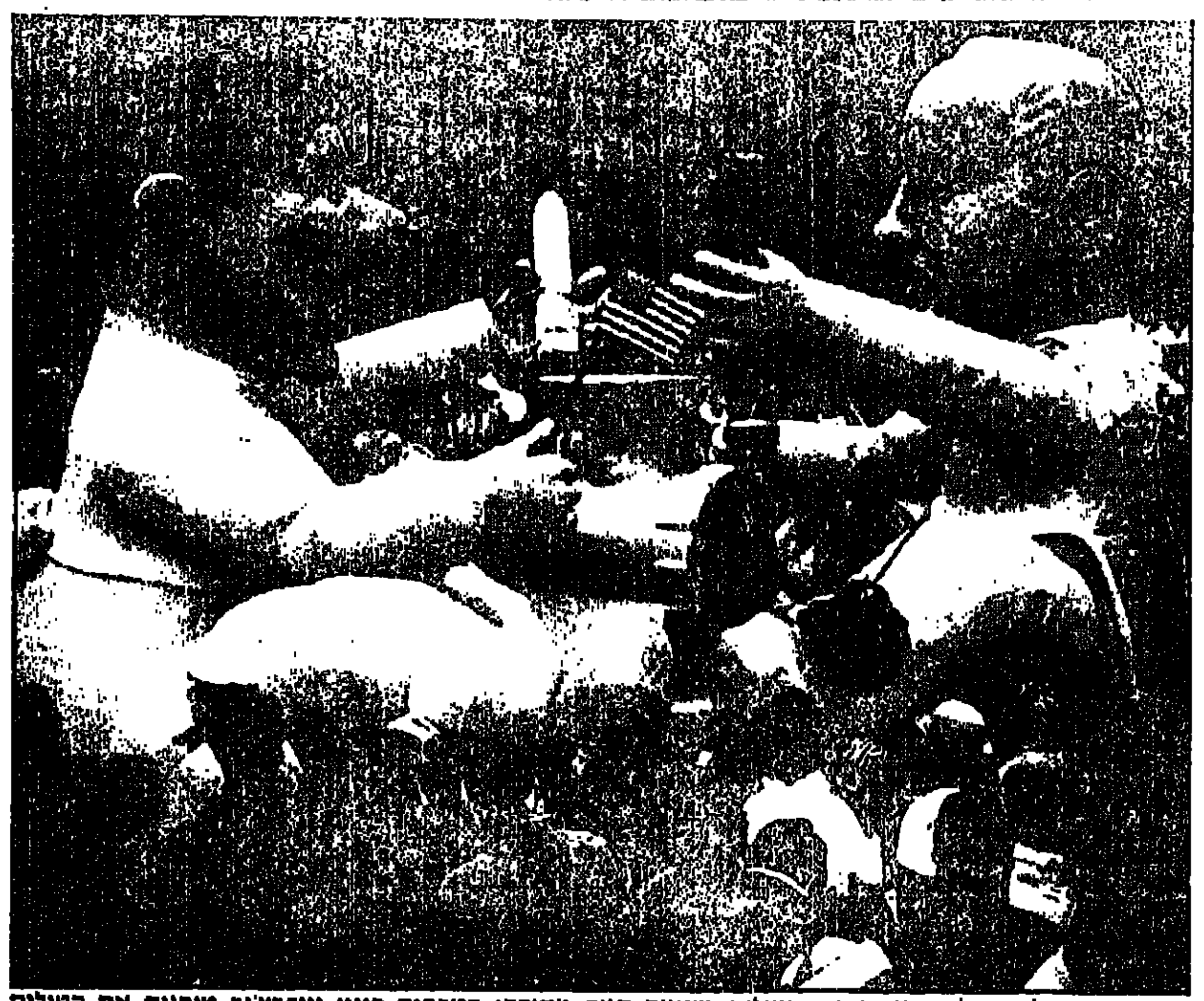
האירופים. החולמים על אירופה נקייה מטילים. מציגים חזיה מתוקה: הטבחים רייגן וגורבצ'וב טוחנים את הטילים לכופתאות צמחוניות של שלום (צילום: איפי.)

הבן-יקיר-לי גרעין

צרפת אינה מתלהבת מיוזמת גורבצ'וב. הפוליטיקאים חוששים שלהצעה הסובייטית יפול קורבן גם כוח ההרתעה הגרעיני שלהם, עליו נשענת שאיפת עצמאותם

מאת ארנון יפה, פאריס

„חול בעיניים, רוח, הטעייה" — הצרפתים אינם מתלהבים מן היוזמה האחרונה של המזכיר הכללי גורבצ'וב. לגבי שיחות על סירוק מוחלט של טילים האירופיים. הם חוששים לבן-יקיר שלהם, כוח ההרתעה הגרעיני, עליו נשענת שאיפת העצמאות הצרפתית.

גם החידוש שבנטישת העמדה המסורתית הסובייטית הנוקשה, „הכל או לא כלום", פרט למנהיגה הקומוניסטית לא מוחאים פה כפיים. „זהות, אי-אמון, חששות, ספקות משמשים כאן בתגובות. פאריס במבוכה.

מדוע מול הצעות נפתות, שוחרות שלום, מציגים פנים? הרי בשעתו, כשהציבו את טילי הפרשינג, הוצע לסובייטים לפנות את ה־S.S. תמורת הצבתם.

הצרפתים תמיד התנגדו לפרוק חימוש גרעיני באירופה. אין מחסור בסיבות לכך. הסובייטים נהנים מעליונות בכוחות הקונבנציונאלים ובנשק כימי. פירוק ה־S.S.20 תמורת החזרת הפרשינג האמריקנים מותיר את אירופה חשופה לעוצמת השריון הסובייטי. גם הכוח הגרעיני הצרפתי עלול ליפול קורבן בהסכם בין הגדולים. גורבצ'וב לא הזכיר כוח גרעיני זה אך בשבילו הוא מלול במה שטעון פירוק.

הדיפלומטיה הצרפתית דוחה בעדינות את ההצעה, בלי לשוות רושם של דחייה. היא מציעה תנאים. הקי־ד'אורסיי ענה מייד לגורבצ'וב בתביעות לכלול בשיחות שהוא מציע את הטילים שלו לטווח קצר, כ־1000 ק"מ. פירוק הפרשינג וטילי השיוט יותירו את האירופים מפורקים מנשק, בלי שהוצאת ה־S.S. תפחית את סיכון התוקפנות הסובייטית.

המנהיגים הצרפתים חוששים פתאום כי האמריקנים יטשו את אירופה לנפשה יחד עם הוצאת טילי הפרשינג. „מוטב שיגיעו להסכמים על הטילים הבינייבשתיים מאשר על חשבון הגנתנו."

לצרפתים יהיה קשה לנהל מאבק נגד היוזמה החדשה. הם מוצאים עצמם פתאום מאחרים עם מפקד נאט"ו, גנראל רוג'רס. שהם מדאיגים הכוחות הסובייטים. שר החוץ ז'אן ברנר רימון אמר כי „אין שום חדש בהצעות. צריך להישמר מפני פגיעה באיזון הצבאי באירופה."

בימין ובשמאל כאחד מביעים אחדות דעים כי גורבצ'וב רק התחפש לפאציפיסט. „אנו במלכודת", כתב „לה פיגארו". ב־1983, בשעת ההפגנות נגד הפרשינג, אמר הנשיא מיטראן „הפאציפיסטים במערב והטילים במזרח." עתה ראש הקרמלין מציע לפנותם. הוא הופך פה לחביב הציבור. בשמחה גילה, כי 52 אחוז מן הצרפתים מעדיפים את גורבצ'וב על הנשיא רייגן. הפוליטיקאים פתחו במתקפת נגד. „גורבצ'וב חותר לשבות את לב דעת הקהל הגרמנית, ולזרוע פירוד בין בעלות הברית", אמר ראש ועדת הביטחון באסיפה הלאומית. „הרוסים דבקים בתכליתם להפריד בין אירופה לארה"ב". שר ההגנה הסוציאליסטי לשעבר, פול קליס, אמר, כי ההצעה מטעה אם לא יכללו בשיחות את הנשק הקונבנציונאלי והכימי. סילוק ה־S.S.20 עדיין אינו מפחית מן העליונות הסובייטית. להיפך, הצרפתים חוששים כי עליונות זו תנוצל לצרכים פוליטיים.

„הדב הרוסי" כדובון שעשועים

בהודעה הסובייטית המפתיעה העתיק מיכאיל גורבצ'וב את זירת ההתגוששות לרחוב האירופי המתלהב מנכונות לצמצם את מספר הטילים לטווח בינוני — בעוד שאין בהודעה נכונות לצמצם את היתרון של ברית וארשה

מאת עוזי מחניימי, לונדון

מרגרט תאצ'ר ראש ממשלת בריטניה בוודאי כועסת בליבה על הסובייטים. שלושה שבועות לפני ביקורה המתוכנן במוסקווה, שמטו הסובייטים מתחת לרגליה מה שיכול היה להיות ההישג הרציני ביותר בתקופת כהונתה: הסכמה סובייטית לצמצום הדרגי של הנשק הגרעיני באירופה. רק במסע היה בינה ובין „הגיזר עטורת תהילה ממוסקווה, שבאמתחתה ההישג הגדול שאיש כמנהיגי המערב לא חלם להשיג מהסובייטים כולל הנשיא רייגן.

„לא פלא איפוא שראש הממשלה הבריטי נראתה קצת נבוכה שעה שנתבקשה ביום ב' להתייחס לראשונה להצעתו של מנהיג ברית-המועצות גורבצ'וב, לסילוק הדדי מאירופה של הטילים הגרעיניים לטווח בינוני. „זהו צעד חשוב קדימה" מלמלה ראש הממשלה במבוכה לא אופיינית. אחרי ההלם ישוב אליה ללא ספק הבטחון העצמי המפורסם, ושעה שתופיע בסוף החודש בקרמלין, כבר יתבהרו הדברים. הכוונה הסובייטית תהיה פחות מסתורית, ראש הממשלה הבריטי יחזור מענה לשונה החד.

הסובייטים תפסו את הבריטים כשמכנסיהם מופשלים, והם מרשרשים בבוץ של הפוליטיקה המקומית הדרדורה יממה אחרי נצחון הדמוקרטים בבחירות המקומיות בגרינוויץ'. התגובה הבריטית ביטאה את הפתעתם המוחלטת. הכרזתו המפתיעה של המנהיג הסובייטי תפסה את הפוליטיקאים הבריטים בעת חופשת סוף השבוע וזה הקל עליהם לא מעט. בכך שרווח את התגובה ביממה. עשרים וארבע שעות אחרי ההודעה המפתיעה ממוסקווה החלו להשמע בבריטניה קולות ראשונים, ששיקפו יותר מכל את חוסר האמון הבסיסי של בריטניה וכנראה המערב כולו כלפי ברית המועצות, אולי גם חוסר בטחון, והעדר יכולת לטפל „בבריה המוזרה" מהקרמלין אשר חורגת מכל כללי ההתנהגות השבלוניים של ההנהגה הסובייטית. ארבעים ושמונה שעות לאחר הודעתו של המנהיג הסובייטי עדיין מעכלים קובעי המדיניות הבריטית את ההודעה. הצוות המכין את ביקורה הקרוב של ראש ממשלת בריטניה במוסקווה, מכין טיוטות חדשות למפגש תאצ'ר-גורבצ'וב בסוף החודש שהפך עתה לחשוב מאין כמוהו. ומעין סיבוב ראשון לקראת הפסגה הצפוייה בין רייגן לעמיתו הרוסי.

הולכת שבי למוסקווה

שלושה שבועות לפני מוסקווה, לא רק שהרוסים מנעו מתאצ'ר הישג פוליטי ראשון במעלה (לו אף היו מאחרים במקצת את מועד פיצוץ הסנסאציה שלהם), אלא מילכדו את ראש הממשלה הבריטית שהיתה אמורה להיות מראשי המתנגדים להצעה הסובייטית, אשר אף אם היא רציונלית היא עוטה אבק של תרמית. וכי מה יכולה עתה לעשות ראש ממשלת בריטניה בעת ביקורה במוסקווה? להשחית את זמנה על התנגדות להצעה אשר מעוררת ככל הנראה התלהבות מקצה לקצה באירופה? כלפי הבריטים לפחות ביצעו הסובייטים תרגיל מבריק בעיתוי של פירסום הצעתם. יתכן מאוד שהעיתוי כלפי בריטניה היה מכוון. „מוצר לוואי" בלבד של התיזמון כלפי ארצות הברית שם נמצא המימשל במבוכה, בלתי רגילה. כך או אחרת ראש הממשלה הבריטי נמצאת במילכוד. — להתנגד אינה יכולה ולמעשה כבר בתגובתה החצי אינסטנקטיבית הראשונה הביעה תמיכה ברעיון הסובייטי, וכך היא הולכת בסוף החודש למוסקווה שבי בידי הסובייטים.

ההצעה הסובייטית, טילטלה את המים השלווים שבהם שייטו שתי המפלגות הגדולות בבריטניה: השמרנים של תאצ'ר והלייבור בראשותו של ניל קינוק. עבור הלייבור היה בהצעה הסובייטית מפלט גאוני ממצע בנושאי בטחון. הלייבור הציעה, כי בריטניה תפרוק מעצמה את הטילים נושאי ראש החץ הגרעיני (לטווח בינוני) המופעלים בבריטניה על ידי האמריקנים. הצעת הפירוז אשר לא נקלטה בהתלהבות על ידי דעת הקהל הבריטית קיבלה עתה חיזוק ממקור בלתי צפוי-הסובייטים. עתה יוכלו „הלייבור" לבוא לבוחרים ולהציג לפניהם את ההתפתחות המפתיעה כהצדקה לתאוריה הבטחונית שלהם בדבר פרוז גרעיני. מהשמרנים היה זה מי שדאג שהשמחה של הלייבור לא תארך זמן רב מדי. שר החוץ הזדרז להסביר, כי ההתפתחות האחרונה אינה בבחינת „הצעה" של הסובייטים אלא מדיניות סובייטית מפוכחת אשר נובעת מהעמידה האיתנה של האירופאים (וכמובן השמרנים בבריטניה) נגד כניעה לדרישות הסובייטיות להתנות את הפרוז הגרעיני באירופה בהקפאת תוכנית מלחמת הכוכבים האמריקנית.

לרתום את גורבאצ'וב

מלבד ההתנצחויות הצפויות בין שתי המפלגות הגדולות בבריטניה, והנסיונות הנואשים של כל אחת מהן ל„רתום את גורבצ'וב למצע מפלגתן", החשש הרציני יותר בבריטניה הוא במה שאין בהצעה הסובייטית. אין בהצעה תוכנית לצמצום הנשק הגרעיני הטאקטי, ואין בה הצעה לצמצום יחסי של סדר הכוחות הקונבנציונאליים באירופה. אחת הסיבות שהבריטים חוששים מלהטוט סובייטי לא רציני (מעבר לסיבות המסורתיות של חוסר ביטחון וחשש מהדוב הסובייטי שלפתע הופך לדוב שעשועים) היא העובדה כי הסרה הדדית של הטילים הבינוניים מאירופה מחזקת באופן יחסי את המערך הצבאי של ברית וארשה לעומת נאט"ו. הטילים האמריקניים לטווח בינוני היוו עבור האירופאים מעטה ביטחון רציני ביותר שנועד לאזן את הנחיתות המבהילה בכלי נשק קונבנציונאלים בין המערב למזרח. הבריטים יודעים היטב, וראש הממשלה תאצ'ר אף מיהרה להתבטא בהתאם, כי צימצום הטילים לטווח בינוני ללא צמצום מקביל של הטילים הטקטיים מהווה למעשה נצחון לסובייטים, שראשיתו מהלך פסיכולוגי מתוחכם וסופו יתרון מוחץ במלחמה עתידית.

ביקורה הקרוב של תאצ'ר במוסקווה שאמור היה להיות לא יותר מביקור נימוסין חשוב, הופך עתה להיות אחת הפגישות המעניינות בין מנהיגי המזרח והמערב. מה שראש הממשלה הבריטית יכולה לעשות בינתיים (וזה הרבה מאוד) הוא להבהיר למנהיג הסובייטי, כי הרעיון שלו יהיה מקובל במלואו על הבריטים בתנאי שיהיה מלווה בצמצום יחסי ומדורג של הכוח הסובייטי באירופה. אם זה לא יקרה, ההצעה הסובייטית המפתיעה לא תזכה לגיבוי של בריטניה.

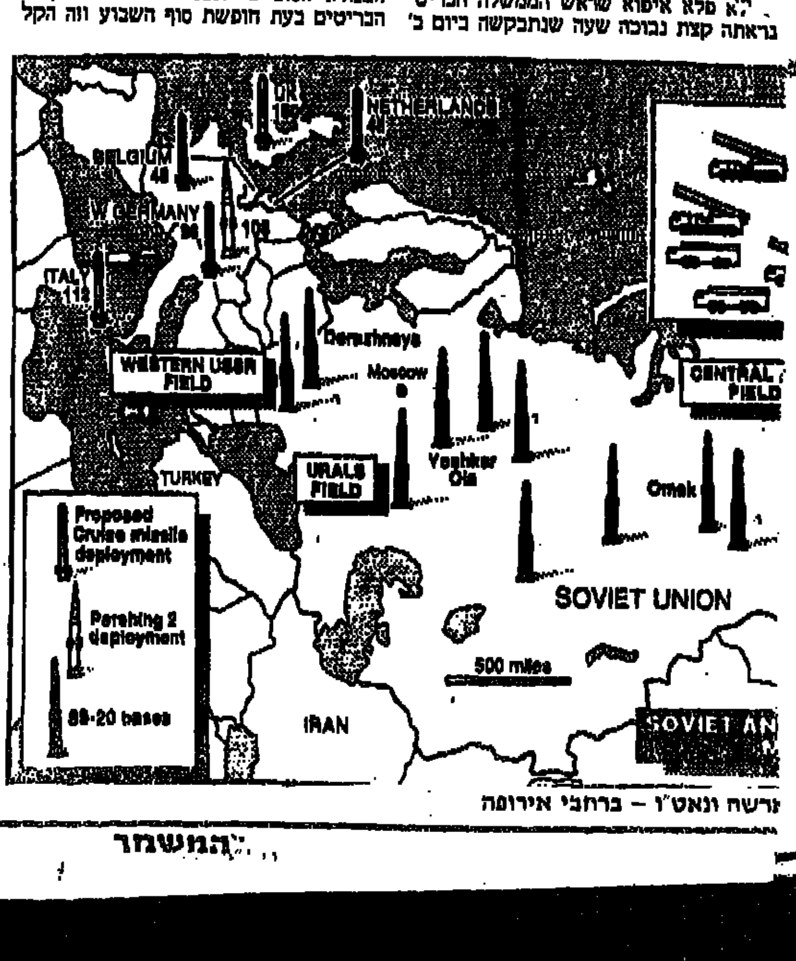

ורשה ונאט"ו – ברחבי אירופה

חוגים מקורבים
מאת זיוה שהורי

ממשלת כן ולא

היום, מחר, במוקדם או במאוחר, יצחק שמיר ושמעון פרס יצטרכו להפגש. הם לא יוכלו לנהל את המדינה (או מה שיישאר ממנה, ראה שביתת בתי החולים) בלי לדבר ביניהם. פגישת הפיוסין תהיה, אולי, ביוזמת שמיר, כי הוא אחרי־הכל ראש הממשלה, ויזמון אליה, אפשר להניח, יצחק רבין, השלישי ב„פורום ראשי הממשלה" שעדיין מדבר גם עם זה וגם עם זה.

הממשלה תמשיך להתנהל, אבל באיזו כבדות, חוסר התלהבות, טינה, אולי אפילו שנאה, כי חילופי הדברים בישיבת הממשלה בין ראש הממשלה וממלא־מקומו, דבר חסר־תקדים כשלעצמו, חרגו אל התחום האישי. נאמרו דברים בנוסח־שנייתיהו. לא „אתם" אלא „אתה".

שמיר: אסור שנציגים שלנו ינהלו תעמולה למען הוועידה הבין־לאומית בארה"ב ובאירופה. בארה"ב התרוצץ מישהו מנציגי ישראל שניהל תעמולה לוועידה בין־לאומית. פרס: חזור כך מדבריך? שמיר: מי שלוחץ היום בעד ועידה בין־לאומית, רוצה בגבולות 1967. פרס: מי שעושה להפך, רוצה את תהליך השלום. שמיר: הוועידה הבין־לאומית היא קונצפציה סובייטית־ערבית. פרס: ב־77 היתה קונצפציה של ממשלת הליכוד ואני תומך בעמדת ממשלת הליכוד של אז. שמיר: אני רואה ועידה בין־לאומית כאסון לישראל. פרס: כך מדברת גאולה כהן. שמיר: אתה לא מדבר עם גאולה כהן, וכו' וכו'. אחרי חילופי דברים אלה, כשכל השרים רואים את הקולות, אי־אפשר של ייוותרו עקבות.

עד היום היו שמיר ופרס פורום העל, שאצלו נבלמו הסכסוכים, צחצוחי החרבות, הקולות שהורמו בהתנגחויות שבין המערך לליכוד. היום הם מסוכסכים ביניהם והפורום שלהם נבלע גם הוא במערבולת המדון והרוח הרעה המציינת את ממשלת האחדות הלאומית — שם, שאילו „ניקוי ראש" היה ממציא לממשלה הזו, היה אהרון פאפו תובע בירור. „זו היתה הפגנה של עוינות אישית, אי אמון, ולזול הדדי", תיאר אחד השרים את קטע שמיר־פרס, שהשרים, לדבריו, צפו בו באי־נוחות. שמיר כאילו אמר: אתה לא רוצה, פרס, אז בוא נפרק את העסק, אל תעשה טובות. ופרס כאילו אמר: זה שאתה מופתע מן המהלכים שלי, זו הבעיה שלך. יש לך בעיות — תביא להכרעת הממשלה.

כאמור, במוקדם או במאוחר הם ישלימו. אבל איזה „שלום" זה יהיה? עד היום התבטאויותיהם הפומביות הסותרות רק הכבידו על מי שרצה לדעת ולהבין מהי מדיניות ישראל, בבחינת „לא נעים — לא נורא". אך נתאר לעצמנו מצב קונקרטי: עוזר מזכיר המדינה האמריקני ריצ'רד מארפי מגיע לאזור, כדי לנהל מגעים מעשיים עם ישראל, ירדן ומצרים בקשר להרכבת משלחת פלשתינית ולהכנת הוועידה הבין־לאומית. הוא נפגש עם פרס ושומע דבר אחד, נפגש עם שמיר ושומע דבר שני. למי יאמין? איך יעבוד? מה ימסור לחוסיין? מה יגיד למובארק שישראל אומרת בדיוק?

לפנינו מצב בלתי־אפשרי, שיהיה אפשר להתגבר עליו, רק אם שמיר יסכים לאמץ לעצמו את הנוסחה הלא מחייבת הבאה: אני מתנגד לוועידה בין־לאומית, אך מתוך רצון לקדם את תהליך השלום אני מסכים ששר החוץ ימשיך לבדוק את האפשרויות השונות להתקדמות מדינית. כשיהיה נושא קונקרטי שנצטרך להחליט עליו ־ נשקול ונחליט.

לוא שמיר היה מוכן לאמץ עמדה זו, היה אפשר להמשיך ולגלגל את התהליך המדיני כמעט ללא הפרעה — פרט להפרעות הנובעות מאי ההסכמות בין ישראל, ירדן ומצרים. אבל שמיר אומר דבר שונה. הוא אומר: אני מתנגד לוועידה בין־לאומית, אך מתוך רצון לקדם את תהליך השלום אני מסכים ששר החוץ ימשיך לבדוק את האפשרויות להתקדמות מדינית. כשיהיה נושא קונקרטי שנצטרך להחליט עליו — נצביע נגד.

זוהי עמדה של דבר והיפוכו, שלא לדבר על כך שיש בה מה שקרוי בז'רגון המדיני הצבת תנאים מוקדמים. מה ששמיר אינו מרשה למדינות ערב, הוא מרשה לעצמו. במחשבה שניה, הפירוש המעשי של עמדתו יכול להיות מנרט לשמעון פרס להמשיך במו"מ וכאשר תתבקש הכרעה על השתתפות ישראל בוועידה בין־לאומית (כמטריה, כמובן, כפורום מלווה מו"מ ישיר), אם יום כזה יבוא בכלל עד נובמבר 1988 ־ יילכו לבחירות.

עם נוסחה כזו אפשר לחיות כל־עוד שמיר יתן לפרס יד חופשית להמשיך במגעים. העניין הוא בכך. שזו בכל־זאת אנומליה, כפי שדוד לוי אמר בממשלה. פרס ינהל מדיניות בשם חצי ממשלה. מה שהם, כולם עד אחד, לא מוכנים לעשות כדי להמשיך להחזיק בשלטון.

„רייגן בכושר מלא"

בימים אלה של שפל חסר־תקדים בפופולאריות של הנשיא רייגן, ששכח אם ידע, פרט למה שלא ידע ודו"ח טאואר, אומר עליו אבי פזנר, יועץ ראש הממשלה לענייני תקשורת, מילה טובה. הוא נכח בחלק הפגישה בין שמיר ורייגן שלא היה בארבע עיניים, וכך הוא התרשם:

„רייגן הוא בכושר מלא, פיזית ומנטאלית. הוא עירני. כל הסיפורים כאילו אינו יודע מימינו ומשמאלו הם בריה אוות גדולה. הוא מתמצא בפרטים. נכון שיש לו כרטיסיות ובהם תקצירים בנושאים השונים. אז הוא נעזר בכרטיסיות. אחרים נעזרים ברישומים. מה זה משנה? הוא עונה לעניין, נכון שאינו נכנס ל'פרטי־פרטים', אבל נשיא ארה"ב אינו חייב לעשות זאת.

„יש לו חוש הומור יוצא מן הכלל. הוא מספר בדיחות, בעיקר על הרוסים — היתה התייחסות אליהם כשדברנו על יהודי בריה"מ — שממש התפוצצנו מצחוק. אני מניח, שאויביו מפריחים שמועות על מצבו הפיזי והנפשי, כי זה נוח מבחינה פוליטית".

ובכל זאת נוע תנוע

בחוגי ראש הממשלה יצחק שמיר טענו כל הזמן, שהבית הלבן ומחלקת המדינה הם נגד ועידה בין־לאומית, כי הם מתנגדים לשיתוף בריה"מ במו"מ. גם אחרי שיחות שמיר עם הנשיא רייגן ועם מזכיר המדינה שולץ, כאשר חילוקי הדעות בנושא זה באו לביטוי פומבי וזכו לכותרות עבות בתקשורת, הוסיפו חוגים אלה לטעון, שהאמריקנים הם נגד ועידה בין־לאומית. אמרו, שיום לאחר סיום שיחותיו של שמיר בוושינגטון, חל שינוי במדיניות האמריקנית והדבר בא לביטוי כבר בהופעתו של המזכיר שולץ בפני אחת מוועדות הקונגרס.

יש בידי הטקסט המוסמך של דברי שולץ בהופעתו בפני הוועדה לענייני חוץ של בית הנבחרים ב־19 בפברואר, יום לאחר סיום שיחותיו של שמיר עמו ועם הנשיא רייגן. כל מה שאפשר לומר על הופעה זו בכיוון הטענות של לשכת ראש הממשלה הוא, ששולץ אמנם טען, כי הדיווחים על חילוקי דעות בין ישראל וארה"ב היו מוגזמים וכי שתי הממשלות מסכימות על הצורך במו"מ ישיר להשגת השלום.

אולם בכך לא חזר שולץ מעמדת ארה"ב. הוא רק בחר להבליט את החלק המוסכם על כולם: שהמו"מ עצמו — עם או בלי ועידה בין־לאומית — יהיה מו"מ ישיר בין הצדדים. בהמשך דבריו אמר — שוב, כדי להבליט את המשותף — שישראל וארה"ב מתנגדות לוועידה בין־לאומית בהשתתפות כל חברות מועצת הבטחון, שתדון בנושאים המהותיים, אך לכך הרי מתנגד גם שמעון פרס.

עד מהרה הבהיר שולץ: „המלך חוסיין מחזיק בדעה שעליו להמשיך במו"מ תוך הסכמה עם משהו, שייתן למעשיו לגיטימיות בין־לאומית. הוא חש, שהוא זקוק לסוג מסויים של מטריה בין־לאומית, כדי לפעול תחתיה. כל מה שאמרנו הוא, שאם נוכל למצוא מכשיר, הנושא את התוית 'ועידה בין־לאומית', שדרכו נוכל לעבור ואשר יוביל אותנו לבטח למו"מ ישיר שבו אנו רוצים — אזי נהיה מוכנים לשקול זאת ולשקוד על הבעיה".

על הצעת ה„מיני ועידה" של שמיר (כל הצדדים באזור וארה"ב) אמר שולץ: „זוהי ועידה בין־לאומית, אך אין זה מה שהמלך חוסיין מתכוון אליו. אנו יודעים זאת. חוסיין נאבק — תוך שהוא נהנה מאהדת ארה"ב למאמציו — למצוא פורום רחב יותר של לגיטימציה למשימה האמורה. ועידה בין־לאומית לעצמה, כאמצעי שבו ייפתרו הבעיות, אינה נראית לנו כדרך ריאליסטית. אבל אנו סבורים, שנשאיר את האפשרות, שגישה אחת למו"מ ישיר יכולה להיות דרך המכשיר של ועידה בין־לאומית כלשהי, פתוחה".

אחרי הדברים האלה, האם נותר עוד ספק בכך, ששולץ (וקרי: ארה"ב) תומך בוועידה בין־לאומית כאמצעי למו"מ ישיר, בדיוק כמו שמעון פרס?

עזר כנגדו

עוד מימי בית־הספר זכורה לי הפרשנות, אולי של רש"י, על כך שאלוהים ברא את האשה עזר כנגדו. לכאורה, אמר רש"י (או חז"ל אחר), יש כאן סתירה: אם עזר, כיצד יכולה להיות נגדו? וחשיב: רצה — תהיה לו לעזר, לא רצה — תהיה נגדו.

נזכרתי בחכמה החבוטה הזו השבוע, כשקראתי את דברי עזר וייצמן על כך שאם אש"ף יקבל את החלטות 242 ו־338, יש להידבר אתו. אמנם וייצמן אומר זאת לא מעכשיו, אבל מעניין שהוא מצא לנכון לחזור על כך דווקא עכשיו: ימים ספורים אחרי שחברו שמעון פרס (שלא לדבר על חברו אברהם טמיר) חזר מקהיר, נושא עמו הסכמה מצרית חדשה לתת לישראל זכות וטו לגבי הרכב המשלחת הפלשתינית. פירוש הדבר, העדפת האמירה של ישראל על פני האמירה של אש"ף.

אמנם, מאש"ף לא נפטרים כל־כך מהר ואפשר להתווכח אם ניתן בכלל לקיים מו"מ בלי אש"ף או בלי גיבוי אש"ף לפחות. אבל אנחנו מדברים על חברות. לומר את שעזר וייצמן אמר דווקא עכשיו, פירושו לצרצר על הדיבות של סיכומי פרס במצרים. עזר וייצמן כנראה כועס. איך שלא יהיה, הוא עכשיו „כנגדו" במשמעות השלילית.

„מעשה אמיץ"

ביקורו של ראש הממשלה יצחק שמיר בארה"ב היה הצלחה. אם לא במובן של סיכומים מדיניים ממשיים, הרי במובן של מה שלא קרה בביקור. שמיר לא הותקף בפרשות המעסיקות את האמריקנים, שלישראל יש בהן, למרבה הצער, יד ורגל, אם כי לא ראש. פרשן האנ.בי.סי. מארווין קאלב כינה בשיחות עם ישראלים את עצם בואו של שמיר לוושינגטון בשעה זו „מעשה אמיץ". שגרירות ישראל בוושינגטון צפתה לשמיר ביקורת נוקבת בכלי התקשורת. והנה, לאחר הפגישות עם רייגן, שולץ ווינברגר וכן עם חברי קונגרס ובראשם שני ראשי ועדות החקירה בפרשת אירן, אינויי והמילטון, שם הבטיח שמיר שיתוף פעולה מצד ישראל עם ועדות החקירה — שכך לחץ הביקורת. תחילה בקונגרס ולבסוף בתקשורת.

העתונות הכתובה, היתה מאוזנת יותר מזו האלקטרונית, אך ההתעניינות בכללה פחתה אחרי שהתברר, שחילוקי הדעות בין ישראל והממשל האמריקני מצומצמים הרבה יותר ממה שחשבו לפני בוא שמיר.

ייתכן, כי חלק ניכר מהצלחת הביקור צריך לזקוף להתמצאות שמיר בכל מה שנכתב ונאמר בתקשורת בארה"ב ובארץ, דבר שאיפשר לו להיות מוכן לכל שאלה ולהגיב בבטחון ובשליטה מליאה בחומר. יועצו לענייני תקשורת אבי פזנר מספר, כי במהלך הביקור נהג לקום בכל בוקר בשעה 6.30, כדי להכין לראש הממשלה סקירת עתונים מן הארץ (כולל „מבט" וגם „בחצי היום", אם הספיקו) וארה"ב. בהכנת עיקרי הדברים שהופיעו בעתונות האמריקנית וברשתות הטלוויזיה הגדולות, הוא נעזר בשגרירות בוושינגטון או בקונסוליות בניו־יורק ובלוס אנג'לס, לפי מקומות השהייה של שמיר. בשעה 7 בבוקר היה נכנס אל שמיר עם הסקירות — לא כולל ה„ניו יורק טיימס", ה„וושינגטון פוסט" וה„וול סטריט ג'ורנל", שעליהם עבר שמיר בעצמו. ב־8 בבוקר היה שמיר מעודכן לחלוטין, מתגבר בדרך זו על הניתוק מן הארץ.

בשיחות בוושינגטון זכתה התמצאותו בפרטי־פרטים להתפעלות מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ: „אני רואה שאתה יודע את הדברים לפני שהם מתקיימים", אמר לו. פזנר התמוגג. כל הסוד הוא, אמר לי, עוד שעתיים עבודה.

זכות המלה האחרונה

כשד"ר נמרוד נוביק, יועצו המדיני של שר החוץ, היה בארה"ב ימים אחדים לפני ביקור ראש הממשלה יצחק שמיר שם, הוא נפגש עם עוזר מזכיר המדינה האמריקני ריצ'רד מארפי ויחד סיכמו, שמארפי יבוא לאזור בשבוע הראשון של חודש מארס. אנו עכשיו בשבוע הראשון של מארס, אך לא שומעים ממארפי.

אולי האמריקנים טרודים בבעיות שלהם, ואולי הם חושבים שאין טעם לשלוח את מארפי כל־עוד אנו טרודים בבעיות שלנו. בירושלים אומרים, שאם האמריקנים יתמהמהו, האירופים עשויים לתפוס את מקומם. אנשים קובעים באירופה אמרו לא מכבר: אנו רואים שבמזרח התיכון הולך ונוצר בשלוש השנים האחרונות חלל ריק. אם האמריקנים לא מוכנים לפעול, נפעל אנו. מזכירים שהולנד שלחה לפני שנה לאזור משלחת סקר, שביקורה כאן בלי שמישהו שם לב לכך. משלחת מעין זו, אם תגיע עכשיו, ישימו אליה לב ועוד איך.

בינתיים נודעו פרטים נוספים משיחות פרס בקהיר: הנוסחה שמצרים הסכימה עליה בנושא הייצוג הפלשתיני, שנותן לישראל זכות וטו על הרכבו, מקובלת גם על ירדן. הנוסחה לא הוכנסה להודעה המשותפת, בגלל רגישויות מצריות. אך סגן ראש הממשלה ושר החוץ המצרי ד"ר איסמת עבדול מאגיד, אמר למיקרופון דברים ברורים — להפתעתם השלימה והנעימה של הישראלים: „הייצוג של העם הפלשתיני, אני חושב, הוא קודם־כל עניינו של העם הפלשתיני. שנית, עליו להיות מוסכם על־ידי הצדדים הנוגעים בדבר".

האם פירוש הדבר הוצאת אש"ף מן התמונה? לאו דווקא. מדובר לפי־שעה בתנאי פתיחה יותר נוחים לבניית התהליך. אפשר להניח, שאש"ף יעמוד ברקע. השמות הפלשתיניים שיידונו בין ישראל ובין ירדן ומצרים. אך מצרים וירדן מסכימות, שזכות המילה האחרונה תהיה לישראל.

יד קטנה ושקופה

רעיית ראש הממשלה שולמית שמיר, כך נכתב, לא לחצה את ידה של נעמי בן־צור, רעייתו של הקונסול הכללי שלנו בלוס־אנג'לס איתן בן־צור ודמות בזכות עצמה, שהיתה פעילה בזמן מלחמת לבנון בארגון אמהות נגד שתיקה. אי לחיצת היד פורשה מיד, איך אפשר לא, כהתעלמות מכוונת מטעמים פוליטיים.

בלשכת שמיר אומרים היום כי לא היא, להבדיל. שולמית שמיר אומרת, שלא ראתה שנעמי בן־צור הושיטה לה יד. העניין נוסף, הם מוסיפים, שמיר ואנשיו לא היו מודעים לכך שיש תקריות בכלל. היד של נעמי בן־צור היא כנראה קטנה ואולי היא שקופה.

השנת הקורא

חילול הקודש

רק לפני שבוע ליוותה ישראל העובדת את מאיר יערי ז"ל למנוחות. אתם הבאתם ברשימתו האחרונה שהופיעה בעיתונכם בעת באוגוסט (איין) את צוואתו, ובצדק. ופרסמתם אותה שוב ביום שלאחר מותו.

עוד מהדהדים באזני דברי ההספד של שותפו וידידו ונאמנו של יערי לחזון הציוני סוציאליסטי, הוי הוא יעקב חזן, יבדל לחיים ארוכים, וכבר באותו גליון, מ־24.2, חולל זכרו של מאיר יערי ז"ל, על־ידי פרסום מאמרו של יעקב חסון תחת הכותרת „קופצים מן העגלה".

בעל המאמר נותן צידוק רעיוני אידיאולוגי ומוסרי לתופעת הירידה מהארץ ולחילול כבוד הנופלים וההורים שלא „הצליחו להבריח אותם מהארץ ולהצילם". אינני מאמין שדברים אלה היו מתפרסמים באיזה שהוא עיתון ציוני אחר. והנה הם פורסמו ב„על המשמר" דווקא למחרת הלוויתו של מאיר יערי ז"ל בד בבד עם פרסום רשימתו.

כחבר קורא עיתונכם הנני מוחה על כך נמרצות.

יהודה זימטובסקי
תל־אביב

דרושה הכשרה מקצועית לעיתונאים

„סותמים לנו את הפה", זועקת העיתונות בעקבות החוק לאיסור פירסום שמות חשודים. ואולם, דומה שאין העתונות החופשית מודעת היטב לכוח, לעתים ההרסני, המצוי בידה. וולטר קרונקייט, שדרן הטלוויזיה הנודע, אמר פעם: „תפקידנו רק להחזיק את הראי, לספר ולהראות לציבור מה התרחש... אנו נאמנים למקצוענו בהביאנו את האמת". אולם, העיתונאים אינם יכולים לשקף כמו ראי את המציאות. הם מביאים אותה מזווית ראייה מסויימת, אף שישתדלו, ככל שישתדלו להיות אוביקטיביים.

בראיון רדיו מרתק עם עורך העולם הזה ו„נושא לעיון", (20/2) מציע אורי אבנרי להקים בתי־ספר לקריאת עיתונים. אכן, רעיון מעניין אך אין בו כדי להפחית מאחריותה של האימפריה השביעית לגבי אמינות התוכן שהיא מציגה. כשם שמוצע להקים בתי־ספר הנ"ל יש להציע הקמת בתי־ספר לעיתונאים ולחייב כל עיתונאי לעברם.

העיתונות היא כמעט התחום היחידי שאליו יכולים להצטרף אנשים בלא הכשרה מסודרת המצויה תחת פיקוח ציבורי כלשהו. כשם שלא יתכן מינוי שופטים, פסיכולוגים ושאר אנשים בעלי כח השפעה — בלא לעבור הכשרה מתאימה, כך לא יתכן שהעיתונות תמשיך לפעול ללא פיקוח וביקורת כלשהי.

סמי ארגון
רמת־פולג, נתניה

חירות לכל

במהדורת „מבט" בטלוויזיה הישראלית, יום ג', 24/2, צוטט יאיר שטרן, מנהיג הלח"י כמי שאמר — „חיי עם ללא חירות אינם חיים"!!!

כמי שמזדהה הזדהות מלאה עם אמרתו זו של יאיר, אינני יכול לעבור לסדר היום מבלי לשאול את השאלה הכמעט נצחית — מה עם העם הפלשתיני?! הרי ברור לכל בר־דעת, כי המציאות החמורה בגדה המערבית היא ביטוי נאמן לחוסר החירות, לה זכאי העם הפלשתיני, ככל עם אחר על פני כדור הארץ. כמה זמן נמשיך לחיות כך, מבלי לאמץ את אמרתו הקולעת של יאיר?

דורון ספקטור
מרחביה

מזווית אחרת

צריכה פרטית — צריכה ציבורית

הויכוח המקצועי וההשקפות הפוליטיות

מאת ד"ר יקיר פלסנר

בימים האחרונים לא פקדו את ישראל מאורעות כלכליים מרעישים, ואם פקדו, הרי לא נתבשרנו על כך. עובדה זו מאפשרת פסק־זמן להרהורים שלא נלחצים בשטף המאורעות. אלה הם הרהורים שהלוואי שמעצבי המדיניות היו מתפנים אליהם לעתים. [illegible]

בישראל סביר בהחלט. עם 77 אחוז, השתווה השיעור לזה של שוודיה ואוסטריה, נפל מזה של ארה"ב ואיטליה ועלה מעט על זה של שווצריה, הולנד וגרמניה, שלשלושתן נתונים דומים. מכל מקום, אין נתוניה של ישראל חריגים, ובוודאי שאינם מבהילים, אף כי יש מקום לשיפור. וכאן בדיוק נעוצה האיוולת המקובלת.

נכון, אפשר וצריך לומר שהעומס הבטחוני המוטל על ישראל מחייב הקרבה מסויימת. [illegible]

[illegible]

סעיפי צריכה באחוזים מן התוצר המקומי הגלמי (תמ"ג), 1983

	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ציבורית								
1. ס"ה	29	19	20	20	20	17	13	36
2. בטחונית	3	1	6	2	3	3	2	19
3. אזרחית	26	18	14	18	17	14	11	12
4. פרטית	51	56	67	64	57	60	62	60
צריכה כוללת (3+4)	77	76	81	82	74	74	75	77

מקור: ישראל: הלמ"ס; יתר המדינות: קרן המטבע הבינ"ל

הדבר הבולט הראשון הוא, שבכל הנוגע לצריכה ציבורית אזרחית, יש לישראל מקום טוב באמצע. [illegible]

[illegible]

ההנפקות החדשות לא הניבו תשואות עדיפות

מבחינת הכדאיות למשקיע בשנה האחרונה, לא היתה עדיפות לרכישת ניירות ערך בהנפקה לעומת השקעה בניירות ערך שכבר נסחרים בבורסה — קובעים כלכלני חברת „נשיונל קונסלטנטס" בסקירה על הפעילות בשוק הראשוני בשנה האחרונה.

בבחינת הכדאיות למשקיע בהנפקות החדשות לציבור, בדקו הכלכלנים את התשואה הכוללת על „יחידה", כפי שהוצעה בהנפקה, ממועד סגירת החתימות בכל הנפקה עד לסוף חודש פברואר '87. לצורך קבלת בסיס השוואתי חושבה גם „תשואה נטכה ענפית", כלומר התשואה הנומינלית כחושבה בניכוי עליית המדד הענפי הרלוונטי. מניתוח הנתונים עולה, כי התשואה הממוצעת למשקיע בחברות שהנפיקו לראשונה היתה נמוכה בממוצע יחסית לתשואה שנבעה מהשקעה בהנפקות של חברות ותיקות. יוצאת דופן היא מניית „איכות מחשבים", שהניבה תשואה גבוהה יחסית.

כשמשווים את תשואת היחידות לתשואות הענף הרלוונטי בו פעלה כל מנפיקה, מתברר שלהוציא את ההנפקות של „כלל סחר", „אזורים", „אופנת ברוך", „איכות מחשבים" ו„אלקטרה" — כל שאר ההנפקות הניבו תשואה נמוכה יותר מהתשואה הענפית, לעיתים אף במידה משמעותית. כלומר, עדיף היה להשקיע ישירות בקבוצת מניות המייצגות את הענף הרלוונטי על פני השקעה בהנפקה עצמה.

כלכלני „נשיונל קונסלטנטס" אומרים, כי במקרים הבודדים שבהם תשואת ההנפקה היתה עדיפה על הענף, ניתן להסביר זאת במרכיב האופציות הגדול יחסית שביחידה המונפקת.

גם בהשוואה לשוק כולו, ולא לכל ענף בנפרד, נכשלו ההנפקות החדשות ורק שלוש מהן הניבו תשואה חיובית.

א.נ.

■ הרווח של בנק לאומי בשוויץ עלה מ־8.7 מיליון פרנק ב־1985 ל־10.2 מיליון ב־1986. אולם, מועצת המנהלים החליטה לא להעלות את הדיבידנדים שישולמו לבעלי המניות, ולהשאירם בשיעור של 11 אחוז.

אשר למחזור הבנק אשתקד, הוא ירד לעומת 1985 ב־11 מיליון, והגיע ל־589 מיליון פרנק. בהודעת הבנק נאמר שהירידה נגרמה על־ידי ירידת שער הדולר. (יא)

■ בנק לאומי (בריטניה) פירסם את התוצאות הכספיות לשנת 1986.

הרווח הנקי לאחר מס והעברה לקרנות פנימיות הסתכם בשנת 1986 ב־1.6 מיליון ליש"ט, לעומת 1.05 מיליון ליש"ט בשנת 1985, גידול של 52%. סה"כ המאזן הסתכם בסוף 1986 ב־411.7 מיליון ליש"ט, לעומת 390.1 מיליון ליש"ט — גידול של 5.5%.

לבנק שישה סניפים בלונדון. אחד מהם, סניף קנטון, נפתח באוגוסט 1986, וסניף נוסף בלידס שבצפון־אנגליה.

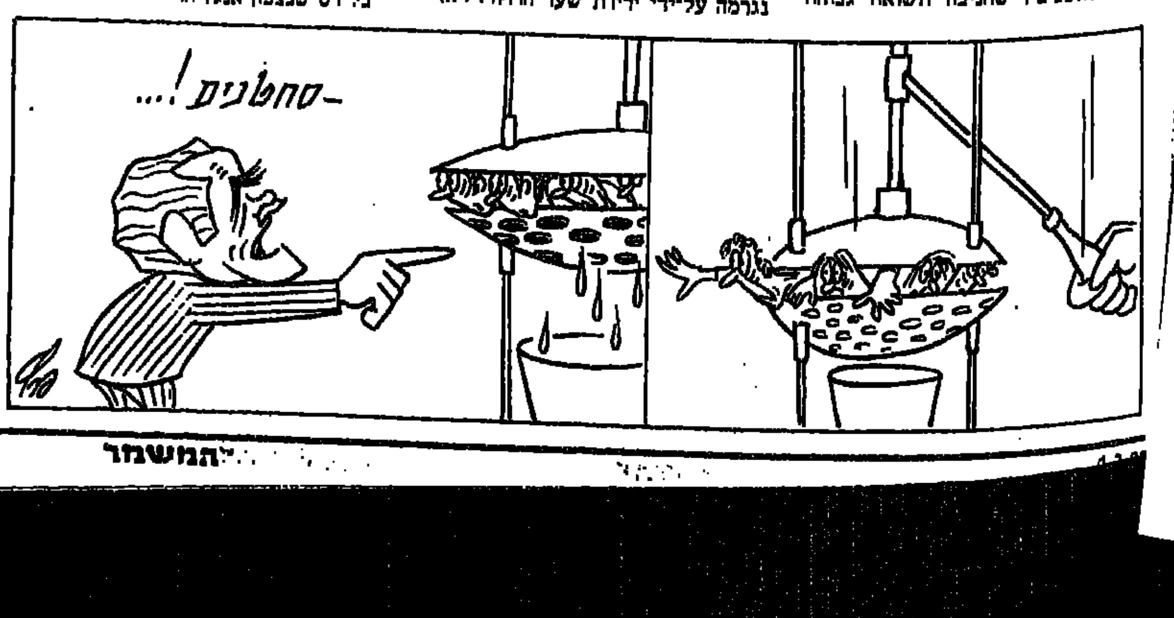

טור החדשות

ביטוח רכב

אין הצדקה להנחות בשבת

מבדיקה אקטוארית שנעשתה בחברות הביטוח עולה, כי אין שום הצדקה להעניק הנחות לאי נסיעה בשבתות ובחגים. כך אומר גורם בכיר בענף הביטוח. לדבריו, הוכח שמספר התביעות של אנשים שאינם נוסעים בשבת אינו קטן יותר ממספר התביעות של הנהגים אחרים, ולכן אין כל הצדקה אקטוארית להעניק לנמנעים מנסיעה בשבת הנחה בשיעור 5 אחוזים. „חברות הביטוח רוצות להפסיק את ההסדר הזה, אבל לחץ פוליטי, בעיקר בוועדת הכספים של הכנסת, מונע כל שינוי בהסדר הקיים" — אומר אותו גורם.

בענף הביטוח טוענים, כי התעריף החדש שנקבע מתחילת השבוע בביטוח הרכב נמוך מדיי ועלול לפגוע בתוצאות הכספיות של החברות ב־1987. מנכ"ל חברת „מגדל", עוזי לוי, אומר, כי התעריף הנוכחי נמוך ב־6 אחוזים ריאלית מהתעריף הקודם. „צריך להגדיל את הפרמיה בביטוח רכב ולהפסיק את התחרות הפרועה. ניתן להעלות את המחיר גם על־ידי התנהגות לפי הכללים והקפדה על מתן הנחות רק אם יש להן הצדקה, ולא רק על־ידי העלאת התעריף", אומר לוי. לדבריו, אם החברות יקפידו על ההנחות, ניתן להשיג שיפור בפרמיות בביטוחי רכב בשיעור של 5 אחוזים.

עוזי לוי טוען, כי נתונים שנאספו ב„מגדל" ביחס לביטוחי הרכב בחברה בינואר 87 מצביעים על מצבו הגרוע של הענף הזה. על־פי נתונים אלה, ממוצע הפרמיה נטו לפוליסה ב„מגדל" היה 557 ש"ח, הממוצע לתביעה 1050 ש"ח ושכיחות התביעה 48 אחוז. כלומר, תוחלת הנזק היא 507 ש"ח. שיעור הנזקים הוא 91 אחוז, ולכך צריך להוסיף הוצאות הנהלה, שבביטוחי רכב מגיעות עד 20 אחוז. המסקנה: צריך להרוויח בהשקעה יותר מ־11 אחוז ריאלית. לדברי לוי, אין לראות בנתונים חלקיים אלה מדגם מייצג לכל הענף ולאורך זמן, אולם הם מצביעים, לדעתו, על הקשיים בפניהם ניצב ענף ביטוחי הרכב ה־1987.

אודי נחשון

ברודט בראש צוות לגיבוש איסטרטגיית יצוא

צוות עבודה מיוחד, שתפקידו לבחון את השאלות הקשורות בגיבוש אסטרטגיה לפיתוח תעשיות היצוא, הוקם בימים אלה במינהל תכנון כלכלה ומימון במשרד התעשיה והמסחר.

דוד ברודט, סמנכ"ל בכיר וראש המינהל לתכנון כלכלה ומימון, העומד בראש הצוות, מסביר כי פיתוח תעשיות היצוא יהיה בעל החשיבות המרכזית ביותר לצמיחה של המשק והתעשיה בשנים הקרובות. עם זאת לא כל כלי המדיניות אכן מכוונים למימוש מטרה זו, אומר ברודט.

הבעיות העיקריות העומדות על הפרק בתחום תעשיות היצוא קשורות הן לפיתוח שווקים ואפיון מוצרים וטכנולוגיות המתאימות לשוק הבינלאומי והן סוגיות הקשורות לבעיות גודל המפעלים ויעילות הייצור והרכב כוח האדם הנדרש.

הצוות יחדד את הצרכים הנדרשים לפיתוח תעשיות הייצוא ויתמקד בפיתוח ובהגדרת כלי המדיניות הנדרשים לשם הגשמת התחזית של גידול היצוא התעשייתי בחומש הקרוב, של 11.5 אחוזים לשנה.

ברודט מציין כי עבודת הצוות מהווה המשך ל„יעדים לפיתוח התעשיה בישראל 1986־1990" שהוצא בקיץ האחרון על־ידי משרד התעשיה. הצוות יקח בחשבון גם את העבודה המיוחדת שנערכה עבור כוח המשימה תוך התאמת הרעיונות למציאות הישראלית.

הסיכונים המקצועיים גדלו

הדירקטורים דורשים ביטוח

כתוצאה מהאירועים שמיקדו את תשומת הלב בדירקטורים של חברות במשק, חלה לאחרונה דרישה מוגברת מצד מנהלי חברות ומפעלים לביטוח אחריותם כדירקטורים. כך עולה מנתוני המחלקה הכלכלית של חברת הביטוח „המגן".

כלכלני „המגן" טוענים, כי בעבר ויתרו דירקטורים על ביטוח אחריותם כמנהלים עקב הפרמיה הגבוהה יחסית הנדרשת בביטוח כזה, אולם כיום, למרות התייקרות בפרמיה, דורשים רבים מהם ביטוח כזה. הביטוח מכסה את האחריות החוקית־האישית של הדירקטור כלפי תובעים בגין נזקים שנגרמו להם עד לגבול אחריות שנקבע בפוליסה, שיכול להגיע בחברות גדולות למיליוני דולרים. פרמיות הביטוח יכולות להגיע עד 10,000 דולר לשנה.

עקב ריבוי התביעות בארה"ב ובאירופה, מרבית חברות הביטוח בארץ אינן מכסות את הסיכון הזה, כיוון שמבטחי־המשנה דאגו להכניס לחוזי ביטוח־המשנה הסתייגות שאינה מאפשרת כיסוי סיכון כזה. ולכן, חברות הביטוח בארץ מחפשות מבוטחי חוץ, בדרך־כלל מבוטחי־משנה של חברות ישראליות, לכל עיסקת ביטוח.

א.נ.

„מגדל" — מאזן של מיליארד

1986 היא השנה הראשונה בחברת הביטוח „מגדל", שבה הפרמיות מביטוחי חיים מהוות יותר ממחצית מסך כל הפרמיות של החברה. כלומר, הן תעלנה על סך הפרמיות מביטוח אלמנטרי ־ אומר מנכ"ל החברה, עוזי לוי.

לוי מעריך, כי היקף המאזן של החברה, שיוצג בשבועות הקרובים, יעבור לראשונה את תחום המיליארד ש"ח, להערכתו.

התוצאות של 1986 בביטוח חיים, לפני ההפרשות למיסים, תהיינה טובות יותר מאשר ב־1985.

לדברי לוי, התוצאות ב־1986 בביטוח אלמנטרי תהיינה גרועות יותר מאשר ב־1985. „המחצית השניה של 1986 היתה גרועה יותר מהראשונה, בגלל התחרות הפרועה בביטוחי רכב, ולכן נקודת הפתיחה בביטוח אלמנטרי ב־1987 היא גרועה", אומר עוזי לוי.

אודי נחשון

האלקטרוניקה יצאה מהמשבר

יצוא ענף המתכת והאלקטרוניקה בשנת 1986 הסתכם ב־2.28 מיליארד דולר לעומת 1.92 מיליארד דולר בשנת 1985 — עליה של 13.4 אחוזים. מתוך יצוא זה מהווה יצוא ענף האלקטרוניקה כמחצית הסכום. כך מסר מרדכי אביאור, מנהל מטיבת המתכת והאלקטרוניקה במשרד התעשיה והמסחר.

אביאור מציין כי ביצוא ענפי המתכת והאלקטרוניקה קיימת ריכוזיות, כאשר מספר מפעלים גדולים מהווים את הרוב המכריע והם הקובעים את מגמת התפתחות היצוא.

עוד הסביר, כי ענף האלקטרוניקה היה במשבר עולמי בשנים 1984־1986, אך בתחילת 1986 החל הענף לצאת מהמשבר ולהתאושש, דבר שיתן אותותיו ביצוא רכיבים אלקטרוניים וציוד לתעשיית האלקטרוניקה בשנת 1987. גם בשנת 1987, אומר אביאור, יהווה ענף האלקטרוניקה הגורם הגדול ביותר בהשקעות המחקר והפיתוח, כאשר משרד התעשיה והמסחר ישתתף גם בתוכניות פיתוח מוצרים בטחוניים.

העורך הכלכלי: צבי טימור

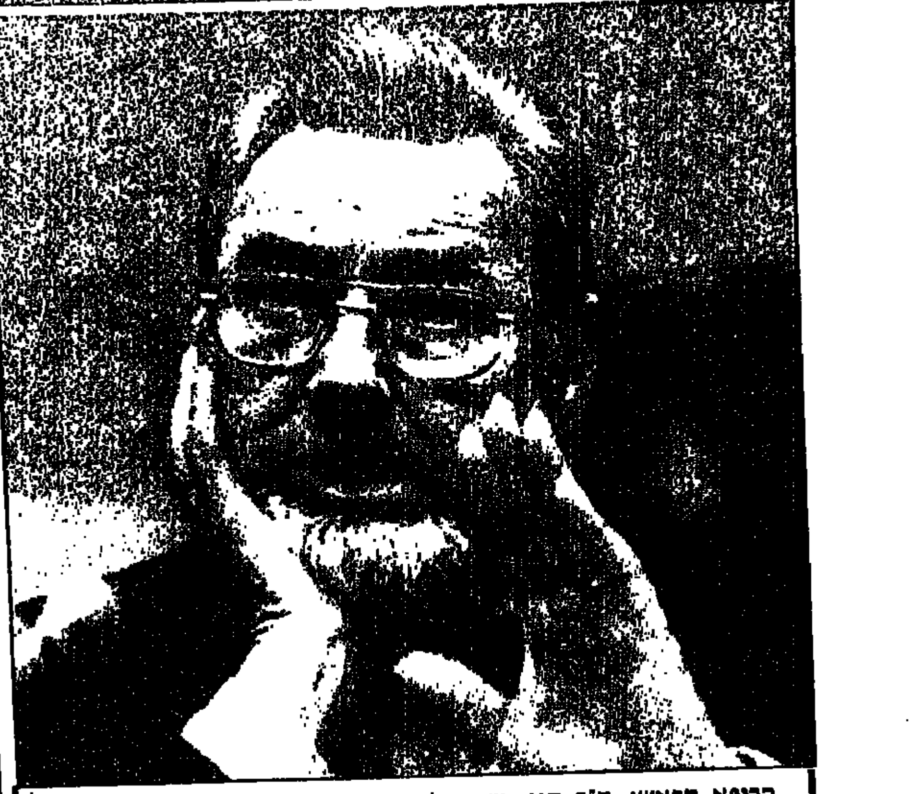

הרופא הראשי, ד"ר קופ, מעיד לפני ועדת הקונגרס וטוען כי פרסומת לקונדומים בטלוויזיה תעזור למניעת תפוצת האיידס

אופנת הכובעונים

הכובעונים משמשים בקו הראשון של המלחמה באיידס ● "האהבה חשובה מאד בחיי, אך אינני מוכנה להקריבם בעבורה", מספרת נערה צעירה על המסך, כשברקע חפיסת קונדומים ● הרשתות המכובדות עדיין מסרבות לשדר פרסומות כאלה, אבל מניות היצרנים מרקיעות

מאת דליה רפאל, וושינגטון

מחלת האיידס, המאיימת להתפשט במהירות, מחזירה לשימוש נרחב את אמצעי המניעה הוותיק והנשכח כמעט, הקונדום — כובעון בעברית — כובש כותרות ושווקים חדשים. ייצורו עובר מהפיכה תעשייתית בזעיר־אנפין.

חוץ מהימנעות מוחלטת מקיום יחסים, מתברר שהקונדום הוא האמצעי היעיל ביותר נגד הידבקות במחלה הקטלנית. בעוד נמשך חקר הגורמים למחלה ודרכים לריפויה ברחבי העולם כולו, ממליצות רשויות בריאות ממשלתיות בארה"ב, באינטנסיביות גדולה, על שימוש בקונדו־מים לצמצום התפשטותה. במיוחד מרגיש הרופא הראשי במשרד לבריאות הציבור את חשיבות הדרכת הנוער להישמרות מפני המחלה, כולל השימוש בקונדומים.

הדרך היעילה ביותר להגיע אל הציבור הרחב, ובמיוחד הנוער, היא כמובן הטלוויזיה. אבל שלוש רשתות הטלוויזיה הגדולות בארה"ב סירבו במשך תקופה ארוכה לאפשר פרסומת לקונדום. הדיון באמצעי מניעה, ולו גם מתוך צורך מיוחד זה, נוגע ברגישויות, במוסכמות ובאי־הסכמות חברתיות עמוקות מאוד בחברה האמריקנית.

מועלות בתפקידן

הטענה המרכזית נגד פרסומת טלוויזיונית לכובעונים, היא שהגברת השימוש בהם תעודד קיום יחסי־מין מחוץ למסגרת נישואין — טיעון שרבים וטובים מתייחסים אליו במלוא הרצינות באמריקה הגדולה.

לאחרונה נכנס גם הקונגרס לעובי הקורה. בוועדה העוסקת בבריאות הציבור הושמעה ביקורת חריפה על סירוב הטלוויזיה לשדר פרסומות שיסייעו בחסימת התפשטות האיידס.

"אם רופאים היו מונעים פניצילין מחולי עגבת, בטענה שיעודדו יחסי מין חופשיים, היינו רואים בכך מעילה במקצוע הרפואה", אמר יו"ר הוועדה. "כך גם רשתות הטלוויזיה מועלות בתפקידן, בסרבן להרשות פרסומת לקונדומים". הרופא הראשי, קופ, הביע דעתו שאם רשתות הטלוויזיה עוסקות בכל ההיבטים האטרקטיביים של המין, עליהן להיות מוכנות לעשות משהו למניעת התפשטות המחלה, המועברת מאדם לרעהו דרך יחסי־מין.

לא כל חברי הוועדה הנכבדים השתכנ־עו, שהפרסומת בטלוויזיה היא התשובה לבעיה. היו שהזהירו מהסתמכות על יצרנים שמניעיהם אינם בריאות הציבור.

קונים אחר מאייסעם

לפני כשבוע חצתה רשת אי.בי.סי. את הרוביקון. היא הראשונה שנאותה לשדר "הודעות לשירות הציבור" (חש־דיר־שרות), שימליצו על שימוש בקונדום כאמצעי למניעת ההידבקות במחלה הקטלנית. שתי אחיותיה — סי.בי.אס. ואן.בי.סי. גימשו גם הן את מדיניותן, בהרשותן לתחנות מקומיות לקבוע בעצמן אם תשדרנה הודעות כאלו. כל השלוש הודיעו שימשיכו לאסור פרסומות מסחריות בנושא. חברות מקומיות מפר־סמות, בכל אופן, את המוצר ברשתותיהן.

עבור יצרני הכובעונים, משמעות מחלת האיידס היא רווחים כספיים גדולים, כמו גם שוקי פרסומת רחבים. "התעשייה משתנה באופן דרמאטי", אומר דוברה של אחת היצרניות הגדולות. "אנשים קונים יותר קונדומים מאשר אי־פעם". שיחה בדבר מניות היצרניות עם המחזיקים בהן, מעלה חיוך רחב של שביעות רצון על פניהם. הם צופים עתיד רווחי עוד יותר אפילו.

שמות סקסיים

מסע אל ההסטוריה מעלה כי הכובעון היה ידוע כבר במאה ה־16. הרופא גבריאל פאלופיוס עיצב "נרן רפואי" משושתן, במטרה למנוע הידבקות במחלות מין. החל במאה ה־17 החל לשמש גם כאמצעי מניעה. הדגמים הראשונים היו עשויים, בדרך־כלל, ממעי בעלי־חיים, או ממברנות של דגים; ובלתי־יעילים. החל ב־1840 עבר הייצור, ברובו, לגומי. מ־1930 הם מיוצרים מלייטקס — סוג משופר וגמיש יותר של גומי סינתטי. יעילותם מוערכת בכמעט מאה אחוז.

אגדה מספרת, שאדם בשם קונדום תכנן אמצעי מניעה כזה עבור מלך אנגליה, צ'רלס השני.

כיום לשמות "סקסיים" שמטרתם קידום המכירות, כמו "טרויה", "התרגשות", "פיאסטה" ו"שייח", מתווספת פנייתו של הרופא הראשי. סקרים מראים, שגם הציבור, שדאגתו לגבי התפשטות האיידס גוברת ומעמיקה, משתכנע בנחיצותם.

"האהבה חשובה מאד בחיי, אך אינני מוכנה להקריבם בעבורה", מספרת נערה צעירה על מסך ומביטה אליך בעיניים גדולות. על הרקע נראית חפיסת קונדומים. המצלמה מתמקדת עליה. "אנא, היזהרו גם אתם". היא מבקשת.

הכובעונים אינם עוד רק אופנה חולפת. הם משמשים בקו הראשון במלחמה במחלת האיידס הקטלנית.

תגובות

העיקר לפסול?

את מי מבטאת העמדה — במאמרים המתפרסמים ב"על המשמר" — הפוסלת לחלוטין את מאמציו של פרס לקדם תהליך השלום

מאת משה צ'יזיק

נושא הוועידה הבינלאומית מסעיר את הציבור משום שהוא עומד במרכז המחלוקת בין הליכוד לבין המערך. בניגוד לכתבים של "על־המשמר" הקובעים כי פרס רוצה ליצור רק רושם שהתהליך המדיני נמשך וכי אלה הם סתם בלונים המוסרחים באוויר (מארק גפן — שלום בבלוב), מתעקש פרס להזיז את תהליך השלום ולו בסנטימטר אחד.

ישנם אצלנו אנשים שבעיניהם אין כל חשיבות בהתקדמות, אפילו מעטה. הם רוצים מדיניות ברורה וחד־משמעית. הם מתעלמים מהמציאות המרה, כי ממשלת האחדות הלאומית היא לעת־עתה הממשלה של ישראל ובמסגרתה מתנהל ויכוח על הוועידה הבינלאומית, שהוא למעשה ויכוח הרבה יותר יסודי: האם לקדם את תהליך השלום או להקפיא אותו. כשהליכוד מרגיש שמשהו יכול לזוז, הוא רואה מיד את הסכנה מבחינתו, שיצטרך לזוז מהקונצפציה של ארץ־ישראל השלמה. ועל־כן ההתעקשות למנוע כל מהלך מדיני. יש לומר בשבחו של פרס, שהוא הרואה בקידום השלום יעד חשוב ביותר ועושה למענו עד כמה שאפשר בתנאים הנתונים. אם מישהו סבור, כי פרס הוא צבוע ושהוא "כלפי חוץ משמיע הצהרות נועזות שכאילו מתגרות בעמדות הליכוד, אבל בפועל גם פרס אינו מתכוון ברצינות להגשים רעיון זה" (מ. גפן במאמר הנ"ל), זכותו לחשוב כך, אם כי לפי הערכתי יש כאן מידה רבה של רישעות ועקביות אופוזיציונית לשמה.

הקו הבולט ב"על־המשמר" הוא שאין למעשה כל הבדל בין שמיר לבין פרס. ואם סבורים שאני מגזים, אנא קיראו את מאמר המערכת מיום שישי, 27 בפברואר, "שני ביקורים מיותרים". לפי מאמר המערכת העיתון, שמתפקידו, לבטא את עמדות מפ"ם, פרס ממשיך לדשדש "בביצה הדיפלומטית", חד וחלק. המערכת סבורה כי אין שום ערך לביקורו של פרס במצרים, וזאת כותבים עוד בטרם ידעו את תוצאותיו. העיקר לפסול, להביע עמדה אופוזיציונית. אף לא מילה אחת שבאה לעודד את מאמציו של שר החוץ לקדם את השלום, ולו בסנטימטר אחד. אין שום התייחסות לסיכום כבר הכנת משלחת, שתהיה מקובלת על כל הצדדים, לקראת הוועידה הבינלאומית. למענה פרס פועל כניגוד לעמדת הליכוד. כל הדברים הא[illegible] אינם חשובים כלל בעיני העיתון, [illegible] לבטא את עמדתה של מפ"ם. או אולי [illegible] המאמר הראשי הוא עניין לעובדי העית[illegible] בלבד.

כדי לשמור על הפרופורציה לא [illegible] לחלוטין גם את ביקורו של שמיר בארה[illegible] הברית. "שני הביקורים אינם כני תועלת [illegible] שהם אינם יכולים לבוא במקום הצעד [illegible] החסומים היום: הציר ישראל־ירדן [illegible] כלומר, בלי ההידברות עם אש"ף שום [illegible] יתקדם. האם על כך הוחלט באיזה שהוא [illegible] רשמי של מפ"ם?

נכון, שלמדיניות השלום יש מיגבלות חמורות בגלל אופיה של ממשלת האחדות הלאומית, אך מהי המסקנה הקונקרטית — לא של משאלות לב, אלא במציאות הפוליטית הנתונה? כלום בגלל מיגבלות אלה יש להציג בפני הציבור את פרס ומאמציו כמעשה [illegible] שאין לו שחר, ושכל כוונתו להוכיח "קיום [illegible] על שיחות" כדי שייווצר רושם כי התהליך המדיני נמשך?

אני סבור, כי העמדה שבוטאה במאמר המערכת אין לה שחר, והיא רחוקה מאד מלבטא את עמדותיה של מפ"ם. יתר על כן, היא עמדה עקרה הגורמת נזק למפ"ם.

בחירות — לא הדחה

מאת חייני בורנשטיין
מזכיר הברית
העולמית של מפ"ם

בתגובה למאמר המערכת ("על המשמר", 26.2.87) "הדחה שלא היה ממנה מנוס", ברצוני להבהיר את גישתה של מפ"ם לעניין התפטרותו של דולצ'ין ואת קו הפעולה, שנקבע בשיתוף ובתיאום מלא עם יתר המפלגות הציוניות.

1. בעקבות פרשת בל"ל והתנהגותו של דולצ'ין כנגיד "אוצר ההתיישבות" ראינו בהודעת ההתפטרות שלו מתפקיד הנגיד מסקנה בלתי־נמנעת.

2. לא קיבלנו את תביעת ראשי המגביות להרחקתו מראשות הסוכנות במושב הנוכחי של חבר הנאמנים. אין זה בסמכותו הפורמלית של חבר הנאמנים וגם אין להשלים עם מדיניות של הדחה בלחץ של חלק מהשותפים במסגרת הסוכנות. דולצ'ין נבחר בקונגרס הציוני על־ידי המערכת הפוליטית, וכל החילופים בראשות ההסתדרות הציונית ייעשו במסגרת דמוקראטית של הקונגרס.

3. דחינו את הלחץ של חלק מראשי המגביות והאיום להפסיק את התרומות למגבית, אם אכן דולצ'ין ימשיך בתפקידו. לחץ כזה הוא פסול מעיקרו ולא יכולנו להיכנע לו.

4. לעומת זאת הודיעו המפלגות הציוניות לדולצ'ין, שלא יתמכו בו בבחירות הבאות של יושב־ראש ההסתדרות הציונית בקונגרס הבא. לאחר הודעה זו של המפלגות הציוניות שוכנע דולצ'ין להודיע בפומבי, שיסיים את תפקידו החל בראשית ינואר 1988.

5. זה זמן רב אנו מותחים ביקורת על תיפקודה של ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית. צורת ניהול החברות המסחריות אינה תואמת את עקרונות המינהל התקין. מפ"ם הציעה בכינוסים השונים של הוועד־הפועל הציוני הצעות (שבחלקן גם נתקבלו) לשיפור המערכת.

6. עם כל הביקורת על תפקודה של ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית, אנו חייבים להיות מודעים שהן מהוות את המסגרת האירגונית של העם היהודי — הגשר והקשר בין יהדות העולם ומדינת ישראל. ההסתדרות הציונית היא האירגון הדמוקראטי היחיד, אשר בו יכולים יהודי העולם לבטא את גישתם והשקפתם ביחס לנעשה בישראל.

בחודשים הקרובים תיערכנה ברוב ארצות העולם בחירות לקונגרס הציוני. בחירות אלו הן במהותן ובתוכנן פוליטיות, והן ביטוי להזדהות האישית של מאות אלפי יהודים עם ישראל.

7. דחיית התפטרותו של דולצ'ין עד לקונגרס הציוני נבעה משני נימוקים:
א. אי קבלת התכתיב של ראשי המגביות.
ב. תהליך דמוקראטי של בחירה במערכת הפוליטית בהתאם ליחסי הכוחות.

8. כאמור, לא ראינו באריה דולצ'ין מועמד ליושב־ראש אחרי הקונגרס הבא. אנו מקווים שיחסי הכוחות לאחר הבחירות יכניסו יושב־ראש מתנועת העבודה והנהלה חדשה, תוך ברית עם כל הגורמים של הציונות המתקדמת.

הסתייגנו בעבר לא פעם מגישתו של דולצ'ין, אך מכאן עד לפסילה טוטאלית רב המרחק. בתקופה האחרונה הערכנו את מאמציו להגדיר מחדש את מהות הציונות ("תהליך הרצליה"); תמיכתו בתנועת המגשימים; התייצבותו לצידן של תנועות הנוער החלוציות נגד קיצוץ תקציבי מחלקת הנוער והחלוץ; מינוי "ועדת לנראו" לבדיקת מערכת השליחות.

9. הבעיות הן מורכבות: יחסי ישראל־[illegible] ההתפתחויות בקרב הקהילות היהודיות; משבר חזונות והחינוך היהודי; תהליכים בחברה הישראלית; מעמדה הבינלאומי של ישראל; ההקצנה הלאומנית והאורתודוקסית; מיעוט העלייה וממדי הירידה; גורמים אלה תובעים שידוד מערכות במחשבה ובמעשה.

הבעיות הן מעבר למחדלים אירגוניים ותיפקודיים (אותם צריך לתקן באופן חופי). התשובה היא קודם כל רעיונית־פוליטית. תנועת העבודה וכל מרכיבי הציונות המתקדמת עומדים לפני אתגר קשה: להגדיר את מהות הציונות בתקופה הנוכחית, כאשר שני שלישים של העם היהודי עדיין בגולה ותהליכים דמוגראפיים, חברתיים ותרבותיים מאיימים על עצם הקיום הלאומי ומסכנים את המשך ההגשמה הציונית.

הצד השני של דולצ'ין

מאת אברהם שנקר

קראתי את מאמר המערכת (26.2.87) תחת הכותרת "הדחה שלא היה ממנה מנוס" בלב קשה ואפילו ברוגז. האם עיתון כ"על המשמר" צריך להיגרר אחרי העדר התקשורתי ובחלקו המפלגתי־ציבורי בקריאות צהלה, בעקבות הודעת דולצ'ין שהתחייב לא להעמיד את מועמדותו לקאדנציה נוספת כיו"ר ההנהלה הציונית — הסוכנות היהודית? לדעתי, הודעת ראשי מפ"ם בתנועה הציונית (שאין זכר לה במאמר) היתה יותר מאוזנת ויותר מפוכחת.

אין מילה במאמר על נסיון "בעלי המאה" להפוך את הסוכנות היהודית למין "חברה רב־לאומית" בניהולם העיסקי והיעיל. אין מילה על נסיונם לחסל את התנועה הציונית כביטוי דמוקראטי של הרעיון והמעשה הציוני. אין מילה על הסכנות של השתלטות הגישה הפילאנתרופית־פאטרנליסטית לא רק ביחסי ישראל־תפוצות, כי אם גם על הקהילות בתפוצות עצמן. אין מילה על חוסר הדמוקראטיה הבולט במינויים של אנשי התפוצות מטעם המגביות והקהילות לעומת הנציגות הציונית. ואין מילה על אחריותם של המפלגות בישראל וראשיהן כלפי המבנה ו"הביורוקראטיה עודפת" בסוכנות היהודית.

גם אני חושב שדולצ'ין היה צריך מזמן להודיע שאינו מעמיד את מועמדותו לקאדנציה נוספת — עוד לפני פרשת בל"ל ולפני דרישת נציגי המגביות בחו"ל, ועל אחת כמה וכמה אחרי פרשת בל"ל והטראגי־קומדיה של "אוצר התיישבות היהודים".

גם אני יודע שדולצ'ין נסחב ונדחף להתפשר ולדחות הכרעות מכאיבות במינהל ובמדיניות.

אין ספק שמעמדה של ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית בעיני הציבור בישראל ובחו"ל מתדרדר בשנים האחרונות. אין ספק שיש משבר רעיוני־אידיאולוגי מבחינה ציונית, ובמיוחד בנושא העלייה והירידה, ברחבי העם היהודי ובמיוחד בדור הצעיר. ואי־אפשר לנקות את ההנהגה הציונית, ודולצ'ין בראשם, מהאחריות לאי־ההצלחה להתמודד עם בעיות אלו. אבל, האם "על המשמר" לא היה צריך להצביע על תפקידה של מדינת ישראל וממשלת ישראל בתקופת שלטון הליכוד, וכעת בתקופת ממשלת האחדות, ולאו דווקא דולצ'ין וחבריו בהנהגה הציונית־סוכנותית, כאחראים למצב חירוד של התדמית הציונית בעולם?

אינני סניגורו של דולצ'ין, אבל יש גם עובדות בשטח. דולצ'ין הוא זה שהכריע את הקרב בעניין חובת קיום בחירות דמוקראטיות לקונגרס הציוני, נגד דעתן של מפלגות ציוניות בתפוצות ובישראל. הוא זה שלחם נגד חלק מעמיתיו, ודווקא מהמפלגות הגדולות, בעת הקמת תל"ם ותנועת המגשימים. הוא זה שבעקשנות לחם נגד תופעת הנשירה של יהודי ברית־המועצות, לפני שראשי הממשלה "גילו" את הנושא ונגד דעתם של ראשי הקהילות בחו"ל. הוא שנתן גיבוי חשוב לפעולה רעיונית־ציונית בקרב אקדמאים ואינטלקטואלים יהודים בגולה, מול "הפחד" של נציגי מפלגות שונות בהנהלה הציונית שמא הללו יכניסו נימות "אנטי־ישראליות" ורחמנא ליצלן, "למען השלום" ו"פרו־פלשתיניות", למותרנו. ודולצ'ין העז לדחוף את הסוכנות היהודית לפעילות מוגברת בשטח החינוך היהודי בגולה, על אף התנגדותם של [illegible] כתוך ההנהלה הציונית.

ספק אם אחד מראשי הקהילות והמגביות היה מתעניין בנושאים חשובים אלה בלי דרבון ויוזמה ציונית. בעיני מעניינת מאוד התופעה החדשה, שחלק מחברי חבר הנאמנים, המייצגים את המגביות והקהילות, החליטו לבחירות לקונגרס הציוני הל"א בארה"ב ובארצות אחרות כמועמדים ברשימות ציוניות מכובדות. אולי התחילו להבין, שעם כל הבעייתיות של ההסתדרות הציונית כיום, התהליך לקראת דמוקראטיזציה מחודשת של המערכת כולה חשוב לא רק בהסתדרות הציונית כי אם בנציגות הקהילתית ובסוכנות היהודית, ואולי גם בקהילות עצמן. כל זה נאמר לאו דווקא כדי להגן על דולצ'ין, כי אם כדי לאזן במעט את מה שקראתי במאמר המערכת.

להסתדרות הציונית ולסוכנות היהודית דרוש בדק־בית רציני — במבנה, ביעדים, בסולם עדיפויות, במינהל ועוד. מסופקני אם נסיון ההדחה מטעם "אנשי המאה", שלא הצליח — וטוב שלא הצליח — מראה על נסיון להתמודד עם הבעיות הרציניות של העם היהודי על־פי ראייה וגישה ציונית. החולשות של אריה דולצ'ין וההנהגה הציונית כולה, בארץ ובחו"ל, ראויות לבדיקה רצינית לשינויים מרחיקי לכת. לא מהלכים אישיים שאינם נראים כקשים במיוחד בנוסח המאמר הנ"ל, יפתרו את בעיותינו.

בעריכת יואב אביב

אלכוהול — אנרגיה לנהג

במרחב חיפה נרשמה עלייה של 140 אחוז בתאונות הדרכים שאירעו כתוצאה מנהיגה במצב של שיכרות. במשטרת המרחב גורסים כי יש להתחיל לאלתר בפעילות־מנע רחבה ובחינוך למניעת המשך התופעה. יש גם הקושרים זאת עם "מצב הנוער"

לשכת התנועה של משטרת מרחב חיפה סיכמה את שנת 1986. הסיכומים מצביעים על עליה של 38 אחוז בממוצע תאונות הדרכים במרחב כולו, המשתרע החל מחדרה ועד הקריות. נתון זה, שמספרית אינו מרשים במיוחד, מדאיג לא רק את לשכת התנועה במרחב חיפה, אלא את כל לשכות התנועה בארץ ואולי יותר מכך גם את כל החינוך.

[illegible] נרשמה עליה של 140 אחוז במספר [illegible] שנגרמו כתוצאה מנהיגה תחת השפעת אלכוהול. [illegible] המספרי היבש אינו מרשים, כאמור. [illegible] התאונות בשנת 1985 חלה עליה ל־40 [illegible] בשנת 1986. אולם יש לזכור, כי [illegible] אלה נודע למשטרה על נהיגה [illegible] רק לאחר התאונה.

[illegible]מיים ב־500 מ'

[illegible] בשבוע שעבר, נסע תושב חיפה לכיוון [illegible] כשהגיעו לצומת וולקן הוא התנגש [illegible] תאורה. הוא סובב את מכוניתו [illegible] ושב בדהירה פראית לחיפה. 500 [illegible] מצומת וולקן מול הכניסה לבתי־ [illegible] הוא התהפך ופונה במצב קשה לבית־ [illegible] רמב"ם, שם הוא נאבק על חייו עד [illegible]

[illegible] יצחק ליפשיץ ראש לשכת [illegible] במשטרת מרחב חיפה אמר השבוע, [illegible] מסיבת עיתונאים, כי מדובר בבעיה [illegible] יסודית ההולכת וקונה לה אחיזה [illegible] היומיומית הישראלית שחלקה [illegible] גם כדרכים אחרות, כגון עליה חדה [illegible] המקרים בהם מעורבים בני־נוער [illegible]

[illegible] המשטרה מצויידת היום במכשירי [illegible] למכשירים אלה שלוש נוריות [illegible] ולאחר נשיפה לתוך פומית של [illegible] נדלקת אחת הנוריות וזו מסמנת אם [illegible] או לא. אם נדלקת נורית המצביעה [illegible] אין בכך די להשגת הרשעה [illegible] ועל המשטרה להעביר את הנהג [illegible] קצר לבית־חולים לצורך בדיקת־דם [illegible] לגבי פסיקה של בית־המשפט. [illegible] רפ"ק יצחק ליפשיץ, אירעו בעבר [illegible] של נהגים שסירבו להגיע לבית־חולים [illegible] נהגו כהם כאילו נתפסו כשהם [illegible] כשיכורות.

[illegible] מרחב חיפה, תת־ניצב יעקב חביב, [illegible] במקרה של שיכרות קשה מאוד [illegible] את החוק, משום שאין למשטרה מידע [illegible] לגבי נהג שיכור ויש לעצור לעתים [illegible] כלי־רכב לבדיקה כהם יושבים [illegible] נהגים תמימים.

סוגרים פאבים

דוברת המרחב, פקד אהובה תומר, הצביעה על שורה של צעדים שנוקטת המשטרה בתקווה למנוע תאונות בעוד מועד.

כך, למשל, נסגרו באחרונה שני פאבים בכרמל, שבעליהם מכרו משקאות אלכוהוליים לבני־נוער. המשטרה תמשיך במדיניות זו כדי להגן לפחות על הנוער, גורסת דוברת המרחב. רפ"ק ליפשיץ מצביע על פעילות נוספת של המשטרה בעקבות הממצאים המדאיגים וקובע כי כיום סובבים בחיפה בימי שישי בערב בשעות המועדות לתאונות־דרכים עשרות ניידות ועשרות שוטרים. כן, לדבריו סובבות בחוצות חיפה עשר ניידות משטרה, ניידות נוספות של המשמר האזרחי, רוכבי־קטנוע ומשקיפי־תנועה. צוותים של המשטרה מתמקמים ביציאה מפאבים בעיר, ומציבים מארבים שונים, כולל מכמונות מהירות במקומות שונים בעיר.

הסטטיסטיקה המשטרתית מוכיחה, כי בחצי השנה האחרונה לא אירעה אף לא תאונה קטלנית אחת בימי שישי בערב באיזור חיפה. אלא שלדעת המשטרה, גם עניין זה זמני, ולאחר שהציבור יסתגל אליו, תשוב עקומת התאונות לטפס.

אחת הבעיות שהיו שמורות עד היום לגויים נוגעת לבעיות נהיגה בשיכרות, אף שדווקא הדת היהודית מתירה שתיית משקאות חריפים.

בגרמניה מתרחשות מדי שנה אלפי תאונות־דרכים חלקן קטלניות ביותר בשעות הלילה, לאחר שה'עמך' הגרמני יוצא מהבארים המפורסמים בהם הוא לוגם כמויות אדירות של בירה.

סמים

במשטרה עדיין אין סטטיסטיקה כמה תאונות נגרמו בעטיה של נהיגה תחת השפעת סמים. אלא, שנטילת סם עצמה נחשבת עבירה בעוד שתיית אלכוהול אינה עבירה, ולכן סביר להניח, שמי שנוטל סמים יעשה זאת בהחבא, בדרך־כלל, ולכן לא יגיע תחת השפעת סם אל הגה המכונית.

חינוך הדור הבא, אינו מוטל על המשטרה, אין זה תפקידה ואין זו הדרך הנאותה להביא בעיה לתודעת הציבור. על המשרדים האחראים לכך — בריאות תחבורה וחינוך — לתת את הדעת לבעיה כדי שבעוד שנים אחדות לא ימצא עצמו עם ישראל עם בעיה נוספת שהדרך לפתרונה תהיה קשה עשרות מונים.

יואב אביב.

על שניים

ערכת עשרת השקלים

[illegible] קרע בשרשרת הינע, מצת "מתים", [illegible] חלק שהתרופף — אם אחד [illegible] לא קרה לכם עד היום, "חולילו" [illegible] זה ודאי יקרה לכם בעתיד.

[illegible] האנשים יתיישבו על המדרכה, [illegible] יבעטו בגלגלים, וכולם יבכו על מר [illegible] אך אם אתה מאלה היכולים להתנגד [illegible] הללו בכוחאי תצטער ששכחת ליטול [illegible] את "ערכת עשרת השקלים" שלך.

"ערכת עשרת השקלים" היא ערכה [illegible] להרכיב עם מעט כסף, והרבה דמיון [illegible] הכלים והחומרים הדרושים כדי [illegible] אותך מצרה שעלולה לקרות לך [illegible] החלקים היקרים בערכה הם הכלים. [illegible] כטוח או פליפס, בהתאם לברגים [illegible] באופנוע שלך. שני מפתחות פתוחים [illegible] את הגדלים המתאימים לברגים [illegible] וכמובן מפתח גדול שמתאים לבורג [illegible] של הגלגל האחורי.

מפתח למצתים

כלי חשוב נוסף יהיה כמובן מפתח [illegible] למצתים. זה כלי חשוב בכל אופנוע, ובפרט באופנועים עם מנועי שתי פעימות, שבהם השמן המעורב בדלק יוצר סתימות במצת לעיתים קרובות. יש לצרף לערכה מצת כמו זה המורכב באופנוע שלך, ובמצב טוב. יש לשמור אותו בתוך קופסה כך שהאלקטרודה שלו לא תתעקם מפגיעה עקב תלאות הדרך.

פריט חשוב אחר הוא מנעול השרשרת, לא המשמש לנעילת האופנוע, כי אם זו שנועד להנעת הגלגל האחורי. קורה שהחוליה המשמשת לחיבור שרשרת זו נפתחת חוליה זו (מנעול השרשרת) ואז האופנוע פורס שרשרת. מנעול השרשרת יחזיר אותך לכביש, כמובן שיש לבדוק שהמנעול בגודל המתאים לשרשרת שבאופנוע.

קצף לגלגל

חומר שהוא בחזקת חובה באופנוע כיום הוא הקצף לתקרים. זהו מיכל שנראה כמו מיכל לתרסיס ביתי אך בקצהו צינורית עם מחבר המתאים לשסתום מילוי האויר שבגלגל. במקרה של תקר מחברים את הצינורית, לוחצים והגלגל מתנפח בקצף דביק אשר אוטם את הנקב בצמיג. חייבים להבין שזהו תיקון זמני וכל גלגל שתוקן בצורה זו מחייב פרוק וביצוע של תיקון "אמיתי" בהזדמנות הקרובה. במקרה שהוהו קרע גדול, תאלץ לפרק את הגלגל. לכן כדאי לבדוק שיש בערכה מפתחות המתאימים לברגים, הכרוכים בפירוקם של הגלגל הקדמי והאחורי. שארית של חוט חשמלי עשויה לפתור כל מיני תקלות חשמליות כמו נתקים במתגים. בעניין חשמל יש להוסיף לערכה גם נתיכים רזרביים ונורות לפנס הקדמי והאחורי, צינורית דלק רזרבית יכולה לעזור רבות, במקרים כגון קרע בצינורית כזו. אף לשמש חוסם עורקים בשעת חרום. פריט נוסף לאילתורים, אולי החשוב ביותר בערכה, הוא פשוט חוט ברזל. זהו חוט פלא שבעזרתו אפשר לתקן הכל! (כמעט) חלקים, שנתרופפו רגלית שנופלת כל העת, משתיק קול שהשתחרר, ואפילו שרשרת הינע שנקרעה. אין ספק שלאדם אשר המציא את חוט הברזל מגיע פרס. הפריט האחרון בערכה לא יכנס בנרתיקי העור המשמשים לנשיאת כלי עבודה, הוא קצת גדול, מקומו בתוך הקסדה. זהו הראש, שבלעדיו תוכלו לגרור מאחורי האופנוע ארגז כלים עם רתכת ומחרטה ושום דבר לא יעזור. קצת דמיון, היגיון, וכושר אילתור, הם הכלי החשוב ביותר כאשר נתקעים באמצע השממה או באמצע תל אביב.

יוסי שווץ

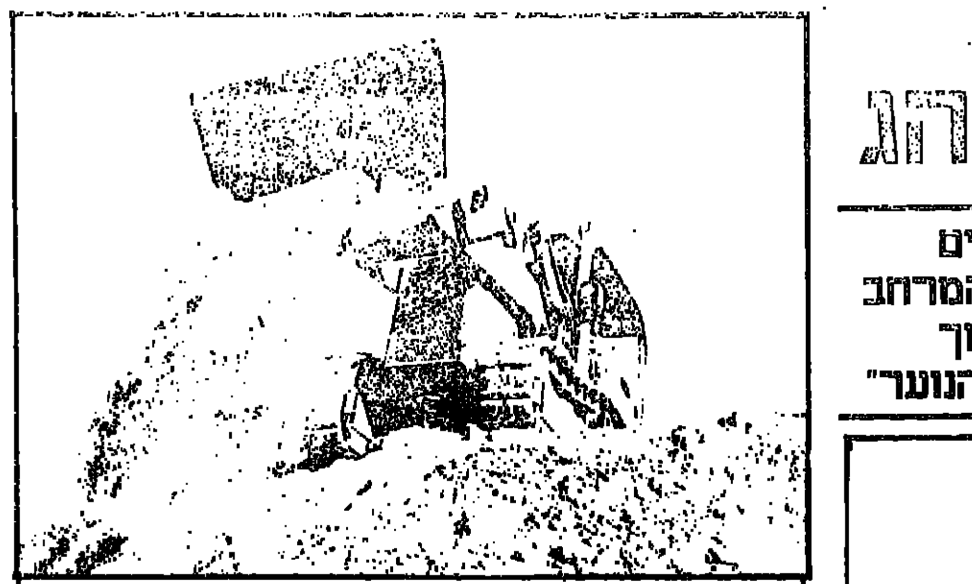

טרקטור זחלים חדש

חברת "אמקול" המייצגת את "דרסר אינטרנשיונל", הציגה לאחרונה טרקטור זחלים חדש, שנועד למלא את החלל שנוצר עם הפסקת ייצורם של דגמים פופולאריים דומים. ממחקרי שוק, שנערכו בעולם, התברר כי קיים עדיין ביקוש לטרקטור זחלים מסוג זה. הטרקטור החדש הוצג בירושלים לפני קבלני־עפר כדי להדגים בפניהם את ביצועיו בקרקע ובאיזור, הנחשבים לקשים במיוחד לעבודות עפר. החברה מציעה עתה את המוצר החדש במחירי חדירה נמוכים במיוחד.

הבהובים

להודות בכישלון ולרמוס את האזרח

לכבוד
שר התחבורה
חיים קורפו

הנדון: הגבלה כמותית על יבוא כלי־רכב לישראל

הצעת התקציב לשנת הכספים הבאה מוכיחה, כי לא עמד בידי הממשלה הכוח לשנות את סדרי העדיפויות התקציביים באופן שהסכומים המיועדים לפיתוח תשתית הכבישים יוכפלו. לאמיתו של דבר, על אף שקיימת הכרה מלאה בכל משרדי הממשלה וגם בכל מגזרי המשק שההשקעות בפיתוח תשתית כבישים הן בעלות חשיבות עליונה כדי לאשר תיפקוד נאות של המשק, צמיחה כלכלית, חיסכון במשאבים, הגברת הבטיחות בדרכים ואיכות חיים מינימלית — נכשלנו בייעוד תקציבים בהיקף מספיק לפיתוח תשתית הכבישים על מנת לעמוד בדרישות המינימליות של התאמת הגידול במספר כלי הרכב לקיבולת התשתית.

רק בשנת התקציב הנוכחית צפוי ייבוא של קרוב ל־65 אלף כלי־רכב חדשים. עד היום, הגידול במספר כלי־הרכב היה מסחרר, מרמה של 327 אלף בשנת 73' לרמה המתקרבת ל־900 אלף עד תום שנת התקציב הנוכחית.

נוכח מצב זה, צריך להסיק בצער רב את המסקנה שאין מנוס אלא להנהיג מדיניות של צמצום כמותי בייבוא כלי־הרכב לישראל. גם על־פי התחזיות של משרדך נגיע בעוד 5־6 שנים למצב של חנק תעבורתי. בריכוזי האוכלוסיה יוכפל זמן הנסיעה. התחזיות באשר לגידול בתאונות הדרכים, כתוצאה ממצב זה אף הן דרקוניות. מסיבה זו, עדיף לא לעצום יותר את העיניים ולא להמתין לנקיטת צעדים עד אשר נגיע למצב מדכא זה.

אם תונהג מדיניות של צמצום כמותי, משוכנע אני שלא תהיה כל ביקורת כלפי משרד התחבורה. זו תהיה מדיניות נאותה ההולמת את נתוני המצב ומקדמת את פני הרעה.

הצעתי היא, שבשלב ראשון, יצומצם ייבוא כלי־הרכב בשנה הנוכחית לכדי מחצית מהיקף הייבוא של שנת 1986. כתוצאה מכך יפחתו הכנסות המדינה ממיסים המוטלים על ייבוא כלי־רכב והשימוש ברכב ב־400 מיליון ש"ח לשנה. התוצאה, לדעתי, תהיה שלפתע יימצאו מקורות מימון כדי להרחיב את תשתית הכבישים. אם אכן כך יקרה, הרי שאפשר יהיה להסיר את המגבלה הכמותית ליבוא כלי רכב.

אוריאל לין

מכוניות ללא עישון

חברת השכרת הרכב באדג'ט יצאה במבצע יוצא דופן והקימה צי מכוניות להשכרה "ללא עישון".

מכיוון שריח הסיגריות נספג בריפוד הגג הפנימי ובריפודים פנימיים אחרים, לקוחות הרגישים במיוחד לריח עשן הסיגריות חשים בכך. לפיכך, היקצתה באדג'ט כמה עשרות מכוניות בשלב הראשון, שהעישון בהן אסור בתכלית. הן סומנו בסימון מיוחד ובמדבקות מתאימות, והוסרו מהן המאפרות והמציתים.

מספרי מכוניות אלו הוזנו למחשב של מערך ההזמנות הבינלאומי של החברה ולקוחות המעוניינים במכוניות "ללא עישון" חייבים לבקש זאת במפורש בהזמנתם. אם יגדלו הביקושים, תוסיף החברה מכוניות נוספות ללא עישון עפ"י הצורך.

בעריכת עלינא תורי

קולנוע

הרפתקאות ופופקורן

„האוצר מארץ האש" — יוקרן בקולנוע „תל־אביב"

מאת יעל ישראל

„האוצר" מארץ האש" — מימין צ'אק נוריס, מלודי אנדרסון ולו גוסט.

המתכון מוכר מסרטי הרפתקאות, שהוליווד הרבתה לעשות בשנות ה־40. טריו חביב המורכב מאשה ושני גברים, אחד שובר־לבבות שרמנטי והשני שובב ומצחיק, רומנטיקה על קצה המזלג והרבה הרפתקאות בג'ונגלים.

„האוצר מארץ האש", בהפקת חברת קנון ובבימוי הבמאי הבריטי הוותיק ג'יי. לי. תומפסון („תותחי נברון" ולאחרונה „שוטר ללא חוק"), חוזר על המתכונת החביבה של אותם סרטים.

סרטי הרפתקאות נראו על מסכינו בשנים האחרונות בכמויות, רובם מבית אולפנו של סטיבן שפילברג („מיסתורי התיבה האבודה", „אינדיאנה ג'ונס") וגם אחרים כמו „בעקבות אוצר הנילוס" ו„בעקבות האוצר הרומנטי". בכולם יש גבר הרפתקן ואיזו אשה יפה לקישוט לעזור כנגדו. לעומתם „האוצר מארץ האש" מחזיר אותנו אחורנית לסדרת סרטים ישנה, בכיכובם של הצמד בוב הופ והמצחיק: בינג קרוסבי (שובר הלבבות) ודורותי ל'אמור (היפה), שהצחיקו בסרטים „הדרך לזנזיבר" ו„הדרך לאוטופיה". בסרטו של תומפסון עושים זאת מלודי אנדרסון, לו גוסט הכן („האויב מהאיזור האסור", „בשר הברזל") וצ'אק נוריס איש הקראטה, שהגן על אמריקה מפני טרוריסטים ב„מחץ הדלתא" וכאן נתנו לו הזדמנות לגלות את שביבי כשרונו הקומי, בתפקיד של הרפתקן זריז ולא רציני.

וכמו השלישיה העתיקה, הופ־קרוסבי־לאמור, גם השלישיה המודרנית נוסעת לג'ונגלים של דרום אמריקה לחפש אוצר זהב עתיק בקרב בני האינקה ובדרך קורות אותם נפלאות וניסים. מומלץ לראות בהצגה יומית, להביא ילדים, מצב רוח והרבה פופקורן ולהיזכר שמקולנוע אפשר גם להנות.

שגעון בקולנוע

סדנת „פסיכותרפיה בראי הקולנוע" תיפתח מחר

מאת יעל ישראל

הקולנוע הירבה לעסוק באספקטים וברמות שונות בנפש מעורערת, ובתהליכי טיפול נפשי. מתוך הכרה בחשיבותו של המדיום הקולנועי כאמצעי רב־מיכלול להצגת התהליכים ולהבנתם, הפסיכותרפויטיים ומתוך רצון לעודד יחסי גומלין בין הקולנוע לפסיכותרפיה, סדנא על „הפסיכותרפיה בראי הקולנוע". הסדנא מיועדת לאנשי מקצוע, אבל כמובן שגם קהל רגיל יתקבל ברצון.

לסדנא כמה אבות: הסינמטק התל־אביבי בשיתוף האיגוד הישראלי לפסיכותרפיה, החוג לקולנוע באונ' ת"א ואולפני ג.ג.

הסדנא תונחה ע"י ד"ר אריק שלו, שעבודת הדוקטורט שלו קשורה לשגעון בקולנוע. הסדנא בת 11 מיפגשים, בכל פגישה יוקרן סרט ובצמוד לו הרצאה של פסיכולוג. פרופ' יהודה פריד ירצה על הטיפול הפסיכולוגי לפי האסכולה של יונג בצמוד לסרט „מי אשם"; פרופ' שמואל טיאנו ידבר על יחס הקולנוע לבעיית גילוי העריות ויתייחס לסרטו של לואי מאל, „הלחישה שבלב"; דר' מוטי בן יקר יתייחס ל„חברים של אלכס", ודרכו יסביר תהליכים בקבוצה; על סמלי מוות בקולנוע ידבר דר' ליאון פרס בצמוד לסרטו של ברגמן, „החותם השביעי"; על ההתמודדות עם שכול ובדידות תדבר דר' אדית מטרני. ויוקרן הסרט „דוד ולילה"; על סרטי אימה ידברו בעקבות סירטו של קובריק „הניצוץ".

עוד בסדנא שיחה על המדיום האשפוזי בראי הקולנוע ע"פ סרטו של מילוש פורמן „קן הקוקיה"; הגבר והרמוניות של האשה וסרטו של פליני „קזנובה", והתמודדות האשה עם השגעון בעקבות סרטו של ברגמן „פנים אל פנים". לסיום יוקרן סרט, שעוסק באופן טוטאלי בשגעון והוא סרטו ש ג'ון קאסוטאס „אשה תחת השפעה", שטרם הוקרן בהקרנה מסחרית בארץ. ההרשמה מתחילה בימים אלה. כרטיס מנוי יעלה 55 ש"ח, ומיספר המקומות מוגבל.

קונצרט ראשון

נמרץ, מדוייק וקפדני

מאת אביבה שלח

קונצרט למינויים מספר א של הסינפונייטה הישראלית באר־שבע בניצוחו של אורי סגל, עם לילי טונה (סופרן) וליאונרדו מרוז (באס). התוכנית: מוצרט — סימפוניה מספר 134 בדו מזור, ק. 338; שוסטקוביץ — סימפוניה מספר 14 לסופרן, באס ותזמורת קאמרית, אופ. 135. מוזיאון תל־אביב, 28.2.87.

בעבר כיניתי לא אחת את הסינפונייטה מבאר־שבע תזמורת צעירה ודינמית. בקונצרט האחרון הוכיחה שוב, כי דבר לא נגרע מרעננותה ומשמחת הנגינה של חבריה. לרוח זו נענה אורי סגל בהנאה והשיב בניצוח נמרץ, מדוייק וקפדני.

פתחה הסימפוניה של מוצרט. כבר לא יצירת נעורים וגם לא מן המאוחרות, אבל מוצרט הוא תמיד מוצרט ואצל סגל גם יפהפה.

רוח שונה לחלוטין שורה בסימפוניה לסופרן, באס ותזמורת קאמרית מאת שוסטקוביץ'. עניינה הוא המוות, נושא פיוטם של ארבעה משוררים. אצל שוסטקוביץ' אין בה השלמה עם המוות או ויתור לו. כולה בבחינת מחאה והתרסה כנגדו בשפה קשה, קיצונית ומחוספסת. סופרן פעמונים, באס אנושי וחמישה מיתרי קונטרבאס, שפע של כלי נקישה במקצבים א־סימטריים משובבים ומיתרים מקוניים בלבוש משתנה במגוון צורות, ובכל אלה טמונה עוצמה נדירה.

הביצוע היה משוכה. אל התזמורת הטובה הצטרפו לילי טונה בסופרן רגיש ומוזיקלי מאוד, ליאונרדו מרוז בבאס עמוק ויפה וצוות סולנים ראוי לציון.

מופע

שירותרום לסטודנטים

ערב אמנים למען סטודנטים מעוטי הכנסה יתקיים היום בהיכל הספורט בתל־אביב.

בערב זה, אותו מארגנת קרן יניב, ישתתפו 15 זמרים שיופיעו בהתנדבות. בין הזמרים: חיים משה, בועז שרעבי, מרגלית צנעני ועוד. את הערב ינחו חופני כהן (סולימן הגדול) ואביהו מדינה. מדינה ושימי תבורי ישירו לראשונה במופע חי את השיר „אל תשליכני לעת זיקנה". את המלים והלחן כתב אביהו מדינה. ההכנסות יחולקו כמילגות לסטודנטים מעוטי יכולת.

קרן יניב נוסדה לפני 30 שנה על־ידי קופת מלוה וחסכון „המזרח" ולפני כ־10 שנים התמזגה הקופה עם בנק לאומי. מאז הקמתה והעניקה הקרן אלפי מילגות לסטודנטים נזקקים בסכום כולל של 100 אלף דולר.

ערב השירותרום מאורגן על־ידי נריה עזורי, מנהל משרד „ריוואן הפקות", שהפיק בעבר את ה„תימניאדה" וכן ערב אמנים למען ילדי תימן הנעדרים.

הנערים יוצאים לדר[ך]

היום באיצטדיון המטופח בהרצליה תפתח נבחרת הנערים את הופעותיה בקדם־גביע העו[לם]

מאת משה רוזנברג

נבחרת הנערים של ישראל תנסה לפתוח היום באיצטדיון בהרצליה את ... במסגרת משחק קדם גביע העולם ברגל ימין, כאשר תארח את נבחרת בלגיה.

הנבחרת שהתכנסה שלשום למחנה אימונים בשפיים, קיימה אתמול את האימון ...

המאמן אמנון רז מודאג מפציעתו של הקפטן רן בן שמעון הסובל ממתיחה בקרסול רגלו ... של רן לשחק טובים. בכל מקרה הועמד שחר פניליה בכוננות לאפשרות שישחק.

מאמן הנבחרת אמנון רז שנשאל על הסיכויים מול בלגיה השיב: „לפי המידע שקיבלתי ... לנו משחק קשה במיוחד. הבלגים ידועים כקבוצה מהירה, שחקניהם גבוהים. הם ... חזקות".

המאמן הישראלי הוסיף: „אחרי הכל הנבחרת הבלגית כבר מתאמנת כצוותא ... בקושי כמה חודשים אבל שלא תבין אותי לא נכון, איני מחפש תירוצים. נשתדל ... בהתקפות מתפרצות".

ברור שעיקר המעמסה תהיה על כתפיו של הקשר הכשרוני של הנבחרת ... חיפה, המניע בדרך כלל את גלגלי הנבחרת. ברור שיכולתם של החלוצים גיל ספסורטס ... ב"ש) ואלון מוחרר (הפועל כפר סבא) חשובה.

ומה אומר הקפטן רן בן שמעון לקראת המשחק: „שיחקנו כבר מול נבחרות ... בטורניר החורף וגילינו שוויון כוחות. אני מאמין שלא נאכזב וניתן את המכסימום כדי ... ולזכות בנצחון".

הנבחרת תופיע בהרכב: מאיר טלבי (הפועל חדרה); דורון פוטשניק (מכבי חיפה), אלון ... (הפועל פתח־תקווה), רועי חדד (הפועל יהוד); צחי אלטיט (הפועל באר־שבע), ... (הפועל חולון), טל בנין (הפועל חיפה), אבי בן־עזרא (הפועל קרית־אונו), אורן ... כפר־סבא), רן בן־שמעון (מכבי פתח־תקווה), גיל ספסורטס (הפועל באר־שבע).

במשחק ישפוט האיטלקי טוליו לאנסה שניהל את משחק הנבחרת הלאומית נגד ... לפני שבועיים ברמת־גן (1:1).

הפועל פתח־תקווה בודניוק וסאבו הערב לדין משמעתי

מאת אשר גולדשלגר

קבוצת הפועל פתח תקוה ושחקניה איתן בודניוק וגיל סאבו יועמדו הערב בפני בית הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל.

השופט יצחק רוזנברג שניהל בשבת את משחק הליגה בין מכבי יפו להפועל פתח תקוה ... בדו"ח השיפוט כי לאחר הרחקת כדורגלני פתח תקווה בודניוק וסאבו התגוננו ... ושחקני הפועל פתח תקווה ולא הירפו אלא כעבור מספר דקות.

בודניוק, קפטן הפועל פתח תקווה, יואשם בהעלבת השופט רוזנברג ואילו גיל סאבו יואשם הן בהעלבת שופט והן בפגיעה גופנית בשחקן יריב.

קפטן בית"ר ירושלים, חנן אזולאי, לא יועמד הערב לדין שכן דו"ח השיפוט של השופט ... שריר טרם הגיע למשרדי ההתאחדות לכדורגל.

נדב הנפלד דוקא כן זכה באליפות

אבל היה זה באליפות פיקוד הצפון בכדורסל, בו ניצחה קבוצתו בגמר 40:60.

מאת אביהו שמירא

קבוצה צבאית בה משחקים הלאומיים אבי מזרחי ונדב הנפלד זכתה אתמול באליפות פקוד צפון בכדורסל לשנת 1987 לאחר שגברו בגמר על חיילי עוצבת גולן 40:60.

האלופים ניצלו עד תום את הערוה, כל אבל, של תומר שטיינהאואר מעוצבת גולן.

באליפות השתתפו 16 קבוצות ששיחקו ב־4 בתים. אתמול נערכו בשעות הבוקר ... חצי הגמר ואחר־כך נערך משחק הגמר.

את הגביע העניק בסיום אלוף פיקוד הצפון יוסי פלד לראש הקבוצה המנצחת.

כשחקן מצטיין באליפות נבחר ג'ונתן ... מקבוצת עורף צפון.

בין המשחקים נערך עימות ראווה בין נבחרת הקרטים של ישראל לקבוצה ... של הפועל הגליל העליון. הגליל ניצח 84:85.

משחק זה היווה עבור נדב הנפלד שלישי באותו יום (פרט לחצי גמר והגמר). הנפלד ... ערך אימון עם קבוצת הבוגרים של הפועל הגליל העליון.

טניס

200 טניסאים מ־15 מדינות

מאת רפאל גאון

טורניר טניס גדול מימדים וראשון מסוגו בישראל בהשתתפות כ־200 טניסאים וטניסאיות מ־15 ארצות התחיל שבוע באשקלון וימשך כחודש.

המשחקים יתקיימו בהמשך גם ביפו וירושלים. גמר הגברים יהיה בקרית שמונה וגמר נשים בערד.

זהו טורניר סבב שהעולים לגמר זוכים בנקודות המוכרות לצורך דירוג בינלאומי שברשימתו מופיעים 1000 טניסאים מדורגים.

הטורניר יערך מעתה בישראל פעמיים בשנה במשך 5 שנים הודות לתרומה של שני נדבנים מארצות־הברית שתרמו יחד 45 אלף דולר.

בטורניר נוטלים חלק גם טניסאים מיפאן ומוימבאבואה.

דרבי נשים בגמר הגביע

קבוצת הטניס של נשות הפועל תל אביב ומכבי תל אביב העפילו אמש לגמר גביע המדינה.

הפועל תל־אביב גברה על מכבי צפון 0:2 אילנה ברגר ניצחה את דניאלה בלנקה 4:6, 4:6. יעל שביט גברה על יעל סגל 4:6, 0:6. המשחק היה בתל־אביב.

בחצי הגמר השני שנערך בחיפה ניצחה מכבי תל־אביב את מועדון הכרמל 0:2.

זכה וטוס

על מגרשי מכבי צפון תל־אביב תתחיל היום אליפות ... תחרות המסטרס בטניס שחוזכים בה יזכו בכרטיסי טיסה.

המדורג מספר 1 יורם ברון יתמודד עם שמעון רפפורט, המדורג מספר 2 חיים ציון עם שגיא הורוביץ.

בין הנשים תתמודד המדורגת מספר 1 ענת ברון עם יעל סגל והמדורגת השניה יעל שביט עם שרית שלו.

עמל חדרה אלוף ביה"ס

מאת נפתלי כהן

בית ספר „עמל" מחדרה זכה באליפות ישראל לבתי הספר העל־יסודיים בכדורגל לאחר שניצחה בגמר את בית הספר ... 4 — 0 (0:1). כדורגלני עמל ייצגו את ישראל באליפות הבינלאומית שתערך בתחילת יולי בבלגיה.

4000 צופים חזו במשחק אך נשארו למשחק גמר גביע הטוטו שנערך לאחר מכן באיצטדיון ברמת־גן.

הנצחון החדרתי הושג בזכות משחקו המצויין של דור שלימק שבישל את כל ארבעת השערים. שמשון אונגר כבש שלושה בדקות 18, 47, 63. שער נוסף כבש יצחק אנטורה בדקה ה־62.

שפט יצחק בן יצחק.

דרושים שחקנים לוחמים לנבחרת

מאת ראובן חננית

המאמן הלאומי של נבחרת ישראל בכדורגל, מילאנקו מיהיץ' מתכוון להציג ... 25 בחודש זה מול נבחרת המשנה של מערב גרמניה, נבחרת ישראלית מקבילה שתורכב משחקני המשנה של הנבחרת הלאומית ומהשחקנים הבולטים של נבחרת הנוער.

בשבוע הקרוב יעקוב מיהיץ' אחר כדורגלנים לוחמים אותם הוא מתכוון להכניס לנבחרת.

4.3.87

עובדיה עבד וראה פרי לעמלו

אחרי שכבש את שני שערי הנצחון בגמר גביע הטוטו, הניף אבינועם עובדיה את הגביע המהווה תואר ראשון בתולדות מועדון שמשון * נתניה איכזבה

שמשון תל־אביב — מכבי נתניה 0:2 (0:1)

אבינועם עובדיה קיבל כדור מנקודת הקרן ובעט לכיוון שער נתניה, הכדור נראה עושה דרכו לחוץ אבל לפתע פגע בקורה התחתונה והתגלגל פנימה להפתעת 0:1.

עד להפסקה לא היו אירועים מיוחדים, להוציא שתי החטאות של גדעון דמתי.

במחצית השנייה שיתף מאמן נתניה זאב זלצר את שלום תקוה לאחר היעדרות של חודשיים. משחק נתניה השתפר. תקוה הכין כדורים מצויינים ליגאל מנחם בדקות 49 ו־55 שרק בנס לא הסתיימו בשערים. אחרי 15 דקות נפגע תקווה שוב ונאלץ לנטוש את המגרש. נתניה חזרה לאפרוריות.

תוצאת המשחק נקבעה בדקה ה־61, יגאל הלל קלט כדור באמצע המגרש ושלח לאבינועם עובדיה שהתקדם לתוך הרחבה ומול אריה חביב בעט שטוח ופנימה 0:2 לשמשון.

בסיום המשחק העניק יו"ר מועצת ההימורים אריה זייף את גביע הטוטו לקפטן שמשון אבינועם עובדיה.

שפט אריה פרוסט, לעיני 1500 צופים, באיצטדיון הלאומי ברמת־גן.

● שמשון ת"א: חדד, שמעונוב, ברדה, אורי כהן, הלוי, ארביב, מזרחי, הלל, עובדיה, דמתי, שוקרון (מלכה).

● מכבי נתניה: חביב, ש. מנחם, בר, חסן, מכלוף (עזריה) גואטה, (תקוה, מטיקה) בוארון, חלפון, לם, גבאי, י. מנחם.

גביע הטוטו

מאת נפתלי כהן

לראשונה בתולדותיה זכתה אתמול קבוצת שמשון ת"א בתואר כלשהו לאחר שניצחה 0:2 את מכבי נתניה, והניפה את גביע הטוטו לקבוצות הליגה הלאומית.

השמשונים היו קרובים לזכייה בגביע המדינה ב־1965 אך נוצחו בגמר 2:1 על ידי בית"ר ירושלים. ב־1966 נוצחו גם כן בגמר הגביע 2:1 על ידי פועל חיפה אשתקד ... באותה תוצאה בגמר גביע המדינה בידי בית"ר ירושלים. הפעם זה נראה אחרת.

אוהדי שמשון, חדורי שאפתנות ... הסתערו על כל כדור ... הפתיחה. היריב הנתנייתי ... המום מהקירבה של השמשונים.

רק עמידתו האיתנה של השוער ... חביב בשער נתניה מנעה תבוסה בטוחה. הקשר הנתנייתי ... חלפון גילה רמה טובה. הוא ... לשלוח את חבריו החלוצים ... מנחם וכונן גבאי אך אלה ... נבלמו על ידי מגיני שמשון ... על ידי הבלם נסים ברדה ... משכמו ומעלה.

שמשון צהלה כבר בדקה ה־4.

השחקן המצטיין: אבינועם עובדיה

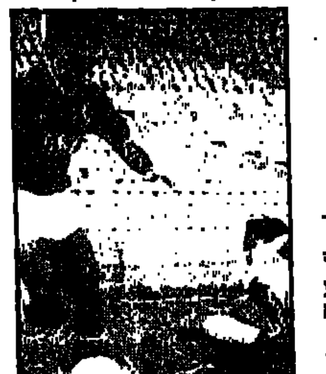

אפרים ארביב משמשון חולף על פני רונן גבאי ממכבי נתניה בגמר גביע הטוטו אתמול בו ניצחו השמשונים 0:2 וזכו בגביע (צילום: אריה קנפר)

שמשון תל־אביב אבינועם עובדיה מקבל את גביע הטוטו מיו"ר מועצת ההימורים אריה זייף. עובדיה כבש את שני שערי הנצחון והיה הבולט במגרש. בשבת יגיע עובדיה, לראשונה ... לעיר מגוריו — נהריה — לעימות רשמי בגביע המדינה נגד נהריה. (צילום: אריה קנפר)

באיירן — אנדרלכט

במוקד משחקי גביע אירופה המתחדשים היום לאחר הפוגה בת שלושה חודשים

משחקי גביע־אירופה בכדורגל על כל שלוחותיו יתחדשו היום לאחר הפוגה בת שלושה חודשים ... 24 קבוצות יכנסו לפעולה בשלב רבע הגמר.

המשחק המסקרן בגביע האלופות, ובכלל, יהיה במינכן כאשר באיירן שזכתה בעונה שעברה ... תארח את אנדרלכט.

משחקים נוספים: בשיקטאש ... דינאמו קייב. הכוכב הבלגראד־ריאל מאדריד ... בריניבורג (דנמארק).

המשחק המרכזי בגביע מחזיקות ... יתקיים בצרפת, כאשר בורדו תארח את טורפדו מוסקבה.

יתר המשחקים: סאראגוסה — ויטושה סופיה, מאלמו — אייאקס אמסטרדם. לוקומוטיב לייפציג — סיון (שווייץ).

בגביע אופ"א קשה להגדיר איזה משחק הוא הבולט מכולם, אך יש להניח שזה יהיה בסקוטלנד, כאשר דנדי־יונייטד תארח את המוליכה בליגה הספרדית, ברצלונה, שהובסה בראשית במגרשה 4:0 על ידי ספורטינג גיחון.

המפגשים האחרים: מנשנ־גלאדבאך — ויטוריה גימארש (פורטוגל), טורינו — סוואורוסקי טירול (אוסטריה), גטבורג — אינטר מילאנו.

ייתכן שאנגליה תסגיר את אוהדיה לבלגיה

בית משפט בלונדון הורה אתמול לעצור 26 אוהדי כדורגל, עד ... לאחר ש... למסקנה כי ... הוכחות בדבר תפקידם במהומות ... 39 איש באיצטדיון הייזל ב־1985 למותם ...

השופט ... אמר כי יש הוכחות לפיהן כל ה־26 נטלו ... במעשים בלתי חוקיים, זרקו חפצים או השתתפו ... במהומות שפרצו ... הגביע האירופי בין ליברפול לבין אלופת איטליה ...

ההחלטה הסופית אם להסגיר את ... לבלגיה נתונה בידי ... הבריטי דאגלס הארד.

סניגורים של 26 הנאשמים הגישו ערעור נגד ההחלטה.

רוב אוהדי הכדורגל שנהרגו בהתפרעות היו איטלקים. רבים נמחצו למוות מתחת לחומה שהתמוטטה, כאשר אוהדים מבוהלים ניסו להימלט מפני הסתערות של תומכי ליברפול.

26 החשודים זוהו לאחר ניתוח דקדקני של סרטי טלוויזיה והקלטות וידאו של המשטרה.

האירוע התרחש לעיני קהל עצום שצפה בשידור טלוויזיה חי, לקראת מפגש הכדורגל החשוב ביותר באירופה.

בעקבות דרמה זו נאסר על קבוצות אנגליות להשתתף בתחרויות באירופה לתקופה בלתי מוגבלת.

לארגי חוזר הערב לעימות הפועל ת"א — הפועל חיפה

הכדורסלן המצטיין שעבר ניתוח בגבו, ישולב במהלך המשחק * הפועל חיפה אופטימית * הפועל חולון תארח הערב את הפועל הגליל העליון במשחקי הדירוג 8־5 * מחר ישלמו המשחקים

כדורסל

מאת יצחק ויסהוף

לאחר שלושה חודשים של סגרה מאונס שבמהלכה עבר ניתוח בגבו, יופיע הערב מייק לארגי, כוכבה של הפועל ת"א, יחד עם חבריו להפועל ת"א במשחק הראשון נגד הפועל חיפה במסגרת משחקי חצי גמר הפליי־אוף, ב־8 באולם הפועל ת"א.

השאלה הגדולה היא, האם הספיק לארגי להכנס לכושר משחק בימים המעטים בהם התאמן ולכמה זמן יספיק כושר זה לאור האימונים שעבר והיכולת הטובה שגילה באימונים ובמשחק המבחן נגד בית"ר ת"א, שופעים ראשי הקבוצה התל־אביבית אופטימיות. ראשי הקבוצה ידעו לספר כי ההישגים של הפועל ת"א עד כה הם מעל ומעבר לאחר שהושגו ללא שניים מכוכבי הקבוצה לארגי וחיים זלוטיקמן.

מייק לארגי „רק יכול להועיל"

„מייק לארגי יכול רק להועיל להרכב המדולל שיש לנו. להזיק בטוח שהוא לא יוכל. נשתדל להפיק ממנו את שאפשר ונקווה לטוב" אמר מאמן הקבוצה משה וינקרנץ.

הפועל חיפה שהפתיעה את כל המומחים בעצם עלייתה לחצי הגמר בחריחה משלב זה את הפייבוריטית לופעה בגמר המשחקים הפועל חולון, מקווה להפתיע גם בהמשך דרכה. מאמן הקבוצה יריב ורשיצקי מנסה לשמור על פרופיל נמוך, אולם הוא לא פוסל על הסף אפשרות שקבוצתו תנצח הערב.

„הפועל חיפה נמצאת בכושר טוב בעת האחרונה ונעשה הכל כדי להצליח" אמר המאמן החיפני.

נראה כי הפועל ת"א תפתח בחמישיה שתכלול את עמוס פרישמן, עוזיאל קאליש, ג'ון ויליס, דון רוכינזון ולאוואן מרסר. מייק לארגי ישותף במהלך המשחק.

הפועל חיפה תופיע עם אבנר שם־טוב, ג'ונתן דלול, אלון אופיר, רולנד יוסטון וקילפטריק וולס.

המאבק על קוראץ'

משחק נוסף יערך הערב בחולון ובו יתמודדו שתי הקבוצות המאוכזבות של הסיבוב הראשון בגמר־סל. הפועל חולון תארח באולמה ב־8 את הפועל הגליל העליון. רבים מאוהדי שתי הקבוצות רצו לראות את ההתמודדות ביניהם בשלב חצי הגמר של הפליי־אוף, אולם ההפסדים של חולון (לחיפה) ושל הגליל העליון (להפועל ת"א) דחקו את שתי הקבוצות למשחקי הדירוג 5־8.

הערב יהיה ללא ספק מבחן לשחקני הפועל חולון. קבוצה זו תעשה כל מאמץ כדי לגבור על הגליל העליון ולהבטיח את השתתפותה בשנה הבאה במשחקי גביע קוראץ'. הפסד כפול לגליל יזיק את הקבוצה החולונית, בעלת היומרות, ממפעל אירופאי בעונה הבאה.

קני („החיה") בניסטר לפחות גביע קוראץ'

מאמן הקבוצה מולי קצורין עסק בימים האחרונים בשיחות עם שחקני קבוצתו במטרה להוציאם מהלם ההפסד להפועל חיפה. האימונים האחרונים של הקבוצה לא סיפקו תשובה ברורה האם חולון יצאה מהמשבר ורק הערב תנתן תשובה לשאלה זו.

גם בגליל לא ליקקו השחקנים רכש בימים האחרונים. העובדה שהקבוצה תופיע בגמר גביע המדינה ב־9 במארס נגד מכבי ת"א, מדרבנת את השחקנים להשקיע מאמץ במשחקים נגד הפועל חולון והם רואים במשחק זה הכנה מצויינת לקראת הגמר.

הפועל חולון תפתח עם ישראל אלימלך, ניב כוגין, דייוויד בורמור, קני בניסטר וג'יימס טרי.

הגליל עם שמואל ויסמן, ברד ליף, ארז חזן, קורטיס ברי וטורי וייט.

מחר יערכו שני משחקים נוספים. בחצי גמר הפליי־אוף העליון תארח, בהיכל הספורט ביד־אליהו, מכבי ת"א את אליצור נתניה (בשעה 8.30) ובפליי־אוף התחתון, על המקומות 5־8, תשחק מכבי חיפה עם בית"ר ת"א ברוממה שבחיפה.

רולנו יוסטון הימשיך להדהים הליגה

הענקים של הפועל הגליל העליון קרטיס ברי (משמאל) המתנשא ל־204 ס"מ וטורי וייט 207 ס"מ יעמלו הערב קשות בחולון

0:1, 1:1, 2:1, 2:2 ובדקה ה־85 הגביע לחיפה

שער של יוסי עמר העניק להפועל חיפה את גביע הטוטו לקבוצות הליגה הארצית

הפועל חיפה — הפועל עכו 2:3 (2:1)

מאת אברהם כץ

במשחק מהנה ורב שערים ניצחה הפועל חיפה 2:3 את הפועל עכו וזכתה בגביע הטוטו לקבוצות הליגה הארצית. בנוסף לכך יקבלו החיפנים 30,000 שקל עבור הזכיה בגביע. הפועל עכו תסתפק רק ב־10,000 שקל.

רק 300 צופים חזו במשחק מהנה, עשיר בארועים כששתי הקבוצות שיחקו במערכים התקפיים.

החיפנים גילו עדיפות בפתיחת המשחק וכבר בדקה השמינית הוליכו 0:1. רונן רוקמן, הטוב במגרש, הגביה כדור משמאל ורוני מלכה נגח מחמישה מטרים והכניע את השוער העכואי אסרף.

העכואים בניצוחם של הקשרים עופר רווה ושלום ועקנין השתפרו בהמשך, שלטו במגרש ובדקה ה־31 השיגו שיוויון צודק.

המגן שעלאן הגביה מימין, הגנת חיפה קפאה על מקומה ויצחק בזוורגי נגח והכניע את השוער יורם לנדאו.

לחץ עכואי הניב שער יתרון בדקה ה־38. כדור קרן נהדף לעבר

השחקן המצטיין: רונן רוקמן

המגן גבי אוחיון וזה בעט משלושים מטרים „פצצה". הכדור פגע בעמוד השער הפנימי ומרוב עוצמתו יצא חזרה למגרש. שער מרהיב ביופיו. 1:2.

כניסתו של יוסי עמר במחצית השניה במקומו של בועז בן נון, הפיחה רוח חיים בחיפה, זו תקפה גלים גלים ובדקה ה־73 זכתה בשיוויון. יוסי עמר בעט כדור לא חזק, שוער עכו הדף את הכדור ורוני מלכה קבע בשערו השני במשחק — 2:2.

המשחק התעורר. הארועים היו רבים ובדקה ה־85 נקבעה התוצאה הסופית. רונן רוקמן הפעלתני פרץ באגף ימין, הגביה לרחבה ויוסי עמר, מהבולטים במגרש, הכניע מקרוב את השוער גיורא אנטמן שנכנס אל בין הקורות לאחר שער השיוויון אבל מסתבר כי הוא לא עזר לקבוצתו.

בסיום המשחק העניק שמעון מגרל, נציג ההתאחדות, את הגביע לראש קבוצת חיפה ארז קירשנר.

שפט יצחק רוזנברג במגרש הפועל חדרה.

● הפועל חיפה: לנדאו, ברק, ד. לוי, קירשנר, בן־יאמו, מירו, שטייקר (סלע), בן נון (עמר), בן־שאנן, מלכה רוקמן.

● הפועל עכו: אסרף (אנטמן), מוסקוביץ, צביאלי, בזורגי, אוחיון, שעלאן, זעפרן (י. אדרי), רווה, ועקנין, גנון (נ. אדרי) חלפון.

כדוריד

במוקד: קרב תחתית בת"א

מוקד משחקי המחזור ה־18 בליגה הלאומית בכדוריד יעמוד הערב בסימן קרב התחתית באולם האוניברסיטה ברמת אביב בין קבוצת אס"א תל אביב ומכבי פתח תקוה.

סירוט משחקי הערב

● מכבי ארזים/רמת־גן־אליצור הרצליה (אולם האוניברסיטה ברמת אביב, שעה 9.15, ישפטו גרוס וצ'יברין, 16:19, בסיבוב הראשון להארזים).

● הפועל פתח־תקוה — מכבי רחובות (האולם ביהוד, 9.00, שדה וצרוק, 18:15)

● מכבי ראשל"צ־מכבי נתניה (אולם מכבי בראשל"צ, 8.30, הרט ווילברצוויג 12:21).

● הפועל נוף־ים — הפועל ראשל"צ (האולם ברמת הכובש, 8.30, יעקובוביץ וגורודין, 27:24).

● הפועל רחובות־הפועל רמת־גן (היכל הספורט העירוני ברחובות, 8.30, פוקס והרמן, 19:18).

● אס"א תל־אביב־מכבי פתח תקוה (אולם האוניברסיטה ברמת אביב, 7.45, זינגר ובוקר, 27:20).

הפסד ראשון ליוסי בוגן

אלופת טניס שולחן, קבוצת הפועל ר"ג גברה במחזור השני של הפליי־אוף על מכבי נתניה 4:6.

יוסי בוגן, אלוף ישראל, נחל הפסד ראשון העונה מידי ידידו דרור פולאק — 2:1.

קופ"ח הגישה תביעה נגד עיריית באר שבע

מאת שלי יחימוביץ', כתבת "על המשמר"

קופת חולים הכללית תובעת מעיריית באר שבע שלא לגבות מבית החולים "סורוקה" מיסים עירוניים ולהחזיר לה את המיסים שכבר גבתה בשבע השנים האחרונות.

בכתב התביעה שהגישה קופת החולים לבית המשפט המחוזי בבאר שבע, נאמר כי ב־1956 החלה קופת חולים להקים בית חולים בבאר שבע. העירייה, כך נאמר, רצתה בהקמתו של בית החולים, שישרת את כל אוכלוסיית באר שבע והנגב תוך מתן העדפה לאשפוז לתושבי באר שבע.

בכתב התביעה נאמר, כי עד 1975 עמדה העירייה בהתחייבויותיה אולם החל משנה זו החל לדרוש מבית חולים תשלום ארנונה, תחת השם "פינוי אשפה". העירייה גם דרשה תשלום אגרות בניה בגין הרחבת בית החולים. בית החולים שילם את שדרשה העירייה תוך ניהול משא ומתן בדבר הנחות.

בעת תובעת קופת חולים להשיב לה את המיסים ששילמה ולפתור אותה מתשלום מיסים להבא ככתוב בהסכם. עיריית באר שבע טרם הגישה כתב הגנה.

נחשפה כנופיה "מעורבת" החשודה בגניבת עדרים

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

כנופיה שהורכבה מחברי מושבים, קיבוצים וערים בגליל והתמחתה בגניבת עדרי צאן נחשפה אתמול על־ידי משטרת מרחב הגליל.

אתמול הובאו לבית המשפט בעכו שני תושבי טבריה, חבר קיבוץ סאסא, תושב כפר יאסיף וחברי המושבים דלתון, אבן מנחם, צוריאל ונטועה.

לטענת המשטרה, גנבה הכנופיה עדרים ממושבים וקיבוצים בגליל ומכרה אותם. במהלך ארבעת החודשים האחרונים נגנבו, לדברי המשטרה, מאות ראשי בקר ששוויים נאמד בסכומי עתק.

אתמול טענה המשטרה בבית המשפט כי לפי המידע שבידיה, מעורבים בפרשה אנשים נוספים; בעקבות כך האריך בית המשפט את מעצר החשודים ב־8 ימים.

הוארך מעצרו של ורשבסקי עד תום ההליכים

בית המשפט המחוזי בירושלים ציווה אתמול לעצור את מנהל המרכז למידע אלטרנטיבי מיכאל ורשבסקי עד תום ההליכים נגדו.

נגד ורשבסקי הוגש כתב אישום המייחס לו אשמות של מתן שירות הדפסה לארגון החזית העממית לשחרור פלשתין והחזקת חומר של הארגון. ורשבסקי נאשם כי במרכזו הודפסה חוברת המנחה פעילים של החזית כיצד לעמוד בחקירות השב"כ.

בהחלטתו, ציטט השופט ד"ר יעקב בזק לראשונה קטעים מן החוברת: "בני העם הפלשתיני בעשורים השנים האחרונות עשו גבורות גדולות וקטנות בהתנגדות לכיבוש ובמאבק עם כוחות הצבא, משמר הגבול והמשטרה והמודיעין, נוסף לגבורות שגילה העם במרכזות הישיבים".

סניגורו של ורשבסקי הודיע כי ברצונו לערער על ההחלטה לבית המשפט העליון.

נדחתה בקשת בן־ציון לקיים משפט חוזר

בית המשפט העליון דחה את בקשת יהושע בן ציון לקיים משפט חוזר בעניינו, לאחר שקבע כי לא התגלו כל עובדות חדשות העשויות לשנות את תוצאות המשפט לטובתו של בן ציון. יהושע בן ציון ששימש מנכ"ל בנק ישראל בריטניה נדון ב־1975 ל־12 שנות מאסר, לאחר שהורשע בשורה ארוכה של עבירות מרמה, גניבה, עבירות במטבע חוץ, במסגרת תפקידו בבנק. כמו כן הורשע בפגיעה בעסקי בנק, בצורה שפגמה ביכולתו לקיים את התחייבויותיו.

אנו משתתפים באבלה של חברתנו
כהן ריקי
על מות
האב
תנחומים למשפחה
קיבוץ משמר העמק

לז'נט הילמן והמשפחה
אתכם באבלכם במות
האב
מכל בית העוגן

לאלי כהן ולמשפחתו
תנחומים במות
האב
מחלקת הבניה
של הקיבוץ הארצי בע"מ

עצרת זכרון לחללי אוטובוס הדמים

במלאת 9 שנים לפיגוע בכביש החוף, התקהלו ליד אנדרטת הזכרון בני משפחות שכולות, ניצולים, חברי "אגד", שר המשטרה חיים בר־לב, אסף חפץ, שקיבל צל"ש על פעולת החילוץ, ח"כ שלמה עמר ואבי הפצועים שמחה חולצברג. את משואות הזכרון הדליק אסף חפץ ואחריו הונחו זרים על ידי בני המשפחות ואנשי "אגד". (צילם: אנדרה ברוטמן)

היועץ המשפטי של רכבת ישראל נעצר בחשד זיוף מסמכים ומרמה

לפי החשד, השיג עו"ד רבאל דורון מסמכים בדרכים בלתי כשרות וזייף אותם

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

היועץ המשפטי של רכבת ישראל עו"ד רבאל דורון בן 56 מחיפה נעצר אתמול לארבעה ימים בבית משפט השלום בעיר בחשד בזיוף מסמכים ובמירמה.

התלונות הראשונות בפרשת הזיוף, שנחשפה אתמול לראשונה בבית המשפט, החלו להגיע ליחידת ההונאות במשטרת מרחב חיפה במארס 86'. משך שנה אספו חוקרי ההונאות חומר בחשאי; שלשום יצאו חוקרים למשרדו של עו"ד רבאל דורון ועצרו אותו לחקירה. מיד עם מעצרו, הובא שופט השלום ראובן בן־חורין שפסל את עצמו מלשבת בדין. אתמול האריך את מעצרו השופט רם סביר ואמר כי הוא מצטער שנפל בחלקו לדון במעצרו של עו"ד.

במהלך הבקשה להארכת מעצרו של עורך הדין סיפר נציג המשטרה ניסן ציגלר כי שלושה אנשים התלוננו במשטרה במועדים שונים שפנו להוצאה לפועל בבקשה לממש חוב של לווים; אולם לתדהמתם התברר להם כי הלווים מצויידים במסמכים המבטלים את ההליכים נגדם, כאילו חובותיהם הוסדרו, בעוד שהם לא קיבלו את הכסף מעולם. בחקירה התברר כי הלווים הם לקוחותיו של עו"ד דורון.

לפי החשד השיג עו"ד דורון בדרכים בלתי־כשרות מסמכים אותם זייף והחתים כדי שיראו אמיתיים. לדברי ציגלר, קיים חשד שבפרשה מעורבים אנשים נוספים שסייעו לעו"ד דורון להשיג את המסמכים ולזייפם. המשטרה הודיעה עוד כי פנתה לעזרתו של גרפולוג לזיהוי כתב היד במסמכים המזוייפים.

גלי היצעים במניות החופשיות

מאת אלחנן הורוביץ

במניות החופשיות היו אתמול פי שלושה יותר ירידות שערים, מאשר עליות שערים. ערך השוק שלהן ירד ב־1.66%. גלי ההיצעים בהן מוסברים בריבוי דעות ששעריהן "כבר עלו יותר מדי" (ב־45% מתחילת שנה זו). במניות ההסדר הסתכמו הביקושים בכ־1.5 מיליון ש"ח, שלא מנעו ירידת ערך השוק שלהן ב־0.11%. המחזור במילווה קצר מועד היה אתמול במעט פי־שניים גדול יותר, מאשר המחזור בשני שוקי הבורסה גם יחד. בשוק איגרות החוב היה ביקוש של 2 מיליוני ש"ח לצמודות למדד המחירים לצרכן וביקוש של מיליון ש"ח לצמודות לדולר.

בקרנות הנאמנות היו אתמול עודפי־פדיונות קטנים יחסית, בהשוואה להשקעות החדשות של הציבור.

במילווה קצר מועד נעו אתמול התשואות החודשיות בין 2.08% ל־2.38% והתשואות השנתיות — בין 28.05% ל־32.50%, תוך מחזור של 48.3 מיליון ש"ח. מזה כ־19.5 מיליון ש"ח ב־3 הסדרות החדשות, שבנק ישראל הציע אתמול לציבור בערך נקוב של 100 מיליון ש"ח.

סל המטבעות ירד אתמול ב־0.14% ל־1.6777 ש"ח ושער הדולר היציג ירד ב־0.04% ל־1.6163 ש"ח. הדולר השחור הוסיף לנוע בין 1.57 ל־1.59 ש"ח.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 3.3.87

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			1.6680	1.6888	1.6777
דולר אמריקני	1	1.57	1.64	1.6060	1.6260	1.6163
מרק גרמני	1	0.86	0.90	0.8771	0.8881	0.8814
לירה סטרלינג	1	2.47	2.58	2.5098	2.5411	2.5225
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2632	0.2665	0.2649
ין יפני	100	1.03	1.08	1.0456	1.0586	1.0522
גילדן הולנדי	1	0.76	0.80	0.7767	0.7864	0.7807
פרנק שווייצרי	1	1.02	1.07	1.0413	1.0543	1.0475
כתר שבדי	1	0.24	0.26	0.2486	0.2517	0.2502
כתר נורווגי	1	0.23	0.24	0.2298	0.2327	0.2315
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2327	0.2356	0.2341
מרק פיני	1	0.34	0.36	0.3545	0.3589	0.3568
דולר קנדי	1	1.18	1.24	1.2050	1.2200	1.2128
דולר אוסטרלי	1	1.05	1.13	1.0880	1.1015	1.0950
ראנד דר' אפריקני	1	0.53	0.78	0.7722	0.7819	0.7769
פרנק בלגי	10	0.41	0.43	0.4236	0.4289	0.4257
שילינג אוסטרי	10	1.22	1.28	1.2447	1.2602	1.2529
לירה איטלקית	1,000	1.21	1.29	1.2344	1.2498	1.2391

טלקס

● רטיג תובעת שיתוף נציגי עובדים במועצת המנהלים בבל"ל

יו"ר האגף לדמוקרטיה תעשייתית רעיה רטיג פנתה אתמול ליו"ר מועצת המנהלים של בנק לאומי ד"ר מאיר חת ואל מנכ"ל הבנק בינו צדיק בדרישה כי יסירו את התנגדותם לשיתוף נציגי עובדים במועצת המנהלים.

אבשלום קווה

● רסקו מפטרה 219 עובדים

219 עובדי חברת רסקו פוטרו ביום ה' האחרון במסגרת מאמצי ההבראה של החברה, שבה הועסקו לפני הפיטורים 370 איש, מוסר ברוך אלשיך מנכ"ל החברה. הפיטורים בוצעו לאחר מו"מ והסכמה.

רסקו קיבלה לאחרונה כזכור סיוע של 20 מיליון דולר מהאוצר, אך לדברי משרד השיכון, הכסף ניתן בעיקר כסובסידיה למשתכני רסקו כדי שאפשר יהיה למסור להם את הדירות עבורן שלמו.

רפאל גאון

זכו בלוטו

בהגרלת הלוטו מספר 09/87 עלו בגורל המספרים הבאים: 5, 7, 24, 28, 31, 33, והמספר הנוסף — 6. (עתים)

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"
רח' כרמל 20/6, נצרת עילית
הודעה לפי סעיף 149 (1)
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
[illegible] בגוש 16905, חלקה 6. [illegible] מהות הבקשה: חלוקה בסטיה [illegible]
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה יואיל [illegible] לוועדה תוך 15 יום מיום פרסום [illegible]
ישראל קינג — יו"ר הוועדה

"מקום בצמרת"

מצעד הפזמונים הישראליים
רשת ג' – קול ישראל

1. חנוחי לי – רמי קליינשטיין
2. בוא נשכח ונסלח – גלי עטרי
3. שיפוט של האופנה – שרון ליפשיץ
4. השיר הבא – קובי אושרת
5. למה דווקא איתך – דפנה ארמוני
6. אפשרות אחרת – הראלה בר
7. להמשיך לצעוד – עפרה חזה
8. סוד – אזים
9. נוסעת בעקבות האהבה – ורדינה
10. ילד אסור ילד מותר
11. חורף מייגע – רוני תורג'מן
12. רגע פרטי – ריטה
13. חלקת אלוהים – רבקה זוהר
14. חזק מהחיים – מני ג'ייקובסון
15. רק בינתיים – אילנית
16. יום חדש – אילנה אביטל

- כל נדרי – חיים משה
- שיר עם פולני – פופלקס
- תות – משה בקר
- זאת אהבה – גידי גוב
- מכתב לאמא – איזי שליו
- יפו הנצחית – ישראל סלע
- שלום – סלאם – אמל מורקוס ואלון אוליארצ'יק

24. מאמי עוזבת – מזי כהן
25. משאלה – בועז שרעבי
26. חלילה – אבי מטוס
27. בטנה שווה – נורית גלרון
28. כשילדים שרים – איתן מסורי
29. כבשים – קורין אלאל
30. צילו של הלב – רפורמה

לשיטתכם – פינת הפזמון החדש

31. כשהצועני אוהב – ירדנה ארזי
32. לשיר איתך – שושנה דמארי ובועז שרעבי
33. הזכרון שלך – ראובן ארזי
34. רוברט – להקת מוסקבה
35. רוצים שלום – אמני ישראל

לכבוד:
"מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, ים. מיקוד 91010
את הדירוג שלי ציין את מספר השיר

1 □ 2 □ 3 □ 4 □ 5 □ 6 □
7 □ 8 □ 9 □ 10 □ 11 □ 12 □

שם: ______
כתובת: ______
מיקוד ______ תאריך ______

תיאטרון

הבימה התיאטרון הלאומי
הערב יום ד', 4.3
השקיעה: 20.30
תפרדס – הוצגה שנועדה ל' הערב – בוטלה. הכרטיסים תקפים ל־13.3

צוותא לתרבות מתקדמת
יום ד' 4.3 בשעה 20.30 "החוג לדרמה"
בשעה 22.00 "פוזה"

נתניה
שרון: מסריץ מוסקיטו — 9 .7 .5
בטוריה: ג'ושוע אתמול והיום — 9 .7 .5

חולון
כבוי: הנינג'ה האמריקני II — 9 .7.15 .5
מגדל: קטיפה כחולה
ארמון: אקו פארק — 9 .7.30 .5

בת־ים
עצמאות: האוצר מארץ האש — 9 .7.15 .5.00

הרצליה
היכל: הנינג'ה האמריקני — 9 .7.15 .5.00
מלון דניאל – האודיטוריום: אוונטי פופולו — 21.00 .19.15

עכו
אודיטוריום: — 9 .7.00

באר־שבע
חן: האוצר מארץ האש — 9 .7.30 .4.30

פתח־תקוה
היכל 1: האוצר מארץ האש — 9 .7.15 .5
היכל 2: הנינג'ה האמריקני II
היכל 3: זכרונות אהבה מפירנצה — 9 .7.15 .5

עפולה
מוסתרון: בי"ס לכלשים אהבלים

רעננה
אורות: שוטר ללא חוק — 9.00 .7 .4.30

גבעתיים
הדר: האוצר מארץ האש — 9.30 .7.15 .5.00

תל־אביב
גורדון: מיליונים בין החולות — 9.30 .7.15
דקל: קרוקודייל דנדי — 9.30 .7.15 .5
מגדי: מארץ האש — 9.45 .7.15 .5
חן: שחק אותה — 9.30 .7.15 .5
סינמטק תל־אביב: סיפור נהחיים
סינמה 1: בובה — 9.30 .7.15 .5
סינמה 2: אהבה בשתיקים — 9.30 .7.15 .5
פאר: נישחק מסוכן — 9.30 .7.30 .5
פאריס: כס הדמים — 9.30 .7.15 .2 .12
כהום הנוף — 23.30
רב־חן:
חן 1: המקצוע לוחם — 9.50 .7.30 .5
חן 2: ג'ושוע אתמול והיום — 9.45 .7.25 .5
חן 3: בלקולים — 9.45 .7.40 .5
חן 4: קטיפה כחולה — 9.45 .7.40 .5 .2 .11
חן 5: חטיפה נעימה — 9.45 .7.40 .5 .2 .11
שחף: חנה ואחיותיה — 9.30 .7.00 .4.30
תל־אביב: האוצר מארץ האש — 9.30 .7.15 .5
תכלת: דקה לחצות

רמת־גן
איאוס: מופע הקולנוע של רוקי — 9.30 .6.40 .4
לילי: חזרה לנעורים — 9.30 .7.15
ארמון: המקצוע לוחם — 9.45 .7.30 .5
רב־גן:
גן 1: ג'ק פלאש המקפץ — 9.40 .7.20 .5
גן 2: זכרונות אהבה מפירנצה — 9.40 .7.20 .5
גן 3: בלקולים — 9.40 .7.30 .5
גן 4: ג'ושוע אתמול והיום — 9.15 .6.15

ירושלים
אדיסון: האוצר מארץ האש — 9.30 .7.15 .4.30
אורנע: טיפוס מהיר — 9.15 .7 .4.30
בית אגרון:
יול — 17.45
צביטה כלב — 20.00
כלבי הקש — 22.00
כפיר: חמים וטעים — 9.30 .7.00 .4.30
אדיגל: קטיפה כחולה — 9.15 .7 .4.30
מיטשל: בובה — 9.00 .7.00
סמדר: המכבסה היפהפיה שלי — 9.30 .7.00
הבירה: אהבה נדירה — 9.15 .7.15 .4.30
אוריון:
אור 1: קרוקודיל דנדי — 9 .6.30 .4
אור 3: זאב אמריקני בלונדון — 9.00 .7.00 .4.30
אור 4: איפה העיניות לעואל — 9.00 .7.00 .4.30
אור 5: בלגן מאורגן — 9.00 .7.00 .4.30
עדן: שחק אותה — 9.00 .7.00 .4.30
תיאטרון ירושלים: ג'נג'ר ופרד — 18.30

חיפה
ארמון: הזבוב — 9.00 .6.30 .4
אורה: בובה — 9.15 .7.00 .4.30
חן: ג'ק פלש המקפץ — 9.15 .7.15
עצמון 1: מסריץ מוסקיטו — 9.15 .7.00 .4.30
עצמון 2: מטרה חמה — 9.30 .7.15 .4.45
פאר: קרוקודיל דנדי — 9.15 .7.00 .4.30
קרן אור המוחדים: קרח ואש — 9.15 .7.00 .4.30
רון: האוצר מארץ האש — 9.00 .6.30 .4
אמפי: מרדף ארם — 9.15 .7.00 .4.30
אורלי: בעקבות הכרך — 9.15 .6.45

רדיו

תל־אביב 9.10 .7.15 .4.10
אסתר: הזבוב — 9.40,7.15,5
אורלי: סגור
בית לסין: מנהטן — 23.15
בית ציוני אמריקה: ג'ינג'ר ופרד — 9.10 .7.15.4.10
שיער — 23.45
בן־יהודה: חמים וטעים — 9.30 .7.15 .5
גת: ג'ק פלש המקפץ — 9.15 .6.15 .3.15

טלוויזיה

08.00 טלטקסט - עד כאן - חדשות קול ישראל 08.03 שעת כושר 08.13 גיאוגרפיה של א"י - פני הארץ - עיר קטנה, גדולה וכו 08.40 אנגלית ד' 09.00 מדעי הטבע (יסודי) - סרטן החולות 09.30 אנגלית ד' 10.10 מדעי הטבע ה"ו - 70 פעימות בדקה 10.30 הגיל הרך - פרפר נחמד - מיהו סופר 11.00 חשבון ו' - האלוף 11.15 אנגלית (י"א-י"ב) Hello Israel Science and Music 11.30 נושאים ביהדות - ונהפוך הוא 12.00 אנגלית ח' 12.25 אנגלית י' 13.00 מדעי הטבע (ע"י) - פיסיקה במעולה (7) - ייצור והפקת חשמל) 13.30 גיאוגרפיה של א"י - פני הארץ - עיר קטנה, גדולה וכו 14.00 טלטקסט - עד כאן - חדשות קול ישראל 14.05 האוניברסיטה הפתוחה - אמנות בעידן הטכנולוגי - התקופה הקוביסטית נ'. עידן המהפכות - פחם ומנועי קיטור. פסיכולוגיה בחינוך - תוא"ם. 16.00 פלסלת 16.10 מועדון הסיקוויקים - פרק 40 16.7 פרפר נחמד - גם אני יכול 16.10 שעת כושר 16.20 פיצוחים - שעשועון בטלוויזיה 17.00 ערב חדש - מנחה: גדעון רייכר 17.30 שמיניות באוויר - מגזין שבועי לנוער, בשידור ישיר. הפעם תכנית מיוחדת לשבוע הילד החריג. מנחים: דליק ווליניץ וטולים 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 ג'ניפר - סדרה משעשעת 19.00 "בקו הבריאות" - 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 מישהו מהסרטים – תכנית דו־שבועית בענייני קולנוע מגישה: שירה גרא 20.30 בין הכיסאות – מגזין דו־שבועי בענייני משפחה וחברה מנחה: עמוס ארבל 21.00 מבט לחדשות 21.30 "מוקד" 22.05 סרט קולנוע – "תרגיל לשניים" 23.35 פסוקו של יום. חדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר. 07.09 בהאזנה נינוחה - סיבליוס: "פינלנדיה"; דבוז'אק: קונצ'רטו לכנור בלה מינור; שומאן: הסימפוניה השניה אופוס 61, בדו מג'ור; מוצרט: הקונצ'רטו לחליל בסול מג'ור, ק. 313. 09.00 קונצרט בוקר - סיבליוס: משתה בלשאצר; צ'ייקובסקי: "היפיפיה הנמה", מוסיקה לבלט. 11.57 מגישים שיר. 12.00 אמנים באולפן - לודמילה באסקין - פסנתר - באך: טוקטה ופוגה במי מינור. שופן: פולונז פנטסיה בלה במול מג'ור; רחמנינוב: 2 אטיודים; שומאן: קרייזלריאנה. 13.05 בהאזנה נינוחה - רספיגי: הצפורים; סן־סנס: "קרנבל החיות"; קודאי: "הארי יאנוש", סוויטה; גרשווין: "אמריקני בפריס". 15.00 מוסיקה וינה - מוסיקה מ־וינה ליטן למוסיקה קאמרית חדשה 1986" - יוסף אנטון רידל: "מהירות" לכלי הקשה; יוזף אנטון רידל: "לתופים ולריכור"; קלאוס הובר: מוטטים, שירים לרביעיית כלי קשת. 16.00 קונצרט מהקלטות התזמורת הסמפונית ייס רשה"ש מנצח: מורטון גולד סולן: אילן רכטמן. צ'רלס אייבס: וריאציות על "אמריקה"; מורטון גולד: "ספיריטואלים"; גרשווין: רפסודיה בנוסח בלו, לפסנתר ותזמורת; ברנשטיין: "מלחים בחופשה"; מורטון גולד: סימפונייטה דרום־אמריקאנית מילואים; קייג': 6 קטעים מתוך "סונטות ואינטרלודים". 17.30 מן העבר הרחוק. 18.00 רייקו. 19.00 מוסיקה אהובה עליהם - וולסים מאת ואלדטויפל ויוהאן שטראוס. 20.05 אינטרלוד – רצף מוסיקלי. 20.27 מגישים שיר. 20.30 אופרה של יום רביעי - דוניצטי: גמה די וירגי. 23.00 מחוזרי יצירות - סורה: שירים; ליסט: שנות עליה לרגל

רשת א'

07.30 רדיו קל - תכנית יומית בעברית קלה. 08.05 חונה - עם בני הגרל. 09.05 טלרדיו - שידורי מידע למאזינים. 10.05 פניני בוקר. 11.10 השידור היומי לבתים "ואלה תולדות" - "חברון". 11.30 השכלה ודעת לכל "מרחבא" - ערבית מדוברת. 12.05 מעורב יום־תיכוני - עם אביהו מרינה. 13.00 חדשות ותכנית באנגלית. 13.30 חדשות ותכנית בצרפתית. 14.05 בראש צעיר - מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 16.30 השכלה ודעת לכל - "גיל ההתבגרות - שיחה עם פרופ' אבנר זיו: "יחסים עם בני המין האחר". 16.05 מועדון שעון הזהב - מעולמו של האדם המבוגר. 17.10 שירים עבריים. 17.20 האוניברסיטה המשודרת - התרבות ההלניסטית - ד"ר גדעון פוקס. 18.05 מנחת ערב. 19.05 שאול בעניין. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 חבר מאותו כוכב - תכנית היכרויות ודיוסונית בשידור חי - עורכת ומנחה: מילכה למרין

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים עניין - עם גבי גזית ושלום קיטל. 09.05 ביקור בית - עם רבקה מיכאלי. 10.05 כל צבעי הרשת - מגזין יומי. 11.30 סעו לשלום - עם גדעון הוד. 12.10 אלף־אלף ב"בית" - עם אהוד מנור. 13.05 בחצי היום - חדשות ופזמונים. 14.05 בת צחוק - הווי והומור. 15.05 רגעי קסם. 16.05 שירים ושעורים. 17.05 יומן כלכלה. 17.30 על מספרים ואנשים - מגזין המשק והחברה. 18.06 זרקור. 18.45 היום בספורט. 19.00 היום הזה. 19.35 מוסף לענייני צבא ובטחון. 20.05 מבט לפולקלור - גל"ער שירים ביידיש לקהל נרמני. 21.05 עיר לדרך. 22.05 מחפשים את המטמון - מנחה: משה טימור 00.15 בימה ומסך - לקט קטעים מתוך מחזות מוסיקליים וסרטים

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת - האנוסים בין נצרות ליהדות - ראשיתה של האינקויזיציה בפורטוגל. מרצה: ד"ר יוסף הקלן. 06.00 מקימים עין - החדשות הראשונות של היום עם גידע איפרי. 07.00 שבע אפס שבע - עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל - בעת אקטואליה יומית. 10.00 א לה בוקר עם אלי ישראלי. 10.05 הפסקה 10 - עם ג'ינל ניב. 11.05 נכון לעכשיו - עם רפי רשף. 13.00 פלייבה יומית - עם אורלי יניב. 14.05 דו רה יומי - עם דובי לנץ ודני קרפל. 15.05 זה יש - עם ארז טל. 16.05 ארבע אחרי הצהריים - שעה של שירים עבריים. 16.54 כאופן בילולי - פינתו של אבי־לים יקור. 17.00 ערב טוב ישראל - עם דן שילון, יעל דן ונוני כביר. 18.05 יער מיטורר - מגאזין לענייני צבא וביטחון. 18.18 משולש - עימות יומי בענייני השעה. מנחה: יוסי עוזרה. 18.57 הודעות לחיילים. 19.05 שירים מכאן - שירים עבריים עם שירה גרא. 19.50 תיק פלילי 171/86 מדינת ישראל נגד ג'ון איבאן דמיאניוק - יומן מיוחד לסיקור אירועי המשפט. 20.05 מגרות הלב - ערנה עברון משוחחת עם העיתונאי רפיק חלבי (חלק ב') וש"ח. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת - האנוסים בין נצרות ליהדות (ש"ח). 22.05 על הדבש ועל העוקץ - שירים שהחבריה אוהבים. 23.05 עשרים וארבע היום שהיה - עם ירון וילנסקי. 23.55 שיחת חוצות - עם אורי גורדון ראש המחלקה לעליה ולקליטה של הסוכנות היהודית. 00.05 ציפורי לילה קלאסיות - עם חנוך רון. 02.05 לא רוצים לישון - מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 06.05 צלילי בוקר - שירים עבריים. שידורי צה"ל ב־FM.

10.05 רדיו רדיו - עם יואב קוטנר. 20.05 צער וחצי - ריווחים ושירים ממשתתפי חצי הגמר בכדורסל עם אלי ישראלי. 22.05 על הדבש ועל העוקץ. 23.05 קול הג'אז הזה – עורך ומגיש: רני קרמל

רשת ג'

06.11 בחורה לאושר - להיטים וותיקים. 07.07 שיר בבוקר בבוקר - שירים ופזמונים ישראליים. 09.05 מה, כבר תשע? - עם אבי אתגר. 10.05 שבעים מי יודע. 11.05 אהבה יומיומית - עם יוסי סיאס. 12.05 רק מוסיקה. 13.05 רון בימי חול - עם מנחם פרי. 14.05 פזמון חוזר. 16.05 חדש, חדיש ומחודש - עם שוש עטרי. 16.05 הצגה יומית - עם אביב יקיר. 18.05 הצעקה האחרונה 20.05 לי ולך - שיר וברכה. 21.05 צליל מכוון. 23.05 הלילה הוא שירים.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי
אשקלון
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' 147/03/4 שינוי מס' 75 לתכנית מפורטת.
עיקרי הוראות התכנית: שינוי קו בנין צדדי מ־4.0 מ' ל־1.5 מ' ולאורך הגבול הצפוני הגובל עם גינה ציבורית) ורק לחלק של המבנה הבנוי בפועל, כלומר המרתף והמרפסת שמעליו בלבד. שינוי קו בנין צדדי מצד דרום מ־4.0 מ' ל־3.0 מ'.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: כ־614 מ' גוש: 1931 חלקות: חלק מ־70 אפרידר אשקלון. אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס' 3317 מיום 11.1.86 עמוד 1664. השינוי האמור שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. התנגדות תוגש בכתב בפירוט הנימוקים בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מתבססת ההתנגדות.
שלום דנינו, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום

א.ל.ג.ש.
ניהול ושרותים בע"מ
ביום 2.3.87, החליטה האסיפה הכללית של בעלי המניות החלטה מיוחדת המוסיפה מטרה לתזכיר החברה כדלקמן:
2(אאו) "יצור, שיווק ומכירה של מוצרי חלב למיניהם, הקמת מחלבות לסוגיהן וכל הקשור והכרוך בכך".

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/ בנית מגורים לבית על חלקה 242 בגוש 8217, רח' נורפלד מס' 12. כהקלה מאושרת: 30 ס"מ מקו בנין צדדי. את התכנית 531/86 ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלדואי
יו"ר הועדה המקומית

מרחב תכנון מקומי
"זמורה"
חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
בהתאם לסעיף 149 לחוק — הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה "זמורה" בקשה למתן שימוש חורג של מבנה קיים באזור מגורים למשרד טכני בגוש 3677 חלקה 70 א', ב'.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר, רשאי למסור התנגדותו המנומקת בכתב תוך 14 יום מפרסום הודעה זו, למשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבנייה "זמורה" רח' בית הפועלים 6, רחובות.
צ. כהן — יו"ר הועדה המקומית, "זמורה"

מרחב תכנון מקומי
ז מ ו ר ה
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
בהתאם לסעיף 149 לחוק — הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה ע"י הנ' אליאב בע"מ בקשה למתן הקלה בגוש 597 מגרש 3 — גן יבנה.
מהות ההקלה הקטנת קו בנין צדדי במסגרת 10% מותר 4.0 מ' מבוקש 3.6 מ'.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר, רשאי להגיש התנגדותו המנומקת בכתב תוך 14 יום מפרסום הודעה זו, למשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה "זמורה", רח' בית הפועלים 6 רחובות.
ציון כהן
יו"ר הועדה המקומית זמורה

עיריית חיפה
מהנדס העיר
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
הודעה על־פי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי החברה לכבלים וחוטי חשמל בישראל בע"מ לאיחוד החלקות 3, 5, 61–70, 72, 73 בקרן הרחובות האיצטדיון וחלוצי התעשיה וחלוקתן לשני מגרשי בניה נפרדים בסטייה מתכניות חפ/800 וחפ/1262 המראה אותם כמגרשי בניה נפרדים.
אפשר לעיין בבקשה במחלקה לתכנון עיר, בבניין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה', בין השעות 08.00–11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציא אה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר יעביץ — מהנדס העיר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב-יפו
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב-יפו בקשה ליתן אישור להקלה להגבהת תקרת המוסך ברח' אהבת ציון מס' 24, גוש 6108, חלקה 398/2, תיק בניין 018־1/523.
בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור הנ"ל כנוקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב-יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.
י. כספי — סגן ראש העיריה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב-יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי
עומר
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' 102/03/14 שינוי מס' 44 לתכנית מפורטת.
עיקרי הוראות התכנית: שינוי תכנית מפורטת מס' 40/102/03/14 הגדרת בניה למבני עזר.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 59.426 דונם. גוש: 38558 חלקה 13 (חלק) בנה ביתך ד' עומר. אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס' 3381 מיום 23.9.86 עמוד 3118. השינוי האמור שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה עומר וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. ההתנגדות תוגש בכתב בפירוט בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.
שלום דנינו, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום

הוועדה המקומית לתכנון ובניה **"אונו"**
מודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
509/1291
נמסרת בזאת הודעה כי הוגשה בקשה להקלה לוועדה המקומית לתכנון ובניה "אונו": המבקש: התנועה הקיבוצית המאוחדת. מרכז סמינריוני אפעל. המקום: סמינר אפעל. גוש 6176, חלקה 42; מהות הבקשה: הקמת מבנים בשטח בריכת השחיה, תוך הגדלת השטח הכולל המותר לבניה עד 6% מעל המותר.
כל הרואה עצמו נפגע על־ידי בקשה זו, רשאי להגיש את התנגדותו תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו למשרדי הוועדה הנ"ל, שכתובתה: המועצה המקומית קרית־אונו.
יואל מרקל — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, אונו
5 בפברואר 1987

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן (להלן — הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס: בגוש 6183 חלקה 129 רח' יעבץ מס' 2 הדרישה: הקלה 6% משטח החלקה.
על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.
אורי עמית — ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב–יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב-יפו בקשה ליתן אישור להקלה להבלטת גגון ברוחב 1 מ' עם שתי קורות תמיכה בקצוות ברחוב ס"ו מס' 11 גוש 6336א' חלקה 480/2.
תיק בנין 013־900 בקשה מס' 1/285 ולהקלה להבלטת גגון 1 מ' ללא תמיכת עמודים ברחוב ס"ו מס' 11 גוש 6136 חלקה 47911 ת.ב. 009־011 בקשה 1/284.
בעל קרקע או בנין המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב-יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב-יפו

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
מזור — חביבה רייק 20.

ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28.

נתניה
תרופה — הרצל 2.

פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.

רמת־גן
רמת יצחק — שד' ירושלים 96.

תל־אביב
בס — פרישמן 66, תקומה — קופ"ח מכבי, תקומה 36, יפו.

רעננה — כפר־סבא
ארזה — אוסטרובסקי 36, רעננה.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית, ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● ביה"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
ביקור חולים - ילדים. הדסה ע"כ - פנימית, נשים, כירורגיה, עיניים, א.א.ג. הדסה ה"צ — אורטופדיה.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנסן 26, קומה ג', טל' 513366. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות וחגים מ־20.00 עד 21.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 וליד המטבריה קומה א. טל: 03־285822, 294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־261111
ער"ן ילדים ונוער — טל' 261111
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־35316

סילוק מיטורים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' ב־08.00–20.00, בימי ו': 08.00–15.00. טלפונים: 03־433300, 03־431500.

יד ביד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ת"א – 226027 (24 שעות)
חיפה – 04־229488 (11.00-20.00)
נהריה – 04־920814 (11.00-20.00)

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ה' – טל. 222732.

"קו פתוח" – אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221880 (24 שעות)

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111. רמלה — 101, טל' 08־221022. טבעון — 101. [illegible] 065־93334. 04־931401, נהריה — טל' 04־923333. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057־74767

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה – טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100. אילת – 244; חדרה – 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'-ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.53, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

• הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחר חג בלבד.